

မျှော်မှန်းချက် (Vision)

အားလုံးပါဝင်ပြီး နိုင်ငံတကာနှင့် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းရှိသည့် ရေရှည်တည်တံ့သော လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်မှုစနစ် ထွန်းကားစေခြင်းဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံ၍ အာဟာရပြည့်ဝစေပြီး ကျေးလက်နေပြည်သူများ၏ လူမှုစီးပွားဘဝ မြင့်မားလာစေရန်နှင့် နိုင်ငံစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို အထောက်အကူဖြစ်စေရန်။

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူမွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ဝန်ထမ်းပေါင်းစုံ သမဝါယမအသင်းစုလီမိတက် နှစ်ပတ်လည်အရပ်ရပ်ဆိုင်ရာ အစည်းအဝေး တက်ရောက် ဆွေးနွေး ဖွဲ့စည်း

နေပြည်တော် ဇူလိုင် ၄

သမဝါ ယမအသင်းဝင်အားလုံးသည် အသင်း၏စားသုံးသူဖြစ်ကြသကဲ့သို့ အလုပ်ရှင်လည်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ သမဝါယမဆိုင်ရာ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို အကျိုးအမြတ်နှင့် မောင်းနှင်ခြင်းမဟုတ်ဘဲ တန်ဖိုး (Value) ဖြင့် မောင်းနှင်ရခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း၊ အသင်းသားများအတွက် အရပ်ရပ်ဆိုင်ရာ အကျိုးစီးပွားဆောင်ရွက်ရာတွင် လွတ်လပ်စွာ ဖွဲ့စည်းထားသည့် အသင်းအဖွဲ့ဖြစ်သည့်အားလျော်စွာ သမဝါယမအသင်းဝင်အားလုံးတို့၏ တူညီသည့်သဘောထားများဖြင့် ပူးပေါင်းပါဝင်မှုသည် အလွန်အရေးပါကြောင်း ယနေ့နံနက် ၁၀ နာရီက နေပြည်တော် ရုံးအမှတ် ၃၆ အစည်းအဝေးခန်းမ၌ ကျင်းပသည့် မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ထမ်းပေါင်းစုံ သမဝါယမအသင်းစုလီမိတက် ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် နှစ်ပတ်လည်အရပ်ရပ်ဆိုင်ရာ အစည်းအဝေးတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူက ပြောကြားသည်။ (၃)

အစည်းအဝေးသို့ အမြဲတမ်း အတွင်းဝန် ဒေါက်တာခင်ဇော်နှင့် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊ မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ဝန်ထမ်းပေါင်းစုံသမဝါယမအသင်းစု လီမိတက်အမှုဆောင်အဖွဲ့ဝင်များနှင့် အသင်းဝင် အရာထမ်း၊ အမှုထမ်းများ တက်ရောက်ကြသည်။
အစည်းအဝေးတွင် အမြဲတမ်း

အတွင်းဝန် ဒေါက်တာခင်ဇော်က မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ကျေးလက် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ထမ်းပေါင်းစုံ သမဝါယမအသင်းစုလီမိတက်နှင့် ပတ်သက်၍ ရှင်းလင်းတင်ပြပြီး သမဝါယမဦးစီးဌာန ဒုတိယညွှန်ကြားရေး မှူးချုပ်က အသင်း၏ဆောင်ရွက်ချက် များကို ဆွေးနွေးပြောကြားသည်။
ဆက်လက်၍ အသင်းစုလီမိတက် ၏ အမှုဆောင်အဖွဲ့အစီရင်ခံစာနှင့် ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ် ရှင်းတမ်းနှင့် အမြတ်ခွဲဝေစာရင်း၊ ၂၀၁၈-၂၀၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်စာရင်းစစ်ရှင်းတမ်းများကို ဖတ်ကြားတင်ပြပြီး ဆွေးနွေးအကြံပြုချက် ရယူဆောင်ရွက်ကြသည်။
ဝန်ထမ်းများ၏ လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေးသက်သာချောင်ချိရေးနှင့် ဝန်ထမ်းသားသမီးများ၏ ပညာရေး အတွက် ထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရန် ရည်ရွယ်၍ မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက် ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေး ဝန်ထမ်းပေါင်းစုံ သမဝါယမအသင်းစုလီမိတက်ကို ၂၀၁၂ ခုနှစ် ဧပြီ ၁ ရက်တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး အသင်းသက်တမ်းချိန်နှစ်တာကာလ

ပထမအကြိမ် ဘင်းမိစတက် အစည်းအဝေးများကျင်းပရေး ဗဟိုကော်မတီ အကြံညှိနှိုင်းမှု အပြီးသတ်အစည်းအဝေး နေပြည်တော်တွင် ကျင်းပ

နေပြည်တော် ဇူလိုင် ၅

မြန်မာ နိုင်ငံက အိမ်ရှင်နိုင်ငံအဖြစ် လက်ခံကျင်းပမည့် ပထမအကြိမ် ဘင်းမိစတက်စိုက်ပျိုးရေး အဆင့်မြင့်အရာရှိကြီးများ အစည်းအဝေးနှင့် ပထမအကြိမ် ဘင်းမိစတက် စိုက်ပျိုးရေး ဝန်ကြီးများအစည်းအဝေး အောင်မြင်စွာ ကျင်းပနိုင်ရေးအတွက် ဘင်းမိစတက်အစည်းအဝေးများ ကျင်းပရေး ဗဟိုကော်မတီအကြံလုပ်ငန်းညှိနှိုင်းမှု အပြီးသတ်အစည်းအဝေးကို ယနေ့နံနက် ၁၀ နာရီက နေပြည်တော် ရုံးအမှတ် ၁၅ ရှိ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး အစည်းအဝေးခန်းမ၌ကျင်းပရာ ဗဟိုကော်မတီဥက္ကဋ္ဌ ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးလှကျော်တက်ရောက်၍ အမှာစကားပြောကြားသည်။

ဝါနှင့်လျှော်မျှင်ထွက်သီးနှံဌာနခွဲဝန်ထမ်းများ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး နည်းပညာပေးအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲ နေပြည်တော်တွင် ကျင်းပ

နေပြည်တော် ဇူလိုင် ၁

စိုက် ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ ဝါနှင့်လျှော်မျှင်ထွက်သီးနှံဌာနခွဲဝန်ထမ်းစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး နည်းပညာပေးအလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲကို ယနေ့နံနက် ၈ နာရီက နေပြည်တော် ရုံးအမှတ် ၄၃ ၌ ကျင်းပရာ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာရဲတင့်ထွန်းက အဖွင့်အမှာ စကားပြောကြားရာတွင် စားနပ်ရိက္ခာဖူလုံ၍ အာဟာရပြည့်ဝစေပြီး ကျေးလက်နေပြည်သူများ၏ လူမှုစီးပွားဘဝမြင့်မားလာစေရန်နှင့် နိုင်ငံစီးပွားဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေရန်၊ ရေရှည်တည်တံ့သည့် လယ်ယာကုန်ထုတ်လုပ်မှုစနစ် ထွန်းကားစေရေးကို မျှော်မှန်းဆောင်ရွက်ကြရန်၊ ဈေးကွက်တောင်းဆိုမှုများ ပြန်လည်ဖြစ်ပေါ်လာမှုကြောင့် ပိုးချည်လုပ်ငန်းများအတွက် အလား အလာကောင်းများရှိနေသကဲ့သို့ ဝါသီးနှံ၏ ဈေးကွက်သည်လည်း ယခုနှစ်များအတွင်း တွက်ခြေ ကိုက်သောဈေးနှုန်းတွင် တည်ငြိမ်မှုရှိနေသဖြင့် ဝါစိုက်တောင်သူများအတွက် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေရန်၊ ဈေးကွက်ရှိသည့် သီးနှံမျိုးများရွေးချယ်စိုက်ပျိုးနိုင်ရေး၊ ဈေးကွက်စံချိန်စံညွှန်းများနှင့်အညီ ထုတ်လုပ်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ထွက်ကုန်များ၏ ဈေးကွက်ခိုင်မာမှုနှင့် ဈေးနှုန်း

ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ ၂၂ ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေး ကျင်းပ

နေပြည်တော် ဇူလိုင် ၃

ကျဆဲလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့အဖွဲ့ဝင်များနှင့်အညီ တောင်သူလယ်သမားတိုင်း လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်နှင့် အသုံးပြုခွင့်များ အပြည့်အဝရရှိစေရေး၊ မြေယာများအသုံးပြုရာတွင် ရေးဆွဲချမှတ်ထားသည့် စီမံကိန်းရည်မှန်းချက်ပါအတိုင်း စနစ်တကျ ဖော်ထုတ်အသုံးပြုဆောင်ရွက်ကြရန် လိုအပ်ကြောင်း၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ် လယ်ယာမြေဥပဒေ၏လိုအပ်ချက်များကို လွှတ်တော်အသီးသီး၌ ပြင်ဆင်ရေးဆွဲလျက်ရှိရာ ပြင်ဆင်သည့်ဥပဒေ မပြဋ္ဌာန်းနိုင်သေးမီကာလအတွင်း တည်ဆဲ လယ်ယာမြေဥပဒေပါ ပြဋ္ဌာန်းချက်များအတိုင်း လုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ဥပဒေနှင့် ညီညွတ်သည့် ညွှန်ကြားချက်များထုတ်ပြန်ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိကြောင်း၊ သို့မှသာ တည်ဆဲဥပဒေနှင့်အညီ လိုက်နာရမည့် စည်းကမ်းချက်များ လိုက်နာဆောင်ရွက်နိုင်ကြမည်ဖြစ်သကဲ့သို့ တစ်ဖက်တွင်လည်း ဥပဒေပါအတိုင်း အကျိုးခံစားခွင့်များ ပြည့်ဝစွာ ခံစားနိုင်ကြမည်ဖြစ်ကြောင်း ယနေ့မွန်းလွဲ ၁ နာရီက စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး အစည်းအဝေးခန်းမ၌ ကျင်းပသည့် ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ ၂၂ ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေးတွင် အဖွဲ့ဥက္ကဋ္ဌ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူက ပြောကြားသည်။ (ပုံ)

ဆုံးဖြတ်ရမည့် လုပ်ငန်းစဉ်များအား ဖတ်ကြားတင်ပြရာ အစည်းအဝေး တက်ရောက်လာကြသူများက ဝိုင်းဝန်း ဆွေးနွေးဆုံးဖြတ်ကြသည်။

ယနေ့အစည်းအဝေးကျင်းပသည့် ဗဟိုလယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုအဖွဲ့ ၂၂ ကြိမ် မြောက် အစည်းအဝေးတွင် နိုင်ငံတော် စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၌ ပါဝင်ခဲ့သည့် လယ်ယာမြေများအတွက် နစ်နာကြေး လျော်ကြေးနှင့် သီးနှံလျော်ကြေးဆိုင်ရာ များ၊ တိုင်းဒေသကြီး ပြည်နယ် လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲမှုများက စိစစ် ထောက်ခံပေးပို့လာသည့် လယ်ယာမြေ အခြားနည်းအသုံးပြုခွင့်လုပ်ငန်းများ၊ မြေလှုပ်နှံခြင်းများ စိုက်ပျိုး လုပ်ကိုင်ခွင့်ရရှိသူများ၏ ဖော်ထုတ် စိုက်ပျိုးမှုကြောင့် စိုက်ပျိုးမှုတည်ငြိမ်နေ သောမြေများကို လယ်ယာမြေဥပဒေ ပုဒ်မ ၃၄ အရ စိုက်ပျိုးမြေအဖြစ် ပြောင်းလဲ ပေးခြင်းလုပ်ငန်းများ၊ လယ်ယာမြေဥပဒေ ပုဒ်မ ၂၈ (က) အရ မူလစိုက်ပျိုးလျက် ရှိသည့် သီးနှံအမျိုးအစားမှ အခြားသီးနှံ အမျိုးအစားသို့ ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးခွင့်ပြုရန် လုပ်ငန်းများ၊ အထွေထွေကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေး ဆုံးဖြတ်ကြသည်။

MOALI ပြန်ကြားရေး

ရှေ့ပုံး - ဝါနှင့်လျှော်မျှင် မှ

တည်ငြိမ်မှုကိုဖော်ဆောင်ပေးကြရန်၊ မြေဩဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေး၊ မျိုးစေ့စသည်တို့အတွက် ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို တာဝန်ရှိသူတို့က ကျေညက်စွာ သဘောပေါက်နားလည်သဖြင့် စနစ်တကျထိန်းကျောင်း ကြပ်မတ် ပေးကြရန်၊ ပိုးချည်လုပ်ငန်းသည် ပိုးစာစိုက်ပျိုးရေးသာမက ပိုးမွေးမြူမှုပါ ပါဝင်သည့် အပင်နှင့်တိရစ္ဆာန်မွေးမြူမှု လုပ်ငန်းစဉ်တစ်ခုဖြစ်သဖြင့် နည်းပညာပိုင်း အထူးဂရုပြုဆောင်ရွက်ရန်၊ မြေဆီဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုသည် အပင် ဖြစ်ထွန်းမှု အတွက်သာမက မြေဆီထက်သန်မှု၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဟဇာတဖြစ်စေမှုတို့အပေါ် အကျိုးသက်ရောက်နိုင်သည်ကို သတိမူပြီး ဓာတ်မြေဩဇာ၊ သဘာဝမြေဩဇာ၊ သစ်စိမ်းမြေဩဇာတို့ကို တောင်သူများ မှန်ကန်စွာရွေးချယ်သုံးစွဲလာစေရေး ပညာပေးထိန်းကျောင်းကြရန် ဆွေးနွေးပြောကြားသည်။

အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲသို့ ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များဖြစ်ကြသည့် ဦးလှမြင့်အောင်နှင့် ဦးသက်ဇင်မောင်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးများ၊ ဝါသီးနှံ လျှော်သီးနှံ ပိုးစာသီးနှံသုတေသနနှင့် မျိုးသန့်ခြံများ မှ အရာထမ်း၊ အမှုထမ်းများ တက်ရောက် ကြပြီး သုံးရက်ကြာကျင်းပသည်။ ဆွေးနွေးပွဲတွင် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီး ဌာနမှ ဘာသာရပ်အလိုက် ကျွမ်းကျင်သူ ဝါရင့်ပညာရှင်များက ဦးဆောင်ကာ သုတေသနနှင့်နည်းပညာပံ့ပိုးရေး ခြံများ၊ မျိုးသန့်ခြံများတွင် လက်ရှိဆောင်ရွက်နေမှု အတွေ့အကြုံများအပေါ် အမြင်ချင်း ဖလှယ်ကာ ရှေ့ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရန်

လိုအပ်ချက်များကို ဆွေးနွေးကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၌ ၂၀၁၈ ခုနှစ်အတွင်း ဝါမျိုးစုံ စုစုပေါင်း ၂၄၁၇၆၆၀၆၃ ပိဿာ ထွက် ရှိ ခဲ့ သဖြင့် တစ်ဧကပျမ်းမျှ အထွက်နှုန်းမှာ ၄၃၆ ဒသမ ၀၂ ပိဿာ ဖြစ်သည်။ ချည်မျှင်ရှည်ဝါ မျိုးကောင်း မျိုးသန့် မျိုးပွားစိုက်ပျိုးခြင်းကို ဝါသီးနှံ သုတေသနနှင့်နည်းပညာပံ့ပိုးရေးခြံများ နှင့် ဝါသီးနှံမျိုးသန့်ခြံများတွင် ၄၆၄ ဧက စိုက်ပျိုးခဲ့ရာ ၇၉၀၄၁ ပိဿာထုတ်လုပ် ပေးနိုင်ခဲ့ပြီး ဝါမျိုးသန့်အထူးဇန် စံပြကွက် များသို့ဖြန့်ဖြူးခဲ့ကာ ၎င်းမှတစ်ဆင့် စီးပွားဖြစ်မျိုးသန့်စေ့များကို လိုအပ်သည့် ဒေသများသို့ ဖြန့်ဖြူးပေးနိုင်ခဲ့သည်။

ဂုန်လျှော်၊ ချည်ပေါင်လျှော်မျိုးသန့် ပွားများမှုအတွက် ၁၀၃ ဒသမ ၅ ဧက စိုက်ပျိုးခဲ့ပြီး ဂုန်လျှော်၊ ချည်ပေါင်လျှော် မျိုးသန့်ဖြန့်ဖြူးမှု ၅၄၂ ဒသမ ၂၅ တင်း၊ ပိုက်ဆံလျှော် ၄၅၃ တင်း ထုတ်လုပ် ဖြန့်ဖြူးပေးနိုင်ခဲ့သည်။ ပိုးစာသုတေသန နှင့် ပိုးစာခြံများတွင် ပိုးစာပင် ၃၃၅ ဧက စိုက်ပျိုးထားရှိပြီး ပိုးအိမ်ပေါင်း ၁၂၆၃၄ ပေါင်နှင့် ပိုးချည်ထုတ်လုပ်မှု ၃၅၈ ဒသမ ၆၅ ပေါင် ထုတ်လုပ်နိုင်ခဲ့သည်။ တစ်နိုင်ငံ လုံး ပိုးစာစိုက်ပျိုးဧက ၃၆၀၈ ဧကရှိပြီး ပိုးအိမ်ထုတ်လုပ်မှု ၂၅၈ ဒသမ ၃၄ တန်ရှိသည်။

MOALI ပြန်ကြားရေး

ရှေ့ပုံး - ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး မှ

အတွင်း မွေးမြူရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဝန်ထမ်း ၇၀၀ ကျော်ကို ရုံးဖွင့်ရက်တိုင်း နံနက်စာကျွေးမွေးခြင်း၊ ဝတ်စုံစရိတ်ထောက်ပံ့ခြင်း၊ သာရေး၊ နာရေးထောက်ပံ့ခြင်းနှင့် ဝန်ထမ်းသားသမီးများအတွက် ပညာသင်ထောက်ပံ့ခြင်း၊ ပညာရည်ချွန်ဆုထောက်ပံ့ခြင်း၊ မြန်မာ့ရိုးရာယဉ်ကျေးမှု အခမ်းအနားများ ကျင်းပ ပေးခြင်း၊ အားကစားပြိုင်ပွဲများ ကျင်းပပေးခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိသည်။

MOALI ပြန်ကြားရေး

တောင်သူများမျိုးစေ့ထုတ်လုပ်နိုင်ရေး ကြာအင်းဆိပ်ကြီးတွင် နည်းပညာပေး

ကြာအင်းဆိပ်ကြီး ဇူလိုင် ၈

တောင်သူ လယ်သမားများကိုယ်တိုင် မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်နိုင်စေရန်နှင့် မျိုးကောင်း မျိုးသန့်မျိုးစေ့သုံးစွဲနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ကာ ကရင်ပြည်နယ်စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာနနှင့် GMSAEDC တို့ ပူးပေါင်း၍ ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ် တောင်ဒီးကျေးရွာ တောင်သူ ဦးကျော်ကျော်၏ လယ်မြေခုနစ်ဧကနှင့် အုန်းတပင်ကျေးရွာ တောင်သူ ဦးမြကျော်၏လယ်မြေသုံးဧကတို့တွင် ဆင်းသုခ(RS - CS) မျိုးသန့်မျိုးပွား မျိုးစေ့ ထုတ်စံပြစိုက်ခင်း ထူထောင်ပြီး တောင်သူများအား ဖိတ်ကြား၍ သရုပ်ပြပွဲကို ဇူလိုင် ၅ ရက်က ကျင်းပသည်။ (ပုံ)

အဆိုပါသရုပ်ပြပွဲတွင် ကြာအင်းဆိပ်ကြီးမြို့နယ်ဦးစီးမှူး ဦးစောဝေလင်းညွှန်က မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်နည်းများ၊ အကျိုးကျေးဇူးများအား ဆွေးနွေးပို့ချပြီး တက်ရောက်လာ သော ဒေသခံတောင်သူ ၃၄ ဦးနှင့်အတူ ဆင်းသုခမျိုးစေ့များ စုပေါင်းပျိုးထောင်ကြသည်။

မြတ်သခွာလှိုင်

MOALI ပြန်ကြားရေး

ရှေ့ပုံး - ပထမအကြိမ် မှ

အကြိုညှိ နှိုင်းအစည်းအဝေးသို့ ဗဟိုကော်မတီဝင် များဖြစ်ကြသည့် အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် ဒေါက်တာ ခင်ဇော်၊ ဦးကျော်မင်းဦးနှင့် ဦးကျော်ငွေ၊ ဦးစီးဌာန များမှ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များ၊ ကော်မတီ အသီးသီးမှ ဥက္ကဋ္ဌနှင့် အတွင်းရေးမှူးများ တက်ရောက်ကြသည်။ ဘင်းမိစတက် အစည်းအဝေးများ ကျင်းပရေးဗဟိုကော်မတီ အကြိုလုပ်ငန်း ညှိနှိုင်းမှုအပြီးသတ်အစည်းအဝေးတွင် ကြိုဆိုရေး၊ လုံခြုံရေး၊ ကျန်းမာရေး စောင့်ရှောက်မှုနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ဆိုင်ရာများ၊ သံတမန်ရေးရာလုပ်ငန်းများ၊ ဧည့်ခံရေးဆိုင်ရာများ၊ ပြန်ကြားရေးနှင့်

သတင်းထုတ်ပြန်ရေးဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ နှင့်ပတ်သက်၍ သက်ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်း ကော်မတီဥက္ကဋ္ဌများနှင့် တာဝန်ရှိသူများ က ရှင်းလင်းတင်ပြကြသည်။ ရှင်းလင်းတင်ပြချက်များနှင့် ပတ်သက်၍ ဒုတိယဝန်ကြီးနှင့် အစည်း အဝေးတက်ရောက် လာကြသူ များက အကြိုလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှုနှင့် အခမ်းအနားကျင်းပစဉ်နှင့် အခမ်းအနား ကျင်းပပြီးနောက် ဧည့်သည်တော်များ လေ့လာရေးခရီးစဉ်နှင့် ပြန်လည်ထွက်ခွာ ခြင်းများတွင် အဆင်ပြေချောမွေ့စွာ ဆောင်ရွက် ပေးနိုင်ရေးဆိုင်ရာများကို အကြိုပြုဆွေးနွေးကြသည်။

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးလှကျော်သည် ယမန်နေ့နံနက်ပိုင်းက အမြဲတမ်းအတွင်းဝန် ဦးကျော်မင်းဦးနှင့် ဌာနဆိုင်ရာတာဝန်ရှိသူများလိုက်ပါလျက် ဇူလိုင် ၁၁ ရက်နှင့် ၁၂ ရက်များတွင် ဘင်းမိစတက် အစည်းအဝေးများသို့ တက်ရောက်လာကြမည့် ဧည့်သည်တော် များ လေ့လာရေးခရီးစဉ်အတွက် ကြိုတင် ပြင်ဆင်နေမှုများနှင့် ရှင်းလင်းပြသမည့် အခြေအနေများကို ကွင်းဆင်း စစ်ဆေးသည်။

MOALI ပြန်ကြားရေး

ထွက်ရှိသည့်
The Agri-Business News

အယ်ဒီတာချုပ်

မြတ်စိုး(လှိုင်)

အမှုဆောင်အယ်ဒီတာ

တင်ကြည်လှိုင်

သတင်းအင်အားစု

ဆန်းညွန့် (ရေနံချောင်း၊ သိန်းဇော်၊ အင်ပင်သန်းဌေးအောင်၊ မော်ကွန်းမြင့်အောင်၊ ဟမာတင့်(မြင်းခြံ)၊ ရွှေ (လှိုင်သာယာ)၊ ခင်မေကြည် (မန္တလေး)၊ ဇော်နိုင်ဝင်း (မုံရွာ)၊ တင်မလတ် (မော်လမြိုင်)၊ ညောင်ဦးစိုး၊ အောင်နိုင် (ပခုက္ကူ)၊ ကြေးမုံဝယ်၊ ဖြူမာချို (ရန်ကုန်)၊ မြတ်သွားလှိုင် (ဘားအံ)။

ထုတ်လေ့

ဦးမျိုးတင့်ထွန်း
မြ - ၀၀၄၁၀

ပုံနှိပ်သူ

ဦးမောင်နီ
မြ - ၀၀၂၆၉
ကမ္ဘာအေးဘုရားလမ်း၊
မိမ်းလုံမေလမ်းသွယ်
ရန်ကင်းတတိုက် ရန်ကုန်မြို့

ခေါင်းစီးစာလုံး

သက်မော်

စီမံရေး

စိုးဟန်၊ နွယ်နီ

စလင်၊ ကာလက္ခ

မြကျွန်းသာ

ကြော်ငြာ

လယ်ယာစီးပွားသတင်းအဖွဲ့

ဖြန့်ချိရေး

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
ဖြန့်ချိရေးနှင့်တိုင်းဒေသကြီးရုံးများ
ရန်ကုန် - စာပေဗိမာန်အရောင်းဆိုင်
- ဝါမိုးအောင်စာပေ၊
စာပေဗိမာန်အနီး
မန္တလေး - မန္တလေးရုံးခွဲ
စီမံကိန်းဦးစီးဌာန

သက်သွယ်ရန်

လယ်ယာစီးပွားသတင်း
ကမ္ဘာအေးဘုရားလမ်း၊
မိမ်းလုံမေလမ်းသွယ်
ရန်ကင်းတတိုက် ရန်ကုန်မြို့
ဖုန်း- ၆၆၃၅၀၅
Email: agribusinessnews2000@gmail.com

အယ်ဒီတာချုပ်

ပင်ပန်းသမျှ အကျိုးအမြတ်ရအောင် သီးနှံများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်

လူသားတို့စားသုံးရန်နှင့် ပြန်လည်စိုက်ပျိုးရန်အတွက်လည်းကောင်း၊ တိရစ္ဆာန်အစားအစာများအတွက်လည်းကောင်း၊ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားရန်အတွက်လည်းကောင်း သီးနှံများမပျက်စီးစေရန်၊ စနစ်တကျ သိုလှောင်ကြရန် လိုအပ်သည်။

လယ်ယာသီးနှံများကို အချိန်ကြာမြင့်စွာ သိုလှောင်သော်လည်း မူလအရည်အသွေးနှင့်အရေအတွက် လျော့နည်းပျက်စီးခြင်းမရှိစေရန်၊ ခေတ်မီစနစ်ကျသော နည်းစနစ်များအသုံးပြုကြရမည်ဖြစ်သည်။

လယ်ယာသီးနှံများကို ကြာရှည်စွာ သိုလှောင်ရာတွင် **သက်ရှိများ၏ ပယောဂကြောင့်**လည်းကောင်း၊ **သက်မဲ့များ၏ ပယောဂကြောင့်**လည်းကောင်း၊ လေလွင့်ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုများ ကြုံတွေ့ကြရသည်။

သက်မဲ့ပယောဂအမျိုးအစားတွင် အစိုဓာတ်၊ လေထုစိုထိုင်းဆ၊ အပူချိန်၊ အလင်းရောင်၊ လေဝင်လေထွက်၊ သီးနှံအမျိုးအစား၊ ထုပ်ပိုးစနစ်၊ သိုလှောင်မှုစနစ်နှင့် သန့်ရှင်းမှုစနစ် စသည်တို့ပါဝင်သည်။ သိုလှောင်ရာတွင် အဆိုပါအားလုံးနည်းစနစ်မှန်ရန်နှင့် ခေတ်မီစနစ်ကျရန် လိုအပ်သည်။

သက်မဲ့ပယောဂများသည် သီးနှံပျက်စီးမှုကို တိုက်ရိုက် (သို့မဟုတ်) သွက်ဝိုက်၍အထောက်အကူဖြစ်စေသည်။ အင်းဆက်ပိုးမွှားရောဂါများ ကူးစက်ပျံ့နှံ့မှုကိုလည်း အားပေးသည်။ ပျက်စီးဆုံးရှုံးမှုလည်း များတတ်သည်။ သို့သော်လည်း ကုန်ကျစရိတ်သက်သာကာ ထိန်းသိမ်းရန် လွယ်ကူသည်။

သက်ရှိပယောဂအမျိုးအစားများမှာ ကျောရိုးရှိသတ္တဝါများ၊ မှိုရောဂါများ၊ အင်းဆက်နှင့်မွှား၊ ပင့်ကူအစရှိသည်တို့ဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့သည် အစေ့အဆန်ကို အဓိကဖျက်ဆီးကာ ကူးစက်ပျံ့နှံ့မှုလည်း မြန်ဆန်သည်။ အကယ်၍သာ သက်မဲ့ပယောဂများနှင့်ပါတွဲ၍ ဖြစ်ပေါ်ပါက ထိန်းချုပ်နှိမ်နင်းရန် ခက်ခဲလေ့ရှိသည်။ ပျက်စီးမှုလည်း များပြားသည့်ပြင် ကာကွယ်နှိမ်နင်းရေးအတွက် ကုန်ကျစရိတ်လည်း များပြားကာ ကိုင်တွယ်သုံးစွဲသူကိုပါ ကြီးမားသောအန္တရာယ်ဖြစ်စေသည်။

သက်ရှိပယောဂသည် သက်မဲ့ပယောဂကို အမှီပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လေ့ရှိခြင်းကြောင့် သက်မဲ့ပယောဂများကို သတိမူကာ ကြိုတင်စီမံဆောင်ရွက်ခြင်းသည်သာ အကောင်းဆုံးသော ကာကွယ်နည်းဖြစ်သည်။

ကြိုတင်ကာကွယ်နှိမ်နင်းခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အဓိကလုပ်ငန်းကြီးနှစ်ရပ်ကို သတိမူကြရန် လိုသည်။

သီးနှံများ မသိုလှောင်မီ၊ သီးနှံများနှင့် သိုလှောင်ရုံများကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်ခြင်းနှင့် **သိုလှောင်ထားပြီးချိန်**တွင် စနစ်တကျကာကွယ်စောင့်ရှောက်၊ နှိမ်နင်းခြင်းတို့ကို အထူးဂရုပြု ဆောင်ရွက်ကြရန် ဖြစ်သည်။

သိုလှောင်ရုံများ စနစ်မကျလျှင် သိုလှောင်မှုစနစ်မည်မျှကောင်းစေကာမူ သီးနှံများပျက်စီးနိုင်သည်။ အလားတူပင် သိုလှောင်ရုံများ မည်မျှခေတ်မီစနစ်ကျစွာ တည်ဆောက်ထားစေကာမူ သိုလှောင်မှုစနစ်မကျပြန်လျှင်လည်း သီးနှံများပျက်စီးမည်သာ ဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် သီးနှံအစေ့အဆန်များ သိုလှောင်ပြီးချိန်တွင် ကျရောက်ဖျက်ဆီးတတ်သော ပိုးအုပ်စုများကိုလည်း သတိမူကာကွယ်ကြရန် လိုသည်။ အဆိုပါပိုးတို့တွင် **ကနဦးကျရောက်ပိုး**နှင့် **ထပ်ဆင့်ကျရောက်ပိုး**ဟူ၍ ပိုးနှစ်မျိုးနှင့်လည်း ကြုံတွေ့နိုင်သည်။

သို့သော် ကနဦးကျရောက်ပိုးကို ထိရောက်စွာ နှိမ်နင်းပါက ထပ်ဆင့်ကျရောက်ပိုးကို နှိမ်နင်းပြီးဖြစ်သည်ဟု ပညာရှင်များက အကြံပြုထားသည်။

မည်သို့ဆိုစေ စိုက်ပျိုးရာသီတစ်ခုလုံး မိမိတို့အပင်ပန်း အဆင်းရဲခံကာ ကြိုးပမ်းထားသမျှ **ပါးစပ်နားရောက်ကာမှ ပုတ်ချခံရသကဲ့သို့ မဖြစ်စေရန်** စိုက်ပျိုးရရှိလာသော သီးနှံများမှ ထိုက်သင့်သည့် အကျိုးအမြတ်ရရှိကာ လူနေမှုဘဝမြင့်မားလာရေးအတွက် သီးနှံများကို စနစ်တကျသိုလှောင်ထိန်းသိမ်းကြရန် တိုက်တွန်းအပ်ပေသည်။ ။

စိုက်ပျိုးစီးပွားလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ တန်ဖိုးကွင်းဆက်စီမံကိန်း ညှိနှိုင်းအစည်းအဝေး ကျင်းပ

မန္တလေး၊ မကွေး၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး မြို့နယ် ၁၄ ခုနှင့် မျိုးသန့်မြို့ ၁၀ ခုတွင် ခုနစ်နှစ်ကြာ ဆောင်ရွက်မည်
မန္တလေး ဇွန် ၂၉

ရှာသိ ၂၀၁၇ နှင့် ၂၀၁၈ ခုနှစ်အတွက် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေမည့် စိုက်ပျိုးစီးပွားရေးလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ တန်ဖိုးကွင်းဆက်စီမံကိန်း (Climate Friendly Agribusiness Value Chains Sector Project) အောင်မြင်ရေး လုပ်ငန်းညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးကို စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးဦးစီးမှူးရုံး အစည်းအဝေးခန်းမ၌ ယနေ့ကျင်းပရာ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ဒုတိယ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးအေးကိုကို၊ စီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်မည့် မြို့နယ်များမှ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးမှူးများ၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ ဆည်မြောင်းနှင့် ရေအသုံးချမှုစီမံခန့်ခွဲရေးဦးစီးဌာန၊ လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၊ စားသုံးသူရေးရာဦးစီးဌာနမှ တိုင်းအဆင့်၊ ခရိုင်အဆင့်၊ မြို့နယ်အဆင့် တာဝန်ရှိသူများ၊ မြန်မာနိုင်ငံ သစ်သီးဝလံ၊ ပန်းမန်နှင့်ဟင်းသီးဟင်းရွက် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်တင်ပို့ရေးရင်းချာများအသင်းမှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ စိုက်ပျိုးရေးဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာအရောင်းဆိုင် ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် အခြားဖိတ်ကြားထားသော ဧည့်သည်တော်များ စုစုပေါင်း ၁၂၀ ဦး တက်ရောက်ကြသည်။

အဆိုပါစီမံကိန်းကို မန္တလေး၊ မကွေး (ADB)၏ ချေးငွေဒေါ်လာ ၄၀ ဒသမ ၅ ထောက်ပံ့ငွေ ဒေါ်လာ ၂၇ သန်းတို့ဖြင့် နှင့် စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးတို့တွင် ခုနစ် သန်းနှင့် Global Agriculture Food အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သွားမည် နှစ်တာဖော်ဆောင်မည်ဖြစ်ပြီး အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် Security Program (GAFSP) ၏ ဖြစ်ကြောင်း၊ တိုင်းဒေသကြီးသုံးခုတွင်

မြို့နယ် ၁၄ မြို့နယ်နှင့် မျိုးသန့်မြို့ ၁၀ မြို့နယ်တွင် ဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ကြောင်း၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးတွင် စဉ့်ကိုင်၊ မလှိုင်၊ နွားထိုးကြီး၊ ပျော်ဘွယ်မြို့နယ်တို့ ဖြစ်ပြီး ခြံများအနေဖြင့် မန္တလေး၊ မလှိုင်၊ ကြက်မောက်တောင် မျိုးသန့်မြို့များ၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးတွင် မုံရွာ၊ ရွှေဘို၊ စစ်ကိုင်း၊ ယင်းမာပင်၊ ဆားလင်းကြီး မြို့နယ်တို့ဖြစ်ပြီး ခြံများအနေဖြင့် ချီပါ၊ ကန့်ဘလူ၊ မြေမွန်၊ ဝက်တိုး၊ ဝက်တိုး ၂၊ ဝေးကုန်း မျိုးသန့်မြို့များ၊ မကွေးတိုင်း ဒေသကြီးတွင် မကွေး၊ အောင်လံ၊ နတ်မောက်၊ ပွင့်ဖြူ၊ ပခုက္ကူမြို့နယ်တို့ ဖြစ်ပြီး ခြံအနေဖြင့် ပွင့်ဖြူမြို့တွင် ဆောင်ရွက် သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ စီမံကိန်းဒါရိုက်တာ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးအေးကိုကို က ရှင်းလင်းဆွေးနွေးသည်။ (ပုံ)

ဆက်လက်၍ တက်ရောက်လာကြ သည့် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များနှင့် ဧည့်သည်တော်များက စီမံကိန်းနှင့် ပတ်သက်၍ သိရှိလိုသည်များကို မေးမြန်း ဆွေးနွေးကြပြီး စီမံကိန်းအောင်မြင်စွာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး အတွက် ဝိုင်းဝန်းအကြံပြု ဆွေးနွေးကြ ကြောင်း သတင်းရရှိသည်။

မန္တလေးတိုင်း စိုက်ပျိုးရေး

စိုက်ပျိုးရေးပြဿနာ အလျင်အမြန် အပြေရွာကာကွယ်သွားနိုင်ရန်နှင့် ခေတ်မီတိုးတက်သော နည်းပညာသစ်များ အသုံးပြုဆောင်ရွက်နိုင်ရန် စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ

Call Center သို့ ဆက်သွယ်ပါ။

Facebook, Messenger, Viber-09764000841, Website - www.doa.gov.mm

လယ်ယာစီးပွားသတင်း (၁၉ နှစ်ပြည့်) ၁၉ ကြိမ်မြောက် ဝါဆိုသင်္ကန်းဆက်ကပ်လှူဒါန်းပွဲကျင်းပ အသက် ၈၀ နှင့်အထက် ပင်တိုင်ဆောင်းပါးရှင် သက်ကြီးစာရေးဆရာကြီးများအား ပူဇော်ကန်တော့

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန လယ်ယာစီးပွားသတင်း စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီကိုယ်စား အယ်ဒီတာချုပ်နှင့် ဝန်ထမ်းများက ဝါဆိုသင်္ကန်း ဆက်ကပ်လှူဒါန်းကြစဉ်။

အယ်ဒီတာချုပ်နှင့် ဝန်ထမ်းများက နေ့ဆွမ်းဆက်ကပ်ကြပြီး ရေစက်သွန်းချ အမျှပေးဝေကြစဉ်။

အယ်ဒီတာချုပ်နှင့် ဝန်ထမ်းများက ဆရာကြီး (ဦး)ဖရက်သိန်းဖေ(ဝဲ)နှင့် ဆရာကြီး(ဦး)မြသိန်း(ယာ)တို့အား ပူဇော်ကန်တော့ကြစဉ်။

စိုက် ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန လယ်ယာစီးပွားသတင်းတည်ထောင်ခြင်းမှာ ၇-၇-၂၀၁၉ ရက်တွင် ၁၉ နှစ်ပြည့်မြောက်ပြီဖြစ်ရာ ၁၉ ကြိမ်မြောက် ဝါဆိုသင်္ကန်းဆက်ကပ်လှူဒါန်းပွဲကို ယနေ့နံနက် ၁၀ နာရီက ရန်ကင်းမြို့၊ ရန်ကင်းမြို့နယ်၊ စိမ်းလဲ့မေလမ်းသွယ်ရှိ လယ်ယာစီးပွားသတင်းဂျာနယ်တိုက် အစည်းအဝေးခန်းမဆောင်တွင် ကျင်းပသည်။

ရှေးဦးစွာ ရန်ကင်းမြို့နယ် အမှတ် ၁၀ ရပ်ကွက်၊ စိုက်ပျိုးရေးဓမ္မဓိမာန်ကျောင်းတိုက်မှ ဘဒ္ဒန္တ စန္ဒာဝရ (ဓမ္မာစရိယ - ဘီအေ) အမှူးပြုသော သံဃာတော်ငါးပါးတို့က ငါးပါးသီလနှင့် အန္တရာယ်ကင်းပရိတ်တရားတော်များကို ချီးမြှင့်တော်မူကြသည်။

ဆက်လက်၍ ဝါဆိုသင်္ကန်းနှင့် လှူဖွယ်ဝတ္ထုပစ္စည်းများကို လယ်ယာစီးပွားသတင်း စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ

ကိုယ်စား အယ်ဒီတာချုပ် ဦးမြတ်စိုး (လှိုင်)နှင့် ဌာနအသီးသီးမှ ဝန်ထမ်းများက ဆက်ကပ်လှူဒါန်းကြပြီး သံဃာတော်များအား နေ့ဆွမ်းဆက်ကပ်ကြသည်။

ထို့နောက် လှူဒါန်းမှုအစုစုတို့အတွက် အနုမောဒနာတရားတော်များ နာကြားကာ အမျှပေးဝေကြသည်။ ၎င်းအပြင် ၁၉ နှစ်ပြည့် အထိမ်းအမှတ် အလှူဒါနအဖြစ် ပင်တိုင်ဆောင်းပါးရှင် အသက် ၈၀ နှစ်အထက် သက်ကြီး စာပေပညာရှင်ကြီးများဖြစ်ကြသော ဆရာ (ဦး)ဖရက်သိန်းဖေ (၈၆ နှစ်)နှင့် ဆရာ (ဦး)မြသိန်း (၈၆)နှစ်၊ ဆရာ ဒေါက်တာချစ် (စိုက်ပျိုးရေး) (၈၅နှစ်)၊ ဆရာ (ဦး) လူမော်ဟန် (၈၆ နှစ်)နှင့် ဆရာ (ဦး) ဖိုးအေး (မြန်မာ့အသံ) (၈၈ နှစ်)တို့အား ကန်တော့ပစ္စည်းများဖြင့် အိမ်တိုင်ရာရောက် သွားရောက်ပူဇော်ကန်တော့ကြသည်။

ABN

သဒ္ဓါဖြူဖွေး အလှူပြုကလေး

ယခု တလော ဖေ့ဘွတ်ခ်မှာ ရော၊ သတင်းတွေမှာပါ ကြားသိနေရတာတစ်ခုက Food Box ကိစ္စပါပဲ။ Food Box စတင်ပေါ်ပေါက်လာတာ မန္တလေးကဟု ဆိုကြသည်။

Food Box ဟူသည် အလှူရှင်များက မိမိတို့လှူဒါန်းလိုသည် စားသောက်ဖွယ်ရာများကို စနစ်တကျ ထုပ်ပိုးပြီး အဆိုပါ Food Box နေရာတွင် မိမိတတ်နိုင်သမျှ လာရောက်ပေးပို့လှူဒါန်းကြခြင်းဖြစ်သည်။ အလှူရှင်များက ရည်ရွယ်သည်မှာ အစာအာဟာရ လိုအပ်နေသူတစ်ဦးသည် လှူဒါန်းထားသော စားသောက်ဖွယ်ရာများကို အဆိုပါ Food Box နေရာတွင် တစ်ယောက်စာ လာရောက်ယူငင်သုံးဆောင်နိုင်ရန် ဖြစ်သည်။

တကယ်မှန်ဖြစ်သည့် စေတနာအလှူပြုကလေးမှာ ပုံသဏ္ဍာန်အရတစ်ခုဖြစ်ကာ မြတ်သောဒါနလည်း ဖြစ်ပေ

သည်။ လူတစ်ချို့က ထိုရည်ရွယ်ချက်ကို မသိသလိုနှင့် လောဘတက်ကာ မိမိတစ်ကိုယ်စာအတွက်သာမက လှူဒါန်းထားသမျှကို တစ်ပွဲတစ်ပိုက်ကြီးယူသွားသူ၊ ထည့်စရာကိုပါအသင့်ယူလာကာ လှူထားသမျှတွေကို အကုန်နီးပါး နိုင်သမျှ သယ်သွားသူ။

ထိုထက်ပိုဆိုးသည်မှာ မိုက်မဲရိုင်းရိုင်းစွာ Food Box ကို ရိုက်ခွဲ ဖျက်ဆီးသူ၊ Food Box ကိုပါ မ...ပြီး ရွှေ့ယူသွားသူစသည့် အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှ မသမာမှု သတင်းအမျိုးမျိုးကို စိတ်မချမ်းမြေ့ဖွယ် ကြားသိရခြင်းပင်။

“ငါးခုံးမတစ်ကောင်ကြောင့် တစ်လေ့လုံးပုပ်” ဆို စကားကဲ့သို့ ထိုမသမာသူ၊ စိတ်ထားယုတ်သူ၊ လောဘတက်သူ ငါးခုံးမတစ်ကောင်ကြောင့် “မြန်မာတွေ”ဆိုသည့် “တစ်လေ့လုံးပုပ်” သည့် ကိန်းမဆိုင်အောင်နှင့် ကမ္ဘာမှာ

အလှူအတန်းနှင့်ပတ်သက်လျှင် နံပါတ် ၁ နေရာတွင် ရရှိထားသောဂုဏ်ကို မထိခိုက်အောင် သတိတရားနှင့် ဝိုင်းဝန်း တားဆီးကြရန် လိုပြီ။

× × ×

အကြောင်းတိုက်ဆိုင်လာ၍ အတွေ့အကြုံကလေးတစ်ခု မျှဝေလိုပါသည်။

ကျွန်တော် အီတလီကို ခဏတာ ရောက်ခဲ့စဉ် မိတ်ဆွေတစ်ဦးက စိတ်ဝင်စားဖွယ်အကြောင်းအရာတစ်ခု ပြောပြပါသည်။

အီတလီမှာ နံနက်စာ (Breakfast) စားသောက်ချိန်ဆိုလျှင် သဒ္ဓါထက်သန်သူတို့သည် စားသောက်ဆိုင်မှာ လူမသိသူမသိမွန်မြတ်သည့်အလှူဒါနကလေးတွေ ပြုလေ့ရှိကြပါသည်။

ဥပမာ လူနုနုယောက် လက်ဖက်ရည်ထိုင်သောက်ပြီဆိုပါစို့။ ဧည့်ခံမည့်သူက လှူလိုသည့် အပိုတစ်ခွက်ပါ ထည့်ကာ သုံးခွက်ဟု မှာလိုက်ပါသည်။

ဒါဆိုလျှင် ဆိုင်ရှင်ကလည်း သိပြီ။

လက်ဖက်ရည်လာချပေးလျှင် လူနှစ်ဦးအတွက် နှစ်ခွက်သာလာချပေးပြီး အပိုမှာသည် တစ်ခွက်စာကို နံရံတစ်နေရာမှာ တိုက်သဘောမှတ်သားကာ တင်ထားလိုက်ပြီး ငွေရှင်းချိန်တွင် သုံးခွက်စာရှင်းလိုက်ပါသည်။

ထို့နောက် ဆင်းရဲနွမ်းပါးသူတစ်ယောက်သည် လက်ဖက်ရည်သောက်လိုပါက ဣန္ဒြေမပျက် ဆိုင်ထဲသို့ ဝင်လာကာ ရှေးဦးစွာ နံရံပေါ်က အလှူဒါနအခြေအနေကို အရင်ကြည့်လိုက်ပါသည်။ လှူထားသူရှိကြောင်း တွေ့ရလျှင် မိမိသောက်ချင်သည့် လက်ဖက်ရည်တစ်ခွက်ကို ဟန်မပျက်မှာယူသောက်သုံးကာ ငွေရှင်းစရာမလိုဘဲ ဣန္ဒြေမပျက် ပြန်ထွက်သွားနိုင်ပါသည်။

ထိုကဲ့သို့ ထွက်သွားပြီဆိုလျှင် ဆိုင်ရှင်ကလည်း သိလိုက်ပါပြီ။ ထိုမနက်လှူဒါန်းထားသည့် အရေအတွက်ထဲမှ တစ်ခွက်စာ ပယ်ဖျက်လိုက်ရုံပါပဲ။

ကောင်းလိုက်သည့် ပုံသဏ္ဍာန် အလှူပြုကလေး။ လှူသူကိုလည်း သိရန်မလို။ အလှူခံအတွက်လည်း ငွေမရှိလို့ သိက္ခာကျစရာမလို။ တစ်ခုပဲရှိသည် လှူထားသူ မရှိလျှင် အလှူခံကလည်း သဘောပေါက်ပြီး ဖြစ်သည်။

အလှူရှင်နှင့် အလှူခံချိတ်ဆက် မိရန် ဆောင်ရွက်ထားသည့်အီတလီက စနစ်ကောင်းကလေးမှာ ရင်ထဲတွင် လိုက်ခနဲ ပီတိဖြစ်စရာ။

ကြုံတုန်းကြုံခြိုက် လက်တွေ့လေ့လာရန် စိတ်ကူးရသော်လည်း အချိန်မရသဖြင့် လေ့လာခွင့်မရခဲ့ပါ။ သို့သော်လည်း ရင်ထဲမှာတော့ သဒ္ဓါဖြူဖွေး ထိုအလှူပြုကလေးကို ယနေ့တိုင် စွဲမြဲသတိရနေဆဲပင်။ နောင်ကြိုလျှင် လေ့လာရပါဦးမည်။

ကမ္ဘာ့ ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ (UN) သည် လူသားတို့၏ လိုအပ်ချက်၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအပါအဝင် ကမ္ဘာကြီးရေရှည်ဖွံ့ဖြိုး ရှင်သန်ရပ်တည်နိုင်အောင် စဉ်ဆက်မပြတ်ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင် ၁၇ ရပ် ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိသည်။ UN ၏ SDGs များကို ဖော်ဆောင်ရန်နှင့် လူသားတို့၏လိုအပ်ချက်ကို တတ်စွမ်းသမျှ ကူညီထောက်ပံ့ပေးနေသည့် အများအကျိုးဆောင်သည့် လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့ကြီးတစ်ခု ကမ္ဘာ့အလယ်တွင် မားမားမတ်မတ်ရပ်တည်နေခြင်းက လူသားတို့အတွက် အားကိုးစရာပင်။ ယင်းအဖွဲ့ကြီးမှာ ၁၈၉၅ ခုနှစ် အင်္ဂလန်နိုင်ငံတွင် ဖွဲ့စည်းထူထောင်ခဲ့သည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သမဝါယမအဖွဲ့ချုပ် International Cooperative Alliance (ICA) ပင် ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံသမဝါယမအသင်းများ၏ Apex Body ဖြစ်သည့် ဗဟိုသမဝါယမအသင်းသည် ၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် ICA အဖွဲ့ဝင်အဖြစ် ဝင်ရောက်ခဲ့ပြီး ICA ၏ လှုပ်ရှားမှုများတွင် ပူးပေါင်းပါဝင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်မှာ ယနေ့ဆိုလျှင် ၂၆ နှစ်တိုင် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သမဝါယမအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ပြီး မြန်မာ့ သမဝါယမ ဖွံ့ဖြိုးရေးကို အားသွန်ခွန်စိုက် ဆောင်ရွက်လျက် ရှိနေသည်။

ICA အဖွဲ့ဝင်ဖြစ်သည့် မြန်မာနိုင်ငံသမဝါယမအသင်းအဖွဲ့များ အနေဖြင့် နှစ်စဉ် ဇူလိုင်လ ပထမပတ် စနေနေ့ကျရောက်တိုင်း အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာ သမဝါယမနေ့ ဂုဏ်ပြုအခမ်းအနားများ၊ ပြပွဲနှင့် ထုတ်ကုန် ရောင်းချပေးသည့်ပွဲများဖြင့် စည်ကားသိုက်မြိုက်စွာ ကျင်းပခဲ့သည်မှာ ငွေရတုပင်တိုင်ခဲ့ပြီ ဖြစ်ပါသည်။

ယခုနှစ်တွင်လည်း နေပြည် တော်ရုံးအမှတ် ၁၆ သမဝါယမ ဦးစီးဌာန ရုံးပရိဝုဏ်အတွင်း ဒေသ ထွက်ကုန်ပစ္စည်း အရောင်းပြ ခန်းများ ဖွင့်လှစ်ပြီး ဇူလိုင် ၅၊ ၆၊ ၇ ရက်များတွင် ခြံမိမြိမိသံဂုဏ်ပြု ကျင်းပကြမည် ဖြစ်သည်။

၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် ကျင်းပ ခဲ့သည့် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့ အထွေထွေညီလာခံက နှစ်စဉ်ဇူလိုင် လ ပထမပတ် စနေနေ့ကို အပြည် ပြည်ဆိုင်ရာ သမဝါယမနေ့အဖြစ် သတ်မှတ်ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပြီးနောက် မြန်မာ့သမဝါယမ များအနေဖြင့် လည်း ၁၉၉၅ ခုနှစ်မှစ၍ နှစ်စဉ် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သမဝါယမ နေ့ဂုဏ်ပြုအခမ်းအနားများကို ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့သည်မှာ ယခုနှစ်ဆိုလျှင် ၂၅ နှစ်ပြည့်မြောက်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတကာရှိ သမဝါယမအဖွဲ့အစည်းများအချင်းချင်း ရင်းနှီးစွာ ပေါင်းသင်းဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်နှင့် လူမှုစီးပွားရေး ပူးပေါင်း ဆောင်ရွက်မှုဖြင့်တင်နိုင်ရန် ရည်ရွယ်ပြီး ဖွဲ့စည်းထားသည့် အပြည်ပြည် ဆိုင်ရာ သမဝါယမအဖွဲ့ချုပ် ICA တွင် နိုင်ငံပေါင်း ၁၀၉ နိုင်ငံမှ သမဝါယမ အသင်းအဖွဲ့/သမဝါယမဇာတိ သမဝါယမကောင်စီများနှင့် နိုင်ငံအစိုးရ ကိုယ်စားပြုအဖွဲ့အစည်းများ စုစုပေါင်း အသင်းဝင်/အဖွဲ့ဝင် ၃၁၀ ကျော် ရှိနေပြီဖြစ်သည်။

အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သမဝါယမအဖွဲ့ချုပ် (ICA) သည် ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂမှ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့် Sustainable Development Goals (SDGs) များကို တတ်နိုင်သည့် ကဏ္ဍမှ အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သမဝါယမနေ့ (ICA Day) ရောက်တိုင်း သမဝါယမလောကသားများသို့ ဆောင်ပုဒ်များဖြင့် မီးမောင်းထိုးကာ နှိုးဆော်တိုက်တွန်းလျက်ရှိရာ ယခုနှစ် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သမဝါယမနေ့ဆောင်ပုဒ်မှာ Coops 4 Decent Work အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းတိုးတက်ဖို့ သမဝါယမအသင်းများ ဆောင်ရွက်ဖို့ ဖြစ်ပါသည်။

ယနေ့ခေတ်တွင် သာတူညီမျှ တရားမျှတမှုများမရှိခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်ရရှိရန် မသေချာခြင်းနှင့်အလုပ်ခွင်တည်မြဲမှုမရှိခြင်း၊ အလုပ် အကိုင်ခန့်ထားပေးနိုင်မှုမရှိခြင်း (နည်းပါးခြင်း)များမှာ လူငယ်များအကြား ပိုမိုမြင့်တက်လာခြင်းကြောင့် ကုလသမဂ္ဂပန်းတိုင် ၁၇ ရပ်အနက် ပန်းတိုင် ၈ တွင် နိုင်ငံအလိုက် တစ်ဦးကျ ဝင်ငွေတိုးတက်မှုနှုန်းကို စဉ်ဆက်မပြတ် ထိန်းသိမ်းနိုင်ရေး၊ ထုတ်ကုန်ထုတ်လုပ်သည့်ကဏ္ဍနှင့် လုပ်သားအင်အား အသုံးပြုလုပ်ဆောင်သည့်ကဏ္ဍများကို အလေးပေးဆောင်ရွက်နိုင်ရေး၊ သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော အလုပ်အကိုင်ဖန်တီးပေးနိုင်မှု၊ စီးပွားရေး၌ စွန့်စားလိုစိတ်ရှိမှု၊ ဖန်တီးတီထွင်နိုင်စွမ်းနှင့်ပြုပြင်ပြောင်းလဲလိုမှုများ အတည်ပြုပေးနိုင်မည့် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးမူဝါဒများ အားပေးမြှင့်တင် နိုင်ရေး၊ ၂၀၃၀ ပြည့်နှစ်တွင် လူငယ်များနှင့် မသန်စွမ်းသူများ အပါအဝင် အမျိုးသမီးများနှင့် အမျိုးသားအားလုံး အလုပ်အကိုင် အပြည့်အဝ ရရှိရေးနှင့် တူညီသောအလုပ်အတွက် တူညီသောလုပ်ခလစာရရှိရေး၊ ၂၀၃၀ ပြည့်နှစ်တွင် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများကို ဖန်တီးပေး နိုင်သည့်မူဝါဒများ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရေး၊ ဘဏ္ဍာရေး ဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုအားကောင်းလာစေရေး၊ ကုန်သွယ်ရေးဆိုင်ရာ

အကူအညီအထောက်အပံ့တိုးမြှင့်ရေးတို့ကို ကမ္ဘာနိုင်ငံများက အကောင် အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် မဖြစ်မနေလိုက်နာလုပ်ဆောင်ကြရန် လိုအပ်ပါသည်။

ယခုနှစ် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသမဝါယမနေ့ဆောင်ပုဒ်မှာလည်း ကမ္ဘာ့သမဝါယမအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် UN ၏ SDGs (8) ပါ လုပ်ဆောင်ရမည့်လုပ်ငန်းစဉ်များကို ဝိုင်းဝန်းအကောင်အထည်ဖော် ကြိုးပမ်းကြရန် တိုက်တွန်းထားကြောင်း သိရသည်။

ကမ္ဘာ့အောင်မြင်ဆုံးလုပ်ငန်းများတွင် သမဝါယမအဖွဲ့အစည်း ၃၀၀ ခန့်က နေရာယူထားပြီး ၂၀၁၂ ခုနှစ်များဆီက အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းပေါင်း သန်း ၁၀၀ ဦးရေကို သမဝါယမကဏ္ဍမှ ဖန်တီးပေး နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ယနေ့အချိန်အခါတွင် ကမ္ဘာတစ်လွှား သမဝါယမ များက လူဦးရေ ၂၇၉ သန်းကျော်ကို လုံလောက်မျှတသော ဝင်ငွေများ ရရှိအောင် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ ဆောင်ကြဉ်းပေးနိုင် ခဲ့ကြောင်း ICA က ထုတ်ပြန်ထားပါသည်။

အလျဉ်းသင့်၍ သမဝါယမနှင့်ပတ်သက်ပြီး အနည်းငယ်တင်ပြ ရလျှင် မြန်မာ့သမဝါယမဆိုရာဝယ် အစိုးရဌာနဖြစ်သည့် သမဝါယမဦးစီး ဌာနနှင့် တည်ဆဲသမဝါယမအသင်းဥပဒေနှင့်အညီ ဦးစီးဌာနများတွင် မှတ်ပုံတင်ထားသည့် သမဝါယမအသင်းဟူ၍ ခွဲခြားသိမြင်သူ နည်းပါး ကြပါသည်။

ယခင်ကာလများက သမဝါယမအသင်းများကို အုပ်ချုပ်သူအစိုးရ က ရာနှုန်းပြည့်နီးပါး စီမံခန့်ခွဲခဲ့သည့်အစဉ်အလာကိုပင် မြင်ယောင်နေခြင်း ကြောင့် သမဝါယမအသင်းပိုင်ပစ္စည်းများကို အစိုးရဌာနပိုင်ဟု အချို့က ထင်မြင်နေဆဲဖြစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ်မှာ သမဝါယမအသင်းများ သည် ၎င်းတို့ဆန္ဒအတိုင်းသာ အသင်းပိုင်ပစ္စည်းများ၊ အသင်း၏ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ တိုးတက်မြှင့်တင်အောင် အသင်းသားအများစု၏ ဆုံးဖြတ်ချက်ဖြင့် စီမံခန့်ခွဲပိုင်ခွင့် ရှိပါသည်။

သမဝါယမဦးစီးဌာနသည် သမဝါယမအသင်းများဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အသင်းများစည်းရုံးဖွဲ့စည်းမှတ်ပုံတင်ပေးခြင်း (Organizing)၊ သမဝါယမ ဆိုင်ရာ ပညာရပ်များပြန့်ပွားအောင် ပညာပေးခြင်း (Educating) နှင့် တည်ဆဲဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများနှင့်အညီ အသင်းများကို ထိန်းကျောင်း တည်မတ်ပေးခြင်း (Regulating) OER လုပ်ငန်းများကိုသာ ဦးစားပေး လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်ပေးလျက် ရှိပါသည်။

သမဝါယမအသင်းပိုင်ပစ္စည်းများ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲရေးနှင့် အသင်းလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် သမဝါယမဦးစီးဌာနအဆင့်ဆင့် တို့က အသင်းတာဝန်ရှိသူ BOD များနဲ့ ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ကြ၍သာ ၁၉၀၅ ခုနှစ်မှ ယနေ့ကာလအထိ နှစ်ပေါင်း ၁၁၄ နှစ်ကျော်ကြာ မြန်မာ့မြေတွင် သမဝါယမများ ရှင်သန်နေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သမဝါယမအသင်းများ၏ မူလပိုင်ရှင်သည် အသင်းသားများသာ ဖြစ်သည်ဆိုသည့်အချက်ကို ပြည်သူအများစုက မသိရှိကြသေးပေ။ အသင်းသားအားလုံးသည် အသင်း၏ စားသုံးသူများဖြစ်သလို အလုပ်ရှင်များလည်း ဖြစ်ကြပါသည်။ သမဝါယမဆိုရာ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းများကို အကျိုးအမြတ်နှင့် မောင်းနှင်ခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ တန်ဖိုး (Value) ကို အလေးထားပြီး မောင်းနှင်ကြရမည် ဖြစ်ပါသည်။ ပြည်သူ ရွေးချယ်တင်မြှောက်ခဲ့သည့် ပြည်သူ့အစိုးရလက်ထက်တွင် တရားဥပဒေ စိုးမိုးရေးကို အလေးပေးဖော်ဆောင်လျက်ရှိရာ တည်ဆဲသမဝါယမ အသင်းဥပဒေအရ သမဝါယမအသင်းများ၏ မူလပိုင်ရှင်သည် အသင်းသားများသာ ဖြစ်ပါသည်။ အသင်းသားပြည်သူများအနေဖြင့် အသင်း၏လုပ်ငန်းများတွင် ပူးပေါင်းပါဝင်ခြင်း၊ မိမိတို့ပိုင်ဆိုင်သည့် သမဝါယမအသင်းများကို ယုံကြည်မှုအပြည့်ဖြင့် စိတ်ဆန္ဒပြင်းပြစွာ ဒီမိုကရေစီစံနှုန်းများဖြင့် စီမံခန့်ခွဲနေမှုကို နားလည်သဘောတူခြင်းတို့ဖြင့် ဝန်းရံကြမည်ဆိုပါက မြန်မာ့သမဝါယမများ ယခုထက်ပိုမို၍ အောင်မြင်မှု ရကာ မျက်နှာပန်းလှမည်ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပေါင်း ၁၁၄ နှစ်ကျော် ရှင်သန်ရပ်တည်နိုင်ခဲ့သည့် မြန်မာ့ သမဝါယမသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင် အရှည်ကြာဆုံးသော အင်စတီကျုရှင်း တစ်ခုဖြစ်သည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။ တိုးတက်ခြင်း၊ အောင်မြင်ခြင်းဟူသည့် အင်စတီကျုရှင်းအပေါ် ပြည်သူတို့၏ ယုံကြည်မှုက သက်သေထူနေမည် ဖြစ်သည်။

ယခုကဲ့သို့ မြန်မာ့သမဝါယမ အင်စတီကျုရှင်းရည်ကြာအောင် ရပ်တည်နိုင်ဖို့ ဖန်တီးပုံဖော်ပေး ခဲ့ကြသည့် ယခင်နှင့်ယခုလက်ရှိ မြန်မာ့သမဝါယမလောကသားများကို အထူးကျေးဇူးတင်သင့်ပါသည်။ သမဝါယမများကြောင့် အခြေခံ ပြည်သူများ စားဝတ်နေရေးပြေလည်မှု အထိုက်အသင့်ရှိခဲ့သလို အလုပ် အကိုင် အခွင့်အလမ်းများလည်း

ရှာဖွေဖန်တီးပေးလျက်ရှိပါသည်။ မျက်မှောက်ကာလတွင်လည်း အစိုးရခန့် သမဝါယမဦးစီးဌာန ဝန်ထမ်း ၅၉၀၀ ဦးခန့်၊ သမဝါယမ အသင်းပိုင်ငွေကြေးများဖြင့် ခန့်အပ်ထားသည့် ဝန်ထမ်း ၁၅၀၀၀ ဦးခန့်၊ သမဝါယမပိုင်စက်ရုံ၊ အလုပ်ရုံများရှိ လုပ်သားအင်အား ၂၀၀၀ ဦး၊ အသင်းတည်ရာ သက်ဆိုင်ရာဒေသများတွင် အချိန်ပြည့် BOD တာဝန် ထမ်းဆောင်နေသူ ၁၅၀၀၀ ဦးခန့်တို့မှာ မြန်မာ့သမဝါယမများကြောင့် အလုပ်အကိုင်များရရှိနေကြခြင်း ဖြစ်ပါသည်။

မြန်မာ့သမဝါယမများသည် ရေရှည်တည်တံ့သော ဖွံ့ဖြိုးမှုလုပ်ငန်း၊ အားလုံးပါဝင်သော စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုတို့ကို လက်တွေ့ကျကျ လုပ်ဆောင်နေသည်ကိုလည်း တွေ့မြင်ကြရပါမည်။

မြန်မာ့လယ်ယာကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် လယ်ယာမြေအဆင့် မြှင့်တင်ခြင်း၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ငန်းများ တွင်ကျယ်လာ စေရေး၊ လယ်ယာသွင်းအားစုနှင့် စက်မှုလယ်ယာကူးပြောင်းရေး လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများကို အရစ်ကျအငှားဝယ်စနစ်ဖြင့် ရောင်းချ ပံ့ပိုးပေးခြင်းတို့ကို မြန်မာ့သမဝါယမများက ရှိသမျှခွန်အားဖြင့် အစွမ်းကုန် ကြိုးပမ်းနေကြပါသည်။

အစိုးရကို တစ်ဖက်တစ်လမ်းမှ အထောက်အကူပြုပေးနေသကဲ့သို့ ကျေးလက်နေပြည်သူများ အမှန်တကယ်လိုအပ်နေသည့် အရင်းအနှီး ချေးငွေများကိုလည်း ထောက်ပံ့ပေးလျက်ရှိပါသည်။ နိုင်ငံခြားချေးငွေ ရယူ၍ ၂၀၁၄ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီမှစ၍ လယ်သမားများသို့ မိုးသီးနှံ၊ ဆောင်း သီးနှံစိုက်ပျိုးစရိတ်ချေးငွေများကို ခြောက်လတစ်ကြိမ် ထုတ်ချေး၊ ပြန်ဆပ် စနစ်ဖြင့် ပြင်ပအတိုးနှုန်းများထက် သက်သာမှုရှိအောင် ထောက်ပံ့၊ ထုတ်ချေးပေးနေမှုကြောင့် ကျေးလက်ဒေသ လယ်ယာလုပ်ငန်းခွင်များတွင် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်းများ ထိုက်သင့်သလောက် ရရှိနိုင်ရေး သမဝါယမက ဆောင်ရွက်ပေးနေသည်ကို တွေ့မြင်ကြရပါမည်။

သို့ဖြစ်ရာ မြန်မာ့သမဝါယမများအနေဖြင့် ဘဏ္ဍာရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု အားကောင်းလာစေရေး၊ လယ်ယာကဏ္ဍထုတ်လုပ်မှုနှင့် ယင်းကဏ္ဍတွင် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းဖန်တီးပေးနိုင်ရေး၊ ကုန်သွယ် ရောင်းဝယ်မှုများတွင် ကူညီထောက်ပံ့ပေးနိုင်ရေး၊ အခြားသော ကဏ္ဍများတွင်လည်း သင့်တင့်လျောက်ပတ်သော အလုပ်အကိုင်များ ဖန်တီးပေးခြင်းတို့ကို တိုးမြှင့်လုပ်ဆောင်ခြင်းတို့ဖြင့် ၂၀၁၉ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၆ ရက် စနေနေ့တွင် ကျရောက်သည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သမဝါယမနေ့ ကို ဂုဏ်ပြုလိုက်ရပါမည်။

၆၄ ပြည်တော် MICC -2 မှာ ၂၀၁၈ ခုနှစ် မတ်လ ၃ ရက်က ကျင်းပတဲ့ "မြန်မာ့ဆန်စပါးကဏ္ဍ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဖီရပ်" မှာ နိုင်ငံတော်၏အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ် ဒေါ်အောင်ဆန်းစုကြည်က အရည်အသွေးအဆင့်အတန်းမီ စပါးတစ်တင်း ၄၆ ပေါင် ကိုက်တင်း ၁၀၀ ဈေးနှုန်းကို ကျပ်ငါးသိန်းအခြေခံဈေးနှုန်းအဖြစ် သတ်မှတ်ပေးတဲ့ ကြေညာချက်ကို မြန်မာနိုင်ငံဆန်စပါးအသင်းချုပ်က ထုတ်ပြန်ခဲ့ပါတယ်။ စပါးအခြေခံဈေးနှုန်းသတ်မှတ်ရာမှာလည်း ပုံသေသတ်မှတ်ထားရန် မဟုတ်ဘဲ ပြည်တွင်းဈေးကွက်အခြေအနေပေါ်မူတည်ပြီး ရာသီချိန်တိုင်းမှာ ပြန်လည်သတ်မှတ်ပေးနေရန် နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံက လမ်းညွှန်ခဲ့ပါတယ်။

နိုင်ငံတော်အတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်ရဲ့ ရည်ရွယ်ချက်ကတော့ စပါးပေါ်ချိန် (သို့မဟုတ်) အခြားသောအကြောင်းတရားပယောဂများကြောင့် စပါးဈေးနှုန်းတွေ ကျဆင်းနေခဲ့မယ်ဆိုရင် တောင်သူလယ်သမားကြီးတွေ မနစ်နာစေရန်အတွက် ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ဆန်စပါးဈေးကွက်ဟာ ပြည်ပတင်ပို့မှု အနုတ်အသိမ်းပေါ်မှာ ရာခိုင်နှုန်းတော်တော်များများတည်မှီပြီး ဖြစ်ပေါ်နေတာ တွေ့ရပါတယ်။

ပြည်ပတင်ပို့မှုအနုတ်အသိမ်းများလာရင် ဆန်စပါးဈေးဟာ အတက်ဘက်မှာပဲ ရပ်တည်နေပြီး ပြည်ပတင်ပို့မှု အနုတ်အသိမ်းလျော့နည်းလာရင် ဆန်စပါးဈေးဟာ အောက်သို့ ထိုးဆင်းတော့တာပါ။ အဲဒီအချိန်မျိုးမှာ မြန်မာ့ဆန်စပါးဈေးကွက်ဟာငြိမ်နေပြီး ကုန်သည်တွေရော လယ်သမားကြီးတွေပါ ကြက်သေသေနေသလို ဖြစ်ကာ ငုတ်တုတ်မေ့နေကြရပါတယ်။

တောင်သူလယ်သမားကြီးတွေဟာ စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ကြတဲ့ နေရာမှာ မျိုးဈေးနှုန်းမြင့်မားမှု၊ ဓာတ်မြေဩဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေးဈေးနှုန်းတွေ အဆမတန်ဈေးမြင့်နေမှု၊ လယ်ယာလုပ်သားခတွေ၊ ဈေးနှုန်းကြီးမြင့်မှုနဲ့လယ်ယာလုပ်သားရှားပါးမှုတွေကြောင့် စပါးတစ်ဧကထုတ်လုပ်မှု ကုန်ကျစရိတ်မြင့်မားမှုကို ခံစားနေကြရပါတယ်။

ဒီအခြေအနေမျိုးမှာ စပါးတင်း ၁၀၀ ဈေးနှုန်းက ကျဆင်းနေမယ်ဆိုရင် တောင်သူလယ်သမားကြီးတွေဟာ အရှုံးခံပြီးမရောင်းနိုင်ကြပါဘူး။ ဘဝနဲ့ရင်းပြီး အနစ်နာမခံနိုင်ကြပါဘူး။ တောင်သူလယ်သမားကြီးတွေဟာ သီးနှံတစ်နှစ်ရုံးပြီးဆိုရင် နာလန်မထူနိုင်အောင် ဖြစ်ကြရပါတယ်။ ဒါကြောင့် တောင်သူလယ်သမားကြီးတွေရဲ့ ဘဝမြင့်မားနေစေဖို့အတွက် စပါးတင်း ၁၀၀ အခြေခံဈေးနှုန်းကို သတ်မှတ်ပေးခဲ့တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီလို စပါးတင်း ၁၀၀ အခြေခံဈေးနှုန်း ကျပ်ငါးသိန်းသတ်မှတ်ပေးခဲ့တဲ့နေရာမှာ ကုန်သည်ကြီးတွေလည်းအကျိုးရှိ၊ တောင်သူလယ်သမားကြီးတွေလည်း တွက်ခြေကိုက်၊ ရှည်လည်းလျှောက်သာ၊ ပျားလည်းစွဲသာဖြစ်အောင် စပါးတစ်တင်း ၄၆ ပေါင်ကိုက်ပြီး စပါးအရည်အသွေးကလည်း အဆင့်အတန်းမီစပါးဖြစ်ရမယ်လို့ သတ်မှတ်ပေးခဲ့တာပါ။ ဒီအချက်ကို တောင်သူလယ်သမားကြီးများဘက်က နားလည်သဘောပေါက်ထားကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒီလိုစပါးတင်း ၁၀၀ အခြေခံဈေးနှုန်း ကျပ်ငါးသိန်းသတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းပြီးနောက်မှာ တကယ့်ကွင်းလက်တွေ့ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားကြရင်း ကုန်သည်ကြီးတွေနဲ့ တောင်သူလယ်သမားကြီးတွေကြားမှာ ဝိရောဓိများဖြစ်ပေါ်နေတာ တွေ့ရပါတယ်။ အားနည်းချက်၊ အားသာချက်တွေ သို့လော သို့လောဖြစ်လာကြတာ တွေ့ရပါတယ်။

အချို့ဒေသတွေမှာ နိုင်ငံတော်က သတ်မှတ်ပေးလိုက်တဲ့ စပါးတင်း ၁၀၀ ကျပ်ငါးသိန်းမရလို့ဆိုပြီး ဆန္ဒပြသံတွေ၊ စောဒကတက်သံတွေပါ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီလိုဒေသတွေကို မြန်မာနိုင်ငံဆန်စပါးအသင်းချုပ်က တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်တွေ အုပ်စုခွဲပြီး ကွင်းဆင်းလေ့လာစစ်စစ်ညှိနှိုင်းဖြေရှင်းမှုတွေ ပြုလုပ်ပေးခဲ့ရပါတယ်။ ဒီလိုထိတွေ့ဖြေရှင်းတဲ့အခါမှာ ကုန်သည်ကြီးတွေဘက်က အားနည်းချက်တွေတွေ့ပြီး တွေ့လာရပါတယ်။ ကုန်သည်ကြီးတွေဘက်က အားနည်းချက်တွေတွေ့တာ ပြဋ္ဌာန်းသတ်မှတ်ထားတဲ့ အခြေခံစပါးတင်း ၁၀၀ ကျပ်ငါးသိန်းနဲ့ ဝယ်ယူမယ့် စပါးရဲ့အရည်အသွေး သတ်မှတ်ချက်၊ တောင်သူလယ်သမားတွေရဲ့ ကွင်းဈေး၊ ရွာဈေးလား၊

ဒါမှမဟုတ် အဓိက ကတ္တရာလမ်းမအရောက် ဈေးလားဆိုတာ ပြတ်ပြတ်သားသား ကြိုတင်ပြောဆိုညှိနှိုင်းမှုမရှိခဲ့ခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ အခြေခံဈေးနှုန်း ကျပ်ငါးသိန်းဈေးပေးဝယ်မယ်လို့ပဲ ကြိုတင်ဈေးစကားပြောခဲ့ကြတဲ့သဘော တွေ့ရပါတယ်။

ကုန်သည်တွေ ကွင်းထဲဆင်းပြီး လယ်သမားတွေနဲ့ထိတွေ့ပြီး လက်တွေ့ဝယ်ယူကြတဲ့အခါမှာ ဝိပါဒတွေကွဲပြားပြီး အချင်းများကြတဲ့ ပြဿနာတွေပေါ်လာတော့တာပါ။

တောင်သူလယ်သမားကြီးတွေဘက်ကလည်း စပါးတင်း ၁၀၀ အခြေခံဈေးနှုန်းကျပ်ငါးသိန်းဆိုတာ စပါးအရည်အသွေးအဆင့်အတန်းမီရမယ်။ စပါးတစ်တင်း အလေးချိန်စံသတ်မှတ်ချက် ၄၆ ပေါင်ကိုက်နဲ့ ဝယ်မယ်ဆိုတာ ကြိုတင်လေ့လာသိရှိထားမှုမရှိကြဘဲ ယခင်က ရောင်းခဲ့သလို မိရိုးဖလာအတိုင်း ရောင်းလိုက်မယ်ဟုဆိုပြီး တွေးထင်ထားကြတာ တွေ့ရပါတယ်။

ပထမဆုံး နဖူးတွေ့ခူးတွေ့ တွေ့ရတဲ့ပြဿနာကတော့ ရွာဈေး လား၊ ကွင်းဈေးလား၊ ကတ္တရာလမ်းပေါ်အထိအရောက် ဈေးလားဆိုတဲ့ ကိစ္စပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ရွာဈေး၊ ကွင်းဈေးဆိုရင် ကုန်သည်တွေဘက်က ကတ္တရာလမ်းပေါ်အထိ သယ်ယူပို့ဆောင်စရိတ်တက်လာမှာကို မခံနိုင်တော့ အခြေခံဈေးနှုန်းကျပ်ငါးသိန်းမပေးနိုင်ဘူးဆိုပြီး စဖြစ်ကြ

အခြေခံစပါးဈေးနှုန်းရရှိလို့လျှင် သတ်မှတ်အရည်အသွေး အဆင့်အတန်းများမီအောင် ပြင်ဆင်စေချင်

အောင်ဆန်း (စိုက်ပျိုးရေး)

ဒီလို စပါးတင်း ၁၀၀ အခြေခံဈေးနှုန်း ကျပ်ငါးသိန်းသတ်မှတ်ပေးခဲ့တဲ့နေရာမှာ ကုန်သည်ကြီးတွေလည်းအကျိုးရှိ၊ တောင်သူလယ်သမားကြီးတွေလည်း တွက်ခြေကိုက်၊ ရှည်လည်းလျှောက်သာ၊ ပျားလည်းစွဲသာဖြစ်အောင် စပါးတစ်တင်း ၄၆ ပေါင်ကိုက်ပြီး စပါးအရည်အသွေးကလည်း အဆင့်အတန်းမီစပါးဖြစ်ရမယ်လို့ သတ်မှတ်ပေးခဲ့

ပါတယ်။ လယ်သမားကလည်း မလျော့နိုင်ဘူး အစိုးရသတ်မှတ်ပေးတာ ကျပ်ငါးသိန်းပဲဆိုပြီး တင်းခံနေတော့တာပါ။

နောက်တော့ မိုးသံလေသံလည်းကြားလာ၊ သိုလှောင်စရိတ်ကလည်း မရှိ၊ ပေးစရာဆပ်စရာ ကြေးကလည်း ပူနေပြီး ငွေလိုလာကြတဲ့အခါ ကြာကြာတင်းမခံနိုင်တော့ဘဲ ကုန်သည်ပေးတဲ့ဈေးနဲ့ပဲ ထိုးအပ်လိုက်ကြ ရတာမျိုးတွေ တွေ့ရပါတယ်။ ဒီတော့ တောင်သူလယ်သမားကြီးတွေ ဘက်က အစိုးရသတ်မှတ်တဲ့ အခြေခံဈေးနှုန်းကျပ်ငါးသိန်းမရပါဘူး။ ကုန်သည်တွေလှည့် တာခံနေရတာပါပဲလို့ အသံထွက်လာခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

နောက်တစ်ချက် ဝိရောဓိဖြစ်တဲ့ပြဿနာကတော့ စပါးအရည်အသွေးမမီခြင်းကိစ္စပါ။ ၄၆ ပေါင်ကိုက်နဲ့ မဝယ်ကြခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

တောင်သူလယ်သမားတွေဟာ ဘယ်လိုစပါးအရည်အသွေးကိုမှ ၄၆ ပေါင်ကိုက် အခြေခံဈေးနှုန်း ကျပ်ငါးသိန်းဈေးရရှိနိုင်မယ်ဆိုတာ ဂယဇနသိရှိမထားကြခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။ **အခြေခံကျတဲ့ စပါးအရည်အသွေးအဆင့်အတန်းကတော့ အစိုဓာတ် ၁၄ ရာခိုင်နှုန်းရှိရမယ်၊ ဖုန်၊ ခဲ၊ သလဲ၊ အမှိုက်ကင်းစင်ရမယ်၊ မျိုးကွဲစပါးဈေးကင်းစင်**

ရမယ်ဆိုတဲ့အချက်တွေပါ။

လယ်သမားက စပါးလာရောင်းတော့ အစိုဓာတ်က ၂၀ ရာခိုင်နှုန်း ကျော်ရှိနေတဲ့ စပါး၊ ဖုန်၊ ခဲ၊ သလဲ၊ အဖျင်းအမှော်အမှိုက်ကလည်း ပါနေတယ်။ မျိုးကွဲစပါးစေ့တွေကလည်း ရောနေတယ်။ ဝယ်မယ့် ကုန်သည်က အသေးစိတ်စစ်ကြည့်တော့ သတ်မှတ်တဲ့စံ မမီတဲ့အပြင် ကျော်လွန်ပြီး ချို့ယွင်းနေတော့ ဒီစပါးကိုဝယ်လိုက်ရင် သူ့လက်ထဲမှာ စပါးတင်း ၁၀၀ မှာ ၁၀ တင်းမှ ၁၅ တင်းလောက် အသာလေးလျော့သွားမယ်ဆိုတာ သူသိနေတော့ ဝယ်ဈေးကို အခြေခံဈေးနှုန်း ကျပ်ငါးသိန်းထက် လျော့ပေးတယ်။ ဒါမှမဟုတ်ရင် စပါးတစ်တင်း ၄၆ ပေါင်မဟုတ်တော့ဘဲ ၅၂ ပေါင်တို့၊ ၅၄ပေါင်တို့နဲ့ ဝယ်တယ်။ သူ့အတွက် လျော့သွားမယ့် အလျော့တွက်ကိုတွက်ချက်ပြီး တွက်ခြေကိုက်အောင် ဝယ်တဲ့သဘောပါ။ စပါးဈေးကတော့ အခြေခံဈေးနှုန်း ကျပ်ငါးသိန်းပေးပါတယ်။ ဒါပေမယ့် တောင်သူလယ်သမားက ပေါင်ပိုပေးလိုက်ရတော့ သူရတဲ့ ဈေးက အခြေခံဈေးနှုန်း ကျပ်ငါးသိန်းထက်လျော့ပြီး ရသွားတော့တာပါ။ အဲဒီတော့ တောင်သူလယ်သမားက အခြေခံဈေးနှုန်း ကျပ်ငါးသိန်း မရဘူးဆိုပြီး ဖြစ်ပြန်တာပါ။

တောင်သူလယ်သမားကြီးတွေ သိစေလိုတာကတော့ နိုင်ငံတော်က သတ်မှတ်ပေးတဲ့ စပါးတင်း ၁၀၀ အခြေခံဈေးနှုန်း ကျပ်ငါးသိန်း တင်းတင်းရင်းရင်း ရချင်ရင်တော့ မိမိရောင်းမယ့် စပါးကိုလည်း အရည်အသွေး အဆင့်အတန်း စံချိန်မီအောင် အချိန်ပေးပြီး စီမံဖို့လိုမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

တောင်သူလယ်သမားကြီးတွေ သိရှိထားနိုင်ရန် စပါးရဲ့ အရည်အသွေး အဆင့်အတန်း စံချိန်စံညွှန်းကို အကျဉ်းမျှ ဖော်ပြ မှုပေးလိုက်ပါတယ်။

- စပါးရဲ့အရည်အသွေးအဆင့် အတန်းမှာ အရည် အသွေး စံသတ်မှတ်ချက်ရစ်ချက် ရှိပါတယ်။ (၁) အစိုဓာတ်ပါဝင်မှု၊ (၂) သန့်စင်မှု၊ (၃) မျိုးကွဲပါဝင်မှု၊ (၄) လုံးဝိန်လုံးညှပ်ပါဝင်မှု၊ (၅) ဆစ်ကျိုး ပါဝင်မှု၊ (၆) ဆန်ဝါရောင်ပျက်ပါဝင်မှု၊ (၇) ဆန်နီပါဝင်မှု၊ (၈) မြေဖြူ

ရောင် ဆန်ပါဝင်မှု တို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

စပါးအစိုဓာတ်ပါဝင်မှုရဲ့ အကျိုးသက်ရောက်မှုမှာ ဝယ်သူအတွက် ထုထည်ပမာဏလျော့ကျမှုသာမက မှိုတက်အရောင်ပျက်သွားလို့ အရည်အသွေးကျဆင်းမှုရော ခံစားရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ စပါးရဲ့အစိုဓာတ်ကို ၁၄ ရာခိုင်နှုန်းသတ်မှတ်ထားပါတယ်။ စပါးတစ်တင်း ၄၆ ပေါင်မှာ ၂၀ ဒသမ ၈၇ ကီလိုဂရမ် ရှိပါတယ်။ တစ်ကီလိုဂရမ်မှာ ၂ ဒသမ ၂ ပေါင် ရှိပါတယ်။ စပါး ၂ ဒသမ ၂ ပေါင်မှာ အစိုဓာတ် ၁၆ ရာခိုင်နှုန်းရှိနေမယ်ဆိုရင် ဝယ်သူရဲ့လက်ထဲမှာ ၀ ဒသမ ၀၅၁ ပေါင်လျော့သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ စပါးတင်း ၁၀၀ မှာ ၁၀ ဒသမ ၇ တင်းခန့်လျော့သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ အစိုဓာတ် ၁၄ ရာခိုင်နှုန်းထက် ၁ ရာခိုင်နှုန်းပိုများသွားတိုင်း စပါးတင်း ၁၀၀ မှာ ငါးတင်းခွဲခန့်လျော့သွားမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီအလျော့တွက် အတွက် စပါးဝယ်ယူသူက ပေါင်ပိုယူထားခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

စပါးသန့်စင်မှု သတ်မှတ်ချက်မှာ အဖျင်းအမှော် ဖုန်၊ ခဲ၊ သလဲ၊ အမှိုက်များပါဝင်မှု ဖြစ်ပါတယ်။ စပါးတစ်တင်း ၄၆ပေါင်မှာ အဖျင်း၊ အမှော်၊ ဖုန်၊ ခဲ၊ သလဲအမှိုက်ပါဝင်မှု ၀ ဒသမ ၅ ပေါင်ပါဝင်ခွင့်ပြုထားပါတယ်။ ရာခိုင်နှုန်းအားဖြင့် ၁ ရာခိုင်နှုန်းပါဝင်ခွင့်ပြုပေးထားခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

စပါးတင်း ၁၀၀ မှာ အဖျင်းအမှော်၊ အမှိုက်၊ ဖုန်ခဲသလဲ တစ်တင်း ခန့်ပါဝင်ခွင့်ပြုထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။ အကယ်၍ အဖျင်းအမှော်၊ ဖုန်၊ ခဲ၊ သလဲ အမှိုက် ၁ ရာခိုင်နှုန်းထက်ပိုပါလာတိုင်း ဝယ်ယူသူက စပါးတစ်တင်းလျော့သွားတာခံရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ဖုန်ခဲသလဲ အမှိုက် အဖျင်းအမှော်ပါရင် အလျော့တွက်ကိုက်အောင် ဝယ်ယူသူက ပေါင်ပို တွက်ချက်ယူခြင်း ဖြစ်ပါတယ်။

အခြားစပါးအရည်အသွေးအဆင့်အတန်း စံချိန်စံညွှန်းအချက် တွေမှာလည်း အချက်တစ်ချင်းအလိုက် ပါဝင်ခွင့်ရှိတဲ့ ရာခိုင်နှုန်း သတ်မှတ်ချက်များ သတ်မှတ်ထားပါတယ်။ အဲဒီသတ်မှတ်ချက်တွေ ထက် ပိုမိုပါရှိလာမယ်ဆိုရင်တော့ ဝယ်ယူသူက တွက်ချက်ပြီး ကျသင့်ပေါင်ကို ထပ်ဆောင်းပြီး ပေါင်ပိုယူမှာ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါတွေဟာ စပါးအခြေခံဈေးသတ်မှတ်ထားမှုနဲ့ပတ်သက်ပြီး သိထားသင့်တဲ့အချက်တွေဖြစ်ကြောင်း တင်ပြလိုက်ရပါတယ်။ ■

တိုင်းဒေသကြီးအဆင့် ဈေးကွက်ပံ့ပိုးမှုဆိုင်ရာ ပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်ရေး ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးပွဲ ပြုလုပ် ကျင်းပ

မကွေး ဇွန် ၂၆

ပေါင်းစု လုပ်အားအကူအညီပေးရေးအဖွဲ့ (NAG)၏ ဈေးကွက်စနစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးစီမံကိန်းက စီစဉ်ကျင်းပသော တိုင်းဒေသကြီးအဆင့် ဈေးကွက်စနစ်ဖွံ့ဖြိုးမှုဆိုင်ရာ ပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်ရေး ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးပွဲကို မကွေးတိုင်းဒေသကြီး စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ဦးစီးမှူးရုံးတွင် ယနေ့နံနက် ၈ နာရီခွဲက ကျင်းပရာ တိုင်းဒေသကြီး စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီး ဦးဝင်းမော်ဌေး၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးလှဆန်း၊ တိုင်းစိုက်ပျိုးရေးဦးစီးမှူး ဦးခင်မောင်ဝင်းနှင့် တိုင်းဒေသကြီးဦးစီးမှူးများ၊ မကွေးခရိုင်ဦးစီးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ် ဦးစီးမှူးများ၊ မြင့်မြတ်တော်ဝင်ကုမ္ပဏီ Zawgyi Agri Trade Co.Ltd၊ Capital Automotvie Limited၊ Johndeere၊ NAG မှ စီမံကိန်းညှိနှိုင်းရေးမှူး ဦးဇော်ဌေးဦးနှင့် တာဝန်ရှိဝန်ထမ်းများ၊ “ရွာကန်ကမ္ဘာ” မြေပဲမျိုးစေ့ထုတ်အသင်း၊ မကွေး၊ ရေနံချောင်း၊ ချောက်၊ နတ်မောက်၊ ပွင့်ဖြူ၊ မင်းဘူးမြို့နယ်ရှိ ကျေးရွာ ၂၁ ရွာမှ တောင်သူများ စုစုပေါင်း ၆၅ ဦးခန့် တက်ရောက်ကြသည်။

ရှေးဦးစွာ တိုင်းဒေသကြီး ဝန်ကြီး ဦးဝင်းမော်ဌေးက အဖွင့်အမှာစကား ပြောကြားပြီး NAG မှ စီမံကိန်းညှိနှိုင်း ရေးမှူး ဦးဇော်ဌေးဦးက တန်ဖိုးမြင့် ထုတ်ကုန်မြေပဲဆန် ကြိတ်ခွဲရောင်းချခြင်း၊ တောင်သူ၊ မြေပဲခွဲစက်၊ ကုန်သည်များ ဝင်ငွေတိုးတက်ရေး၊ မြေပဲမျိုးကောင်း မျိုးသန့်များ လက်လှမ်းမီစွာ စိုက်ပျိုး ထုတ်လုပ်နိုင်ရေး၊ အလုပ်သမား ရှားပါးမှု

ပြဿနာများအတွက် လယ်ယာသုံးစက် ကိရိယာများသုံး၍ ဖြေရှင်းပေးရေး၊ ထန်းစိုက်တောင်သူများ ဝင်ငွေနည်းပါး ခြင်းကို ဖြေရှင်းရန်နည်းလမ်းများစသည့် စီမံကိန်းလုပ်ငန်းပုံစံ Mood လေးခုကို ရှင်းလင်းပြောကြားကာ တောင်သူများ အတွက် မြေပဲစိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာများ ပံ့ပိုးကူညီဆောင်ရွက်ပေး သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း ပြောကြားသည်။

ဈေးကွက်စနစ်ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး စီမံကိန်း၏ ကြားဝင်ချိတ်ဆက်မှုဖြင့် အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်နေသော “ရွာကန်ကမ္ဘာ” မြေပဲမျိုးစေ့ထုတ်အသင်း နှင့် မြင့်မြတ်တော်ဝင်ကုမ္ပဏီတို့အကြား သဘောတူစာချုပ် ချုပ်ဆိုကြပြီးနောက် တောင်သူများ၏ မေးမြန်းချက်များကို တာဝန်ရှိသူများက ဖြေကြားကြသည်။

မော်မော်ဝင်း (တိုင်းစိုက်ပျိုးရေး)

စပါးသီးနှံ မိဘပျိုးစေ့ ပျိုးသန့်ပွားများခြင်း လုပ်ငန်းညှိနှိုင်း

နေပြည်တော် ဇွန် ၂၈

စိုက် ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန (DAR)၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန (DOA) နှင့် ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ (JICA) တို့ပူးပေါင်း၍ စပါးသီးနှံ မိဘပျိုးစေ့ပျိုးသန့်ပွား လုပ်ငန်းညှိနှိုင်းအစည်းအဝေး ကို နေပြည်တော် ရေဆင်းရှိ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန၊ နဝရတ်ခန်းမ၌ ယနေ့နံနက် ၉ နာရီက ကျင်းပရာ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာနိုင်ကြည်ဝင်း၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာသန့်လွင်ဦး၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဒေါက်တာထွန်းရွှေနှင့် သုတေသန ဌာနစုတာဝန်ခံများ၊ သုတေသနပညာရှင်များ၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန မှော်ဘီမြို့မှ ဒေါက်တာရီရီချို၊ မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီး မျိုးစေ့တာဝန်ရှိသူနှင့် JICA မှ တာဝန်ရှိသူများ တက်ရောက်ကြသည်။

စပါးမျိုးသန့်ရရှိရန်အတွက် မိဘ ပျိုးလိုင်းများကို Pure Selection Method ဖြင့် ရွေးချယ်စိုက်ပျိုးမည်ဖြစ်ကြောင်း၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ် မိုးရာသီတွင် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီး ဌာန မျိုးစေ့ဌာန၏ လိုအပ်ချက်မှာ စပါးမျိုး ၁၄ မျိုးဖြစ်သော်လည်း ဆင်းသုခ၊ မနော သုခနှင့်သီးထပ်ရင်စပါးမျိုးများမှာ အရည် အသွေးပြည့်မီသော စပါးမျိုးများဖြစ်၍ အအေးခန်းတွင် အလုံအလောက်ရှိသဖြင့် စပါးမျိုး ၁၁ မျိုးသာ ပင်ပွားမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ စိုက်ပျိုးရာတွင်လည်း

မျိုးသန့်ရရှိစေရန် ပျိုးထောင်ချိန်၊ ပျိုးခင်း အခြေအနေ၊ အပင်ပွားစည်းချိန်၊ ပန်းပွင့်ချိန်၊ ရင့်မှည့်ချိန်၊ ရိတ်သိမ်းချိန်နှင့် ရိတ်သိမ်းပြီးချိန်စသည့်အဆင့်တိုင်းတွင် စနစ်တကျစိုက်ပျိုးမည် ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသို့စိုက်ပျိုးရာတွင် စိုက်ပျိုးရေး သုတေသနဦးစီးဌာနနှင့် စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာနတို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွား မည်ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန

နေပြည်တော် ဇူလိုင် ၂

မဟာ ဓာတ်အားလိုင်းနှင့် ၁၀ မိုင် ကျော် ဝေးကွာပြီး လျှပ်စစ်မီးသွယ်တန်းမှုအစီအစဉ်များ တွင် ပါဝင်နိုင်ခြင်းမရှိသေးသည့် ကျေးရွာများတွင် လျှပ်စစ်မီးအသုံးပြု နိုင်ရေးအတွက် ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ၆၀ ရာခိုင်နှုန်း၊ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်သည့် ကျေးရွာက ထည့်ဝင်ငွေ ၂၀ ရာခိုင်နှုန်း၊ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မည့် ကုမ္ပဏီက ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် အမျိုးသားလျှပ်စစ် ဓာတ်အားရရှိရေး စီမံကိန်းအသေးစား ဓာတ်အားပေးစနစ် လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်လျက်ရှိရာ အသေးစား ဓာတ်အားပေးစနစ် လုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်သည့် ကျေးရွာမီးလင်းရေး ကော်မတီဝင်များ၊ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက် မည့် Pro Engineering Co.,Ltd နှင့် Mandalay Yoma Energy Co.,Ltd မှ

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့် ADRA Japan တို့ပူးပေါင်း၍ ကျေးရွာအခြေပြု စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ အလေ့အကျင့်ကောင်းများ နည်းပညာပေးသင်တန်း လှိုင်းဘွဲ့ပြု နှယ်တွင် ပွင့်လှစ်

ဘားအံ ဇွန် ၂၄

ကရင် ပြည်နယ်၏ ဝေးလံသော ငြိမ်းချမ်းရေးဒေသများတွင် စိုက်ပျိုးရေး ဆိုင်ရာ အလေ့အကျင့်ကောင်းနည်းပညာများ လက်တွေ့အသုံးပြု တတ်စေရန်နှင့် တစ်နိုင်တစ်ပိုင်စိုက်ပျိုးခြင်းမှ မိသားစုဝင်ငွေတိုးလာစေရန် ရည်ရွယ်၍ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့် ADRA (Adventist Development And Relief Agency) Japan တို့ပူးပေါင်း၍ လှိုင်းဘွဲ့မြို့နယ်၊ မဲလရောအုပ်စု၊ ငှက်ပျောတောကျေးရွာ၌ “ကျေးရွာအခြေပြု စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ အလေ့အကျင့် ကောင်းများ နည်းပညာပေးသင်တန်း”ကို ၂၄.၆.၁၉ ရက် မှ ၂၈.၆.၁၉ ရက်အထိ လည်းကောင်း၊ လှိုင်းဘွဲ့မြို့နယ် ထန်းတပင်ကျေးရွာ၌ ၁.၇.၁၉ မှ ၅.၇.၁၉ ရက်အထိ ဖွင့်လှစ်ရာ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ ပြည်နယ်၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်များမှ စိုက်ပျိုးပညာရှင်များက မြေဆီလွှာနှင့်ပတ်သက်သည့် နည်းပညာများကို လည်းကောင်း၊ သီးနှံကာကွယ်ရေးနည်းပညာများကိုလည်းကောင်း၊ မျိုးကောင်း မျိုးသန့်ဆိုင်ရာနည်းပညာများကိုလည်းကောင်း ဆွေးနွေးပို့ချကြသည်။

အဆိုပါသင်တန်း၌ ငှက်ပျောတော ကျေးရွာတွင် ဒေသခံတိုင်းရင်းသား ၄၀ ဦးကိုလည်းကောင်း၊ ထန်းတပင်ကျေးရွာ တွင် ဒေသခံတိုင်းရင်းသား ၄၀ ဦးကို လည်းကောင်း စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာများကို စာတွေ့လက်တွေ့ သင်ကြားပို့ချခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ADRA Japan အဖွဲ့နှင့် စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာနတို့ပူးပေါင်း၍ လှိုင်းဘွဲ့မြို့နယ် ပိုင်ကျုံမြို့နယ် ကော့ထရောင်းကျေးရွာ၌ ၈.၇.၁၉ ရက် မှ ၁၂.၇.၁၉ ရက်အထိ ကျေးရွာအခြေပြုစိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာပေး သင်တန်းများ ဆက်လက်ဖွင့်လှစ်ပေးသည်။

ရီရီစိန်

အိမ်ခြေ ၂၂၀၀ ကျော် လျှပ်စစ်မီးအသုံးပြုနိုင်မည့် အသေးစားဓာတ်အားပေးစနစ် စီမံကိန်းဆိုင်ရာ သဘောတူညီမှု လက်မှတ်ထိုး

တာဝန်ရှိသူများနှင့် ကျေးလက်ဒေသ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ တာဝန် ရှိသူများ၏ စီမံကိန်းဆိုင်ရာ သဘော တူညီမှုလက်မှတ်ရေးထိုးပွဲကို ယနေ့ နံနက် ၉ နာရီခွဲက နေပြည်တော် ရှိ

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာနရုံး၌ ကျင်းပသည်။ (ပုံ) အဆိုပါလက်မှတ်ရေးထိုးသဘော တူညီချက်အရ ပင်လယ်ဘူးမြို့နယ် ရွေးချို ကျေးရွာ၊ ဖောင်းပြင်မြို့နယ် ကယား ကျေးရွာ၊ ဆင်ပေါင်ဝဲမြို့နယ် မီးဖြူ ကုန်းနှင့် ဝါစေ့မြောင်ကျေးရွာ၊ ရေစကြို မြို့နယ် မိဖုရားကျေးရွာ၊ ရေတာရှည် မြို့နယ် အောင်ချမ်းသာနှင့် လုံရမ်း ကျေးရွာ၊ ကျောက်တော်မြို့နယ် ဝဲကြီးထောင့်နှင့် သလူချောင်းကျေးရွာ၊ ဘိုကလေးမြို့နယ် ပတ်ပြကျေးရွာ၊ ကြိခင်း မြို့နယ် ထိန်ပင်မြောင်ကျေးရွာတို့တွင် ဆိုလာအသေးစားဓာတ်အားပေးစနစ် လုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်သွားမည်ဟု သိရသည်။

များ ပြားလှသောသစ်ခွများကြောင့် လူမှုကိစ္စအဝဝတွင် ပါဝင်ပတ်သက်လာသောသစ်ခွများစွာရှိနေသည်။ သစ်ခွများကို စားသောက်ကုန်ဆေးဝါး၊ အလှကုန်၊ ဟင်းခတ်အမွှေးအကြိုင်၊ အဝတ်အထည်မှအစ ရိုးရာကိစ္စများ ဘာသာရေးယုံကြည်မှုမှ အသုံးပြုခြင်းပြုစားခြင်းကိစ္စအထိ ကွဲပြားလျက် ရှိသည်။ သို့တိုင်အောင် သစ်ခွနှင့်ပတ်သက်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကြီးများကိုသာ ဖော်ပြရလျှင်ကား လုပ်ငန်းကြီးလေးမျိုးသာ ရှိသည်။

၁။ သဘာဝသစ်ခွများကို ရှာဖွေစုဆောင်းပြီး သုတေသနလုပ်ငန်းများ မျိုးထိန်းသောလုပ်ငန်း၊ မျိုးစပ်သောလုပ်ငန်းများအတွက် ဝန်ဆောင်မှု ပေးသော လုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ ဤလုပ်ငန်းမှာ လွန်ခဲ့သောနှစ်ပေါင်း ၂၀၀ ကျော် ခေတ်မီသစ်ခွလုပ်ငန်း များ စတင်ပေါ်ပေါက်ခဲ့စဉ်မှ ယနေ့တိုင် တည်တံ့ နေသော လုပ်ငန်းဖြစ်သည်။

၂။ မင်္ဂလာဆောင် အခမ်းအနား၊ အသုဘ အခမ်းအနားများ၊ မွေးနေ့ပွဲများအတွက် အသုံးပြုသော ပန်းများအတွက် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သော ဖြတ်ပန်း လုပ်ငန်းမှာ အချိန်နှင့်အမျှ တိုးတက်လျက် ရှိသည်။ သစ်ခွဖြတ်ပန်းများမှာ အခြားသောဖြတ်ပန်းများထက် ပို၍တွင်ကျယ်လျက် ရှိသည်။ သစ်ခွလုပ်ငန်းများတွင် စီးပွားရေးအရ အောင်မြင်နေသောလုပ်ငန်း ဖြစ်သည်။

၃။ သစ်ခွစေ့များကို အညှောက်ဖောက် မျိုးပွားခြင်း (သို့မဟုတ်) တစ်သျှူးမျိုးပွားနည်းဖြင့် အပင်အရေအတွက် သိန်းသန်းချီ၍ ပျိုးထောင် စိုက်ပျိုးပြီး ထိုအပင်များကို ရောင်းဝယ်သောလုပ်ငန်း ဖြစ်သည်။ ရည်ရွယ်ချက်တစ်မျိုးမျိုးဖြင့် အပင် မြောက်များစွာကို စိုက်ပျိုးသူများအနေဖြင့် ဓာတ်ခွဲခန်း မှထွက်လာသော သစ်ခွပင်များကို ဝယ်ယူစိုက်ပျိုး ကြရသည်။

၄။ သစ်ခွပင်များအလှကို ဖော်ပြရာတွင် တစ်ပွင့်ချင်း ဖော်ပြသကဲ့သို့ ပန်းခိုင်တစ်ခိုင် (သို့မဟုတ်) ပန်းပွင့်နေသော အပင်တစ်ပင်လုံး အပေါ် အသုံးပြုရသော ကွဲပြားမှုများ ရှိနေသည်။ ထိုရည်ရွယ်ချက်အမျိုးမျိုး အတွက် ဖြည့်ဆည်းပေးနိုင်သော သစ်ခွ များကို မျိုးစပ်ခြင်းဖြင့် ဖော်ထုတ်သော လုပ်ငန်းဖြစ်သည်။

ဤကမ္ဘာတွင် သစ်ခွမျိုးစပ်ခြင်း လုပ်ငန်းမှာ နှစ် ၁၇၀ နီးပါးရှိနေပြီဖြစ်သည်။ အပင်လောက မျိုးစပ်ခြင်းလုပ်ငန်းများတွင် မှတ်တမ်းမှတ်ရာ အပြည့်စုံဆုံးအဖြစ် တွေ့ရှိ နိုင်သည်။ သဘာဝ သစ်ခွမျိုးစိတ်ပေါင်း နှစ်သောင်းမှ သုံးသောင်းအကြားရှိမည်ဟု ခန့်မှန်း ထားကြသော်လည်း စပ်မျိုးသစ်ခွအရေအတွက်မှာ ထိုအရေအတွက်ထက် ပိုနေပြီဖြစ်သည်။

အသစ်အသစ်သော စပ်မျိုးသစ်ခွများကို လစဉ် မှတ်ပုံတင်ရာတွင်ပင် အပင် ၄၀၀ မှ ၁၀၀၀ အကြား ရှိနေသည်။ စီးပွားဖြစ်မျိုးစပ်သူများသာမက သုတေ သနဌာနများ၊ ဝါသနာရှင်အမျိုးမျိုးက ဝယ်ယူသော သစ်ခွများလည်း စဉ်ဆက်မပြတ်ထွက်ပေါ်လျက် ရှိသည်။ အသစ်အဆန်းကို အမြဲမျှော်လင့်နေသော သူ များအတွက် အသစ်အသစ်သောသစ်ခွများ ပေါ်ထွက်လာခြင်းမှာ သစ်ခွမျိုးစပ်ခြင်းလုပ်ငန်းကြောင့် ဖြစ်သည်။

ဝတ်မှုန်ကူးခြင်းနှင့်အစေ့များ အညှောက်ပေါက် ခြင်းကိုသာ သစ်ခွမျိုးစပ်ခြင်းအလုပ်ဟုခံယူပြီး ပြုလုပ် နေသူများသကဲ့သို့ မျိုးရိုးပညာကိုအခြေခံပြီး မျိုးစပ်သူ များလည်း ရှိသည်။ သို့သော် သစ်ခွမျိုးစပ်ရာတွင် ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်အသိအမြင်ဖြင့် အားထားလုပ်ဆောင်မှု မှာ မရှိသလောက်ရှားပါးသည်။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းမှာ သစ်ခွမျိုးစပ်သူအများမှာ ပညာရှင်များ နှစ်ပေါင်း များစွာလေ့လာခဲ့သော ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်၏ အနှစ်သာရ ကို မမြင်ကြခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။

ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်ဟူသောဘာသာရပ်မှာ သဘော တရားသက်သက်မျှဖြစ်ပြီး မျိုးစပ်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း တွင် လက်တွေ့အသုံးချနိုင်မည့်အနေအထားကို သဘောမပေါက်ကြပေ။ ဤသို့ဖြင့် သစ်ခွစိုက်ပျိုးရေး မှာ တိကျသောရလဒ်ကို မမျှော်မှန်းနိုင်ဘဲ ထိရင်ထိ၊ မထိရင်လွဲ Hit or Mis ဟူသော မရေရာလွန်းသော

အနေအထားမျိုးနှင့် ခရီးဆက်နေကြသည်။

အကယ်၍ ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်မှ လက္ခဏာအမျိုးမျိုး ကို သေချာစွာလေ့လာပြီး မျိုးစပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုပါက မျှော်မှန်းထားသောရလဒ်ကို ၁၀၀ ရာနှုန်း မခန့်မှန်းနိုင်သည့်တိုင်အောင် အလွန်နီးစပ်စွာ ခန့်မှန်းနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ဖြင့် သစ်ခွများ၏ ပညာရှင်များလေ့လာသော ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်အသိမှာ သစ်ခွမျိုးစပ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို အထောက်အကူ ကြီးမားစွာ ဖြစ်စေနိုင်ပါသည်။

သစ်ခွ

ဟင်းနှင့်ထိတွေ့နေသောယောက်မသည် ဟင်း၏ အရသာကိုမသိသကဲ့သို့ သစ်ခွနှင့် ထိတွေ့နေသူများ မှာ သစ်ခွကိုမသိကြပေ။ အထူးသဖြင့် သစ်ခွ၏ အရေးကြီးသော ဇီဝလက္ခဏာကိုမသိခြင်းက သစ်ခွ လုပ်ငန်းများကို လုပ်ဆောင်သောအခါ အခက်အခဲ

ကြီးမားစွာ ဖြစ်ပေါ်လာစေတော့သည်။

လူတိုင်းသစ်ခွကို သိကြသည်။ သစ်ခွပင်၏ ထူးခြားမှု၊ ပန်းပွင့်၏ဆန်းကြယ်ပုံ၊ ဝတ်မှုန်ခဲများ၊ အစေ့များ၏ အံ့ဖွယ်လက္ခဏာများစသည်တို့ကြောင့် မည်သည့်လက္ခဏာသည် အခြားသောအပင်များတွင် မတွေ့နိုင်သောလက္ခဏာကို ဖော်ပြရန်ခက်ခဲစေသော မည်သည့်အပင်တွင်မှမတွေ့ရသော သစ်ခွများ၏ ထူးခြားသော တစ်ခုတည်းနှင့် အထင်ရှားဆုံး လက္ခဏာမှာ ဝတ်ဆံဖိုအုံ (Androecium) နှင့် ဝတ်ဆံ မအုံ (Gynaecium) တို့ တစ်ပေါင်းတည်းပူးတွဲနေပြီး ဝတ်ဆံဖိုမအုံ (Androe - gysaecium) အဖြစ် ရှိနေခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းကိုသာမန်လူများက ကော်လမ် (Column) ဟုခေါ်သည်။ ဤလက္ခဏာ သည် ခြွင်းချက်မရှိသော တစ်ခုတည်းသော သစ်ခွ လက္ခဏာဖြစ်သည်။

ပညာရှင်များစွာတို့၏ ရာစုနှစ်ချီ၍လေ့လာမှုများ ၏ကျေးဇူးကြောင့် သစ်ခွများ၏ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်တွင် အခြားအပင်မျိုးရင်းများတွင် မတွေ့နိုင်သော အလွန် ပြည့်စုံသောအနေအထားကို တွေ့ရှိနိုင်သည်။

မျိုးစပ်ခြင်းလုပ်ငန်းအတွက် တိုက်ရိုက်အသုံးဝင် သောလက္ခဏာအချို့ကို ဖော်ပြရာတွင် ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ် အရ ရှေးကျသောလက္ခဏာရှိသကဲ့သို့ တိုးတက်သော

နှောင်းလက္ခဏာ ဟူ၍ရှိသည်။ နောက်လက္ခဏာ တစ်ခုမှာ လိုချင်သောလက္ခဏာနှင့် မလိုချင်သော လက္ခဏာ ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးလက္ခဏာတစ်ခု တွဲမှာကား လွှမ်းမိုးသော Dorminant character နှင့် လွှမ်းမိုးခံလက္ခဏာ Recessive character ဖြစ်သည်။

သစ်ခွမျိုးစပ်ရာတွင် မျိုးစပ်သူအနေဖြင့် လိုချင် သောလက္ခဏာမှာ လွှမ်းမိုးသောလက္ခဏာဖြစ်ရန် လိုသည်။ အကယ်၍ စပ်မျိုးသစ်တွင် ထိုသို့ လွှမ်းမိုးသော လိုချင်သောလက္ခဏာပါမလာဘဲ လွှမ်းမိုးခံလက္ခဏာသာပါလာပါက ထိုစပ်မျိုးမှာ တန်ဖိုးမဲ့နီးပါး ဖြစ်သွားနိုင်သည်။

သစ်ခွဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်ကို လေ့လာကြည့်လျှင် ပန်းပွင့်ကြီးခြင်းသည် လိုချင်သောလက္ခဏာ ဖြစ်သည်။ ထိုလက္ခဏာမှာ ရှေးကျသောလက္ခဏာ ဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် လွှမ်းမိုးသောလက္ခဏာဖြစ်ခြင်း ကြောင့် ပန်းပွင့်အရွယ်မတူသော သစ်ခွနှစ်မျိုးကို မျိုးစပ်သောအခါ စပ်မျိုးမှာ အရွယ်ငယ်သော ပန်းပွင့် ထက် ပန်းပွင့်ကြီးသောအနေအထားသို့ရောက်ရှိစေ

ဝတ်မှုန်ကူးခြင်းနှင့်အစေ့များ အညှောက်ပေါက်ခြင်း ကိုသာ သစ်ခွမျိုးစပ်ခြင်းအလုပ်ဟု ခံယူပြီး ပြုလုပ်နေသူများရှိသကဲ့သို့ မျိုးရိုးပညာကို အခြေခံပြီး မျိုးစပ်သူများလည်း ရှိသည်။ သို့သော် သစ်ခွမျိုးစပ်ရာတွင် ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ် အသိအမြင်ဖြင့် အားထားလုပ်ဆောင်မှုမှာ မရှိသလောက် ရှားပါးသည်။

မည်ဖြစ်သည်။ ပို၍ထင်ရှားစွာပြရလျှင် ပန်းပွင့် အချင်း လေးလက်မရှိသောအပင်နှင့် ပန်းပွင့်အချင်း နှစ်လက်မ ရှိသောအပင်ကို မျိုးစပ်ပါက ရရှိလာသော စပ်မျိုးသစ် ၏ပန်းပွင့်အရွယ်မှာ သုံးလက်မ မက လေးလက်မ ဆီသို့ ရောက်ရှိသည်ကို တွေ့ရမည်ဖြစ်သည်။ ဤနေရာတွင် ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်အရ ပန်းပွင့်အရွယ် ကြီးခြင်းမှာ ရှေးကျသောလက္ခဏာဖြစ်သကဲ့သို့ လွှမ်းမိုးသောလက္ခဏာဖြစ်၍ စပ်မျိုးသစ်တွင် ပန်းပွင့် အရွယ်ကြီးသောလက္ခဏာကိုရရှိရန် သေချာပေသည်။ သစ်ခွပန်းများတွင် ပန်းခိုင်သုံးမျိုးရှိသည်။ အထောင်ပန်းခိုင် (Erect) နှင့် တွဲလျားကျမျိုး (Pendant) မျိုးဟူ၍ရှိသည်။ မျိုးစပ်ခြင်းလုပ်ငန်းတွင် ပန်းခိုင်အထောင်များမှာသာ လိုချင်သောလက္ခဏာ

ဖြစ်သည်။ တွဲလျားကျသောလက္ခဏာမှာ မလိုချင် သော လက္ခဏာဖြစ်သည်။ သစ်ခွများ၏ ပန်းခိုင်နှင့် ပတ်သက်၍ ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်လက္ခဏာများကို လေ့လာသောအခါ ပန်းခိုင်ထောင်ခြင်းမှာ ရှေးကျသော လက္ခဏာဖြစ်ပြီး ပန်းခိုင် တွဲလျားကျခြင်းမှာ တိုးတက်သောနှောင်းလက္ခဏာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်အလိုအရ ပန်းခိုင်ထောင်သောမျိုးနှင့် ပန်းခိုင်တွဲလျားကျသောမျိုးကို မျိုးစပ်ပါက ရှေးကျပြီး လွှမ်းမိုးသောလက္ခဏာဖြစ်သည်။ ပန်းခိုင်ထောင်ခြင်း က လွှမ်းမိုးပြီးစပ်မျိုးများတွင် ပန်းခိုင်ထောင်သော အပင်များသာဖြစ်ရန် သေချာသလောက်ဖြစ်သည်။

အထက်ဖော်ပြပါလက္ခဏာနှစ်မျိုးသာမက သစ်ခွဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်နှင့်သက်ဆိုင်သော ရှေးကျသော လက္ခဏာများနှင့် တိုးတက်သောနှောင်းလက္ခဏာ များစွာကို လွယ်ကူစွာ ရှာဖွေရရှိနိုင်သည်။ သစ်ခွ မျိုးစပ်ရာတွင် မိခင်ဖခင်အဖြစ် အသုံးပြုမည့်သစ်ခွ များ၏ ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်မှ လက္ခဏာကို ကြည့်ပြီး ရှေးကျသောလက္ခဏာမျိုးမှာ လွှမ်းမိုးလက္ခဏာဖြစ်ပြီး တိုးတက်သော နှောင်းလက္ခဏာများမှာ လွှမ်းမိုးခံ လက္ခဏာဖြစ်မည်ဖြစ်သည်။ လွှမ်းမိုးခံလက္ခဏာများ ကို စပ်မျိုးသစ်တွင်တွေ့ရန် အလွန်ခဲယဉ်းပါသည်။

သစ်ခွပင်များ၏ ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်အမြင်အရ လွှမ်းမိုးသောလက္ခဏာနှင့် လွှမ်းမိုးခံလက္ခဏာတို့ကို ကြိုတင်သိထားခြင်းအားဖြင့် သစ်ခွမျိုးစပ်ခြင်းလုပ်ငန်း မှ ဖြစ်ပေါ်လာမည့်စပ်မျိုးများတွင် မျိုးစပ်သူက မျှော်မှန်းထားသော သစ်ခွစပ်မျိုးများရရှိရန် သေချာ သလောက်ဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာ ဆင်ကန်းတောတိုး ထိချင်ထိ မထိရင်လွဲအနေအထားမျိုးမှ လွတ်မြောက် နိုင်သောလမ်းကြောင်းဖြစ်သည်။

သစ်ခွများမှာ ပင်ပိုင်းကြီးထွားမှု ကာလ ရှည်ကြာသောအပင်မျိုးဖြစ်သည်။ အစေ့မှ အညှောက်ပေါက်ပြီး ပန်းပွင့်သည်အထိ နှစ်အနည်းငယ်မှ နှစ်ပေါင်း ၂၀ အထိ ကြာတတ်သည်။ ထိုသို့ သစ်ခွ မျိုးစပ် ခြင်း လုပ်ငန်းအတွက် အချိန်ငွေနှင့် လုပ်အားများစွာ ရင်းထားပြီး ဖြစ်ပေါ် လာသော စပ်မျိုးများမှာ လိုချင်သော လက္ခဏာများမပါရှိပါက ကြီးမားသော ဆုံးရှုံးခြင်းဖြစ်သည်။ ပင်ပိုင်းကြီးထွားမှု ကာလ၌ ရင်ဆိုင်ရသောနေရောင်ခြည်၊ အပူချိန်၊ ပစ္စည်းအမျိုးမျိုး ၏ ပယောဂကြောင့် အပင်အတွင်း ဗီဇပြောင်းလဲမှုများကို ဖြစ်ပေါ် စေသည်။ ထိုသို့ဗီဇပြောင်းလဲရန် အချိန် ကြာမြင့်စွာ ရရှိခြင်းက သစ်ခွများ၏ ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်နှုန်း ကို မြန်စေခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဤကမ္ဘာမြေတွင် အခြားသော သာမန်အပင်များထက် နောက်ကျစွာ ရောက်ရှိလာသော သစ်ခွများမှာ ယခုအချိန်တွင် အအောင်မြင်ဆုံးအပင်တစ်မျိုးအဖြစ် ရှိနေသည်။ သစ်ခွများမှာ အခြားမတူကွဲပြားသော အပင်များ အခြေချနိုင်သည်။ အမြဲရေခဲသောနေရာများနှင့် သဲကန္တာရစစ်စစ်များ၌ သစ်ခွများကိုမတွေ့နိုင်ပေ။

ပိုင်ယာကြီးများတွင် တစ်မျှင်တစ်ချောင်းတည်း တွဲကပ်နေပြီး အသက်ရှင်နေသောသစ်ခွများရှိသကဲ့သို့ မြေအောက်တွင် ဘဝစက်တစ်ခုလုံး ဖြတ်သန်းနိုင် သော သစ်ခွများလည်း ရှိနေသည်။ သစ်ခွများ၏ ဆင့်ကဲဖြစ်စဉ်ကို ကောင်းစွာလေ့လာပြီး မျိုးစပ်ခြင်း လုပ်ငန်းတွင်အသုံးပြုနိုင်ပါက ပို၍သေချာရောသော၊ ပို၍ အောင်မြင်သောမျိုးစပ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို ဖော်ဆောင် လုပ်ကိုင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မြန်မာပြည်ကဲ့သို့ သစ်ခွသယံဇာတကြွယ်ဝပြီး လွန်ခဲ့သော နှစ် ၂၀၀ အတွင်း သစ်ခွလုပ်ငန်းတွင် ထိုက်တန်စွာ အောင်မြင်မှုကိုမရခဲ့သည့် ရာဇဝင် ကြေးမှာ ယနေ့လူငယ်များအတွက် ကြီးမားသော စိန်ခေါ်မှုဖြစ်သည်။

လက်ငင်းကယ်တင်ရန် လိုအပ်နေသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ

ဤ ကမ္ဘာကြီးနှင့်လူသတ္တဝါများကို ကောင်းကျိုးပြုနေသည့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို ယခုအချိန်မှစ၍ ကယ်တင်လျှင် အချိန်မနှောင်းသေးပါဟု ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂသဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဌာနမှ အကြီးအကဲတစ်ဦးက ပြောဆိုလိုက်၏။

တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များနေစရာနေရာ များသည် ကမ္ဘာတွင် နေ့စဉ်နေ့တိုင်း ကျဉ်းမြောင်းနေ၏။ မြို့များနှင့်လယ်မြေ များကို တိုးချဲ့ခြင်း၊ ဂေဟစနစ်လျော့ကျ လာခြင်းနှင့်ပြောင်းလဲနေသော ရာသီဥတု က တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များနေစရာနေရာ များကို ကျဉ်းမြောင်းသွားအောင် ပြုလုပ် နေ၏။ ဤသို့ပြုလုပ်နေခြင်း၏ အဓိက တာဝန်ရှိသူများမှာ လူများပင်ဖြစ်၏။

လူတို့သည် တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊ သွယ်ဝိုက်၍ဖြစ်စေ၊ တောရိုင်း တိရစ္ဆာန်များ မျိုးသုဉ်းသွားအောင် ပြုလုပ်နေကြ၏။ တိုက်ရိုက်လုပ်ရပ် မှာ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို လိုက်လံဖမ်းဆီးသတ်ဖြတ်ခြင်းနှင့် သွယ်ဝိုက်လုပ်ရပ်မှာ တိရစ္ဆာန်များ နေစရာမရှိအောင် သစ်တောများကို ပြုန်းတီးအောင် ပြုလုပ်နေခြင်း ဖြစ်သည်။

သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် တောရိုင်း

တိရစ္ဆာန်များအခြေအနေကို မပြတ် လေ့လာသူများ၏ ခန့်မှန်းချက်အရ နှစ်ပေါင်း ၄၀ အတွင်း ကမ္ဘာတောရိုင်း တိရစ္ဆာန်များ၏ ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ပျက်ပြုန်းသွားပြီဟု သိရသည်။ တောရိုင်း တိရစ္ဆာန်များ မျိုးမသုဉ်းရေးကို ကြိုးစား လုပ်ဆောင်နေသော်လည်း အောင်မြင်မှု နည်းနေသေး၏။

အထက်ဖော်ပြပါ လေ့လာသူများ ၏ အဆိုအရ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ နို့တိုက် သတ္တဝါများအားလုံး၏ ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ကျွဲနွားများနှင့် ဝက်များစသည့် မွေးမြူရေး တိရစ္ဆာန်များဖြစ်ကြပြီး ၃၆ ရာခိုင်နှုန်းမှာ လူများဖြစ်ကာ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များမှာ ၄ ရာခိုင်နှုန်းသာ ဖြစ်၏။

ဤသို့သောအနေအထားမျိုးသို့ ရောက်လာခြင်းမှာ လူဦးရေတိုးတက်လာပြီး လူတို့စားသောက်ရန် အစားအစာများ အတွက် လယ်ယာလုပ်ငန်းကို အဆမတန် တိုးချဲ့လာသောကြောင့် ဖြစ်သည်ဟု

သိရသည်။

အစာရေစာရရှိရန်အလို့ငှာ လူတို့ သည် အထူးသဖြင့် မဖွံ့ဖြိုးသေးသော ဒေသများမှ လူတို့သည် တစ်ပိုင်တစ်နိုင် လယ်ယာလုပ်ငန်းကိုလုပ်ကြရာ သိပ္ပံနည်း မကျသောကြောင့် အထွက်နှုန်းနည်း လေရာ သစ်တောများကို ခုတ်ထွင်ပြီး လယ်မြေများကို တိုးချဲ့ကြရာမှ သစ်တော များပြုန်းတီးမှုများလာခြင်း ဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာတွင် လယ်ယာလုပ်သူ လူဦးရေမှာ ၁ ဒသမ ၅ ဘီလီယံခန့်ရှိရာ ၁ ဒသမ ၂ ဘီလီယံမှာ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် လုပ်သော လယ်ယာလုပ်သားများ ဖြစ်သည်။ လယ်ယာမြေများမှ ကောက်ပဲ သီးနှံများ အထွက်နှုန်းများပါမှ သစ်တော များပြုန်းတီးမှုလျော့နည်းမည်ဖြစ်၏။

စားနပ်ရိက္ခာအထွက်နှုန်းတိုးရေး အတွက် သစ်တောများနှင့်သားရဲတိရစ္ဆာန် များကို မထိခိုက်စေဘဲ ဆောင်ရွက်ရမည့် နည်းလမ်းများကို သိပ္ပံပညာရှင်များက အကြံပြုကြသော်လည်း ဆင်းရဲသော နိုင်ငံများက ငွေရေးကြေးရေး အခက်အခဲ ကြောင့် မဆောင်ရွက်နိုင်ကြသေးပေ။

အကယ်၍သာ လူတို့သည် ယခု နှုန်းအတိုင်းသာ ဆက်သွားနေပါက မဝေးသောကာလ၌ ယနေ့ကြုံတွေ့နေ ရသော သစ်တောပြုန်းတီးမှု၊ တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ မျိုးသုဉ်းမှု၊ ရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုများနှင့် ဆက်လက်ကြုံတွေ့ကြရမည် ဖြစ်၏။

(ဘန်ကောက်ပို့စ် ၁၀.၅.၁၉)

မြသိန်း

ကြောက်တတ်သူများ ဖြစ်မလျှောက်သင့်သော မှန်တံတားကြီး

အား လပ်ချိန်များတွင် အချို့လူများသည် တံတားများပေါ်သို့ဖြတ်၍ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိရှုခင်းများကိုကြည့်ရင်း အပန်းဖြေကြ၏။

သို့သော် တရုတ်ပြည်မှ တံတားကြီး တစ်စင်းမှာမူ အခြားတံတားများနှင့် မတူဘဲ ဖြတ်လျှောက်သွားသူအချို့ကို တုန်လှုပ်ခြောက်ခြားသွားစေပြီး ဆက်၍ မလျှောက်ဝံ့အောင်ဖြစ်သွားလေ့ရှိသည်ဟု သိရသည်။ အသည်းကြောင်သူများ၊ နှလုံးအားနည်းနေသူများလျှောက်ရန် မသင့်သည့်တံတားဖြစ်၏။ တရုတ်ပြည် ဇီဂျီယန်ပြည်နယ် လင်းဂျီးယန်ယွမ် သစ်တောပန်းခြံ၌ ဆောက်လုပ်ထားသည့် ကြိုးတံတား၏ လျှောက်လှမ်းမှာ ခိုင်ခံ့ သောမှန်များဖြင့် ပြုလုပ်ထားရာ လမ်းလျှောက်သွားရင်း အောက်ဘက်သို့ ထိုးဖောက်မြင်နိုင်၏။ ၎င်းတံတားသည် တရုတ်ပြည်၏ အရှည်ဆုံးတံတားလည်း မဟုတ်။ အမြင့် ဆုံး တံတားလည်း

မဟုတ်ပေ။ ကမ္ဘာလှည့် ခရီးသည် များကို ဆွဲဆောင်သော အဆိုပါတံတားကို ဖွင့်လှစ်သည်မှာ သိပ်မကြာသေး။ တံတား ပတ်ဝန်းကျင် အပေါ်အောက်တွင် လှပသည့် သဘာဝရှုခင်းများရှိ၏။ မိမိ ခြေထောက်အောက်ရှိ မှန်ကြီးများကို ထိုးဖောက်ကြည့်သည့်အခါ၌ အချို့သူ များသည် အောက်သို့ကျသွားမှာကို စိုးရိမ်တကြီးဖြစ်ကြောင်း ဗီဒီယိုက သက်သေခံနေသည်။ အချို့မှာ ရှေ့ဆက် ၍ မလျှောက်ဝံ့တော့ အချို့မှာ ငိုကြွ၏။ အချို့မှာ ရယ်ကြ၏။ အချို့မှာမူ ကြောက်ဖူးတုန်ပြီး မှန်ပေါ်သို့ လှဲချလိုက် ကြသည်ဆို၏။

(စထရိတ်တိုင်းမိစ် ၂၂.၅.၁၉)

တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များ အစာအတွက် စွန့်စားနေကြရ

သစ် တောများ ပြုန်းတီးလာခြင်း၊ ကမ္ဘာ့ရာသီဥတုပြောင်းလဲလာခြင်း ကြောင့် တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များသည် အစာရေစာရှားပါးမှုနှင့် ကြုံလာကြရာ ၎င်းတို့သည် အစာရေအတွက် စွန့်စားမှုကို ပြုလုပ်လာကြ၏။

တောရိုင်းတိရစ္ဆာန်များကို လေ့လာ သူများသည် ပင်လယ်ဖျံကြီးများက ငါးမန်း များနှင့်ယှဉ်ပြိုင်တိုက်ခိုက်ရန် ကြိုးစားလာကြပြီး ဝင်ရိုးစွန်းဝက်ဝံများကလည်း ဝေလငါးများ ကို မည်သို့ဖမ်းရန် အားထုတ်လာကြကာ ဂျာစွားဟုခေါ်သည့် အမေရိကတိုက်မှ ကျားသစ် ကလည်း မိကျောင်းကိုဖမ်းရန် လေ့လာ နေသည်ကို တွေ့ကြရ၏။ တိရစ္ဆာန်များ သည် ရှေးကနှင့်မတူတော့သည့် ဆိုးရွားလာ သော သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထဲ၌ အသက် ရှင်သန်ဖို့အတွက် ရုန်းကန်နေကြရ၏။

ခွန်အားမရှိသော တိရစ္ဆာန်များကလည်း သဘာဝကပေးထားသည့် အသိဉာဏ်ကို သုံးပြီး ဝမ်းရေအတွက် အစာရှာနေကြရ၏။

ပုံမှန် တောင် အမေရိကတိုက် က ဘရာဇီးလ်နိုင်ငံရှိ မြစ်တစ်စင်း၏ ကမ်းစပ်၌ အမေရိကတိုက်ကျားသစ် တစ်ကောင်သည် မိကျောင်းကို စွန့်စွန့် စားစားဖမ်းထားပုံဖြစ်၏။ ဤဖြစ်ရပ်မျိုးကို ရှေးကမတွေ့ခဲ့ဖူးပါဟု တောရိုင်းတိရစ္ဆာန် များကို လေ့လာသူများကပြောကြသည်။

(စထရိတ်တိုင်းမိစ် ၁၅.၅.၁၉)

အင်ဒိုနီးရှား စားအုန်းဆီဈေးထိုးကျ

လွန် ခဲ့သည့် ၁၀ နှစ်ခန့်က စားအုန်းဆီဈေးနှုန်းသည် ယနေ့ ၂၀၁၉ ဈေးနှုန်းထက် နှစ်ဆရှိခဲ့ ရာ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံရှိ ငွေကြေးရှိသူ လူလတ်တန်းစားများသည် စားအုန်း ဆီလုပ်ငန်းတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု လုပ်လာကြရာ အကျိုးအမြတ်ရှိခဲ့၏။

သို့သော် ယခုအခါ ကမ္ဘာနိုင်ငံရေး အခြေအနေအရ စီးပွားရေးပဋိပက္ခကြောင့် စားအုန်းဆီဈေးထိုးကျလာရာ ငွေကြေး အထိုက်အလျောက်ဖြင့် စားအုန်းဆီ လုပ်ငန်းလုပ်သူများသည် အရှုံးနှင့် ရင်ဆိုင်လာကြရ၏။ အထူးသဖြင့် စားအုန်းဆီကို ရှေးက အဝယ်များသော ဥရောပယူနိုက်တက်အိန္ဒိယနိုင်ငံသည် ယခု အခါ စားအုန်းဆီကို ရှေးကလောက် အဝယ်မများတော့။ ၂၀၁၇ နောက်ပိုင်း၌ စားအုန်းဆီဈေးနှုန်းသည် ၄၀ ရာခိုင်နှုန်း ထိုးကျခဲ့၏။

စားကုန်များနှင့်အလှကုန်များတွင် အသုံးပြုသော စားအုန်းဆီသည် အင်ဒို နီးရှားနှင့်မလေးရှားနိုင်ငံတို့၏ အရေး ပါဆုံးကုန်ပစ္စည်းဖြစ်၏။ အဆိုပါနိုင်ငံ နှစ်နိုင်ငံစုစုပေါင်းသည် တစ်နှစ်လျှင် စားအုန်းဆီမှ ပြည်ပဝင်ငွေဒေါ်လာ ၅၀ ဘီလီယံကျော် ရရှိကြ၏။ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံ၌ စားအုန်းဆီ

လုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေးနေသည့် လူဦးရေ မှာ ၁၆ သန်းကျော်ရှိ၏။ ဥရောပ ယူနိုက်တက်စတိတ်များနှင့်အလှူအတန်းများ မှာ စားအုန်းဆီပင်များ စိုက်ပျိုးရန် သစ်တောများကို ရှင်းလင်းခြင်းသည် သစ်တောများပြုန်းတီးခြင်းကို ဖြစ်စေ သည်ဟူသောအမြင်ကြောင့် ဖြစ်၏။ အိန္ဒိယနိုင်ငံကမူ စားအုန်းဆီ တင်သွင်းမှုပေါ် အကောက်ခွန်ကို ၅၀ ရာခိုင်နှုန်းတိုးလိုက်သည့် အတွက် စားအုန်းဆီတင်သွင်းမှု ကျဆင်းသွားခြင်း

ဖြစ်သည်။ အင်ဒိုနီးရှားနှင့်မလေးရှား အစိုးရ တို့သည် စားအုန်းဆီဈေးကွက်အသစ် များကို ရှာဖွေရန် ညှိနှိုင်းခဲ့ကြပြီး ဖြစ်၏။ စားအုန်းဆီအများဆုံးဝယ်သော နိုင်ငံများစာရင်းတွင် တရုတ်ပြည်ပဝင် လေရာ စားအုန်းဆီကို တရုတ်ပြည်က ပုံမှန်အတိုင်းဝယ်နေသေးသောကြောင့် စားအုန်းဆီလုပ်ငန်း လုံးဝ ယိုင်လဲမသွား ခြင်း ဖြစ်၏။

(စထရိတ်တိုင်းမိစ် ၂၂.၅.၁၉)

ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ရာပြည့်အခမ်းအနားကျင်းပရေး အကြံပြုလုပ်ငန်းနှင့် ရေရှည်လှပသာယာရေး ဆောင်ရွက်နေမှုများ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူ ဆွေးနွေး မှာကြား

ရန်ကုန် ၈ ဇူလိုင် ၂၀၁၉

စိုက် ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူသည် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့်ပစ္စည်းကိရိယာများအဆင့်မြှင့်တင်ရေးကော်မတီ ဥက္ကဋ္ဌ ဦးညီလှငယ်၊ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ပါမောက္ခချုပ် ဒေါက်တာဖိုးကောင်းနှင့် ပါမောက္ခဌာနမှူးများနှင့်အတူ ယနေ့နံနက် ၁၀ နာရီခွဲက ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် နှစ်တစ်ရာပြည့် အခမ်းအနားကျင်းပရေး အကြံပြုလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုများကို ကြည့်ရှု စစ်ဆေးရာ တာဝန်ရှိသူများက ပတ်ဝန်းကျင်စိမ်းလန်းစိုပြည်ရေး ဆောင်ရွက်နေမှု၊ ကံကော်ပင်များပြုစုထိန်းသိမ်းထားရှိမှု၊ ရေနုတ်မြောင်းများ ပြုပြင်မွမ်းမံရန် စီစဉ်ထားရှိမှုတို့ကို ရှင်းလင်းတင်ပြကြသည်။ (ပုံ)

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက လိုအပ်ချက်များ ဖြည့်စွက်မှာကြားပြီး ရန်ကုန်တက္ကသိုလ် ရေရှည်လှပသာယာရေးအတွက် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ရမည့် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးလုပ်ငန်းများကို ဆွေးနွေးမှာကြားသည်။
MOALI ပြန်ကြားရေး

ပြုထားသော ဖောင်မြောင်တောင်ပိုး (FAW) အား တက်စိုပိုးမွှားကာကွယ်နှိမ်နင်းရေးစနစ် (Integrated Pest Management - IPM) အသုံးပြုထားသည့် ပြောင်းစိုက်ခင်းသို့ သွားရောက်စစ်ဆေးကြပြီး အဆိုပါ ပြောင်းသုတေသနစိုက်ခင်းတွင် စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာနမှ သုတေသနပြုထုတ်လုပ်ထားသည့် အကျိုးပြုအဏုဇီဝကပ်ပါးမိုဗောဗျူးရီးယားမို၊ ဇီဝပိုးသတ်ဆေးကို ပြောင်းစိုက်ခင်းအတွင်း တစ်ပတ်ခြားတစ်ခါဖျန်းပေးရန် လက်တွေ့ပြသကြသည်။

စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်နှင့် သုတေသနပညာရှင်အဖွဲ့ နောင်ချိုမြို့တွင် ဖောင်မြောင်တောင်ပိုး (FAW) ကျရောက်နေမှုကို ကွင်းဆင်းစစ်ဆေး

နေပြည်တော် ၈ ဇူလိုင် ၂၀၁၉

စိုက် ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာနိုင်ကြည်ဝင်းနှင့် သုတေသနပညာရှင်အဖွဲ့သည် ဖောင်မြောင်တောင်ပိုး (FAW) ကျရောက်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ တောင်သူများနှင့်တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကာ နည်းပညာများဖြန့်ဝေရန် ရှမ်းပြည်နယ် (မြောက်ပိုင်း) နောင်ချိုမြို့နယ်သို့ ၂၀၁၉ ခုနှစ် ဇူလိုင် ၂၂ ရက်နှင့် ၂၃ ရက်တို့တွင် ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးကြသည်။

တောင်သူများမှတစ်ဆင့် တောင်သူမှ တောင်သူသို့အချင်းချင်းဖလှယ်ကျင့်သုံးရေး၊ စိုက်ပျိုးရေးအလေ့အကျင့်ကောင်းများ (GAP) စိုက်နည်းစနစ်များကို စနစ်တကျလိုက်နာရေးတို့ကို ဆွေးနွေးမှာကြားသည်။
ထို့နောက် တောင်သူများ သိရှိလိုသည်တို့ကို ဆွေးနွေးဖြေကြားကြသည်။
ညနေပိုင်းတွင် စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနပညာရှင်များနှင့်အဖွဲ့သည် နောင်ချိုမြို့နယ် နမ့်ဆောင် ဟု ကျေးရွာ၌ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ စမ်းသပ်သုတေသန

ညပိုင်းတွင် နောင်ချိုမြို့နယ် မျက်ချင်းနုကျေးရွာ တောင်သူဦးပုတူးအောင်၏ ပြောင်းစိုက်ခင်းတွင် အလင်းထောက်ချောက်များ (Light Trap) အနံ့ထောင်ချောက်များထားရှိ၍ ဖောင်မြောင်တောင်ပိုး (FAW) အား ကာကွယ်နှိမ်နင်းသည့် နည်းစနစ်ကို လက်တွေ့ပြသပြီး တောင်သူများ၏ မေးမြန်းချက်များကို ပြန်လည်ဆွေးနွေးဖြေကြားကြသည်။

စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန

စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်၊ အပင်ရောဂါ သုတေသနဌာနစုတာဝန်ခံ၊ ပိုးမွှား သုတေသနဌာနစုတာဝန်ခံနှင့် သုတေသနပညာရှင်များ၊ လူငယ်စိုက်ပျိုးရေး သုတေသီအဖွဲ့ဝင်များ၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ ပြည်နယ်နှင့်ခရိုင်ဦးစီးမှူးများနှင့် ဝန်ထမ်းများပူးပေါင်း၍ နောင်ချိုမြို့နယ် နမ့်လင်းခမ်းကျေးရွာနှင့် ရွှေညောင်ပင်ကျေးရွာတို့မှ ပြောင်းစိုက်ခင်းနှင့် ကြိုစိုက်ခင်းများတွင် ဖောင်မြောင်တောင်ပိုး (FAW) ကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းများကို လက်တွေ့ရှင်းလင်းမှာကြားကြသည်။

သည့် အစားအစာများ ထုတ်လုပ်ရာတွင် ဓာတု ပိုးသတ်ဆေးများ စနစ်တကျ သုံးစွဲရေးနည်းပညာများကို အကျိုးဆောင်

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့် ရွှေမင်းသားဖောင်ဒေးရှင်း (မြန်မာ) မှုပျိုးစုံမွေးမြူစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နည်းသင်တန်း မရပြုတွင် ပွင့်လှစ်

နေပြည်တော် ၈ ဇူလိုင် ၂၀၁၉

ထို့ကြောင့် ကွင်းဆင်းအဖွဲ့သည် နောင်ချိုမြို့ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ်ဦးစီးမှူးရုံးတွင် ကြိမ်ဂင်္ဂါကျေးရွာ၊ ရေမည်းတွင်းကျေးရွာ၊ မျက်ချင်းနုကျေးရွာနှင့် ကံကော်ကျေးရွာတို့မှ တောင်သူများနှင့်တွေ့ဆုံ၍ ဖောင်မြောင်တောင်ပိုး (FAW) ကာကွယ်နှိမ်နင်းနည်းများနှင့်ပတ်သက်၍ ဆွေးနွေးမှာကြားကြသည်။
ဆွေးနွေးပွဲတွင် ညွှန်ကြားရေးမှူး

သင်တန်းဖွင့်ပွဲသို့ ဓနုဖြူမြို့နယ် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးတင်လှ၊ အိမ်မဲမြို့နယ် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးအောင်ကျော်မြိုင် မသန်စွမ်းသူ များအသင်းဥက္ကဋ္ဌ ဦးပြည့်စုံချစ်၊ လှမှုဝန်ထမ်းဦးစီးဌာန ခရိုင်ဦးစီးမှူး ဒေါ်ဆင်၊ ကော်ဖီရာသီ

စရန် ရည်ရွယ်၍ ထူထောင်ထားသော ရွှေမင်းသားဖောင်ဒေးရှင်း (မြန်မာ) က မှီမွေးမြူစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နည်းကို ၂၀၁၈-၂၀၁၉ တွင် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွင် လေးကြိမ်ဖွင့်လှစ်ရန် လျာထားရာ ယခု သင်တန်းသည် ဒုတိယအကြိမ်ဖြစ်သည်။

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန

စိုက် ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ကော်ဖီ-ရာသီသီးနှံဌာနနှင့် ရွှေမင်းသားဖောင်ဒေးရှင်း (မြန်မာ) တို့ပူးပေါင်း၍ မသန်စွမ်းသူများအတွက် အိုးအိမ်မကွာ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မှီမွေးစုံမွေးမြူစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နည်းသင်တန်းကို ဓနုဖြူမြို့နယ်၊ အောင်ချမ်းသာပရဟိတကျောင်းတိုက်တွင် ဇူလိုင် ၂၄ ရက်မှ ၂၇ ရက်အထိ လေးရက်ကြာ ဖွင့်လှစ်ပို့ချသည်။

သီးနှံဌာနမှ သင်တန်းနည်းပြဦးစီးအရာရှိ ဒေါ်တင်စုလှိုင်၊ ရွှေမင်းသားဖောင်ဒေးရှင်း (မြန်မာ) အသင်းချုပ် ဥက္ကဋ္ဌ ဦးမြတ်သူဝင်းနှင့် တာဝန်ရှိသူများ၊ အသင်းသား၊ အသင်းသူ ၃၀ ဦးတို့ တက်ရောက်ကြသည်။
မသန်စွမ်းသူများအလုပ်အကိုင်နှင့်

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ သံအမတ်ကြီးနှင့် နှစ်နိုင်ငံ လယ်ယာကဏ္ဍပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ဆွေးနွေး

နေပြည်တော် ဇူလိုင် ၂

စိုက် ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူသည် အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်များ၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များနှင့်အတူ ယနေ့ ညနေ ၃ နာရီခွဲက ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်ဆိုင်ရာ တရုတ်ပြည်သူ့သမ္မတနိုင်ငံ သံအမတ်ကြီး H.E Mr.Chen Haiနှင့် အဖွဲ့အား နေပြည်တော်ရှိ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး အစည်းအဝေးခန်းမ၌ တွေ့ဆုံ၍ နှစ်နိုင်ငံလယ်ယာကဏ္ဍပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေးသည်။ (ပုံ)

နှစ်ဖက်ဆွေးနွေးရာတွင် တရုတ်နိုင်ငံက မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆောင်ရွက်မည့် စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်များ အရည်အသွေး ထိန်းချုပ်ရေးဗဟိုဌာနနှင့် စပ်မျိုးစပါး သုတေသနဗဟိုဌာန တည်ထောင်ရေး စီမံကိန်းများ ဆောင်ရွက်အကောင်အထည် ဖော်ရန်အတွက် တရုတ်နိုင်ငံ နိုင်ငံတကာ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး အေဂျင်စီနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး ဆိုင် ရာကိစ္စရပ်များ၊ ပိုးမွှားရောဂါ ကင်းရှင်းပြီး အရည်အသွေးပြည့်မီသည့် မြန်မာစိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးထွက်ကုန်များ

တရုတ်နိုင်ငံသို့ တင်ပို့နိုင်ရေးအတွက် GACCနှင့် ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရန် ကိစ္စရပ်များ၊ မြန်မာနိုင်ငံ၏ လယ်ယာထွက်ကုန် သီးနှံ များကို တရုတ်ဈေးကွက်သို့ တရားဝင်တင်ပို့ရောင်းချနိုင်ရေးအတွက် အစိုးရအချင်းချင်း၊ လုပ်ငန်းရှင်များ အချင်းချင်းတို့အကြား ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက် သွားမည့် အခြေအနေများ၊ တောင်သူ လယ်သမားများ၏ လူမှုစီးပွားဘဝ မြှင့်တင်ကာကွယ်ရေး အထောက်အကူပြု စီမံကိန်းများတွင် မြန်မာ-တရုတ်ပူးပေါင်း ဆောင် ရွက် ရေးဆိုင် ရာကိစ္စရပ်များ၊

မြန်မာ-တရုတ် ရပ်ဝန်းပိုးလမ်းမစီမံကိန်း နှင့် စီးပွားရေးစင်္ကြံတစ်လျှောက် အားလုံး လွှမ်းခြုံနိုင်သော မွေးမြူရေးဇုန်များ တည်ထောင်ခြင်းနှင့် သုတေသနနှင့်

ဖွံ့ဖြိုးရေးစင်တာများ ထူထောင်ခြင်း ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များနှင့် မြန်မာ-တရုတ် သံတမန်ဆက်ဆံရေး နှစ် ၇၀ ပြည့် အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် နှစ်နိုင်ငံ ချစ်ကြည်

ရင်းနှီးမှုကို တိုးမြှင့်ဖော်ဆောင်ရေး ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များကို ဆွေးနွေးကြသည်။
MOALI ပြန်ကြားရေး

မျိုးစေ့မူဝါဒပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းလုပ်ငန်းညှိနှိုင်းအစည်းအဝေး ကျင်းပ သီးနှံ မျိုးစေ့ထုတ်ကုန်များ တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်နိုင်ရေး ကြိုးပမ်းနေ

နေပြည်တော် ဇွန် ၂၀

မျိုးစေ့ မူဝါဒအား ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်းလုပ်ငန်း ညှိနှိုင်းအစည်းအဝေးကို ယနေ့နံနက် ၉ နာရီခွဲက နေပြည်တော်ရှိ Grand Amara Hotel ၌ ကျင်းပရာ စီမံကိန်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေးတက္ကသိုလ်နှင့် မျိုးစေ့ကုမ္ပဏီများမှ တာဝန်ရှိသူများ၊ မျိုးစေ့လုပ်ငန်းရှင်များ၊ နယ်သာလန်နိုင်ငံ အခြေစိုက် Integrated Seed Sector Development - ISSD နှင့် Syngenta foundation မှ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ၊ ဖိတ်ကြားထားသူများ တက်ရောက်ကြသည်။

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာရဲတင့်ထွန်းက တောင်သူကို တိုက်ရိုက်အကျိုးပြုနိုင်သည့် မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ငန်းများဖြစ်ရန်၊ ဈေးကွက် မရှိဘဲ မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ငန်းချည်း ရပ်တည်၍ မရနိုင်သည့်ကို သတိပြုကြရန်၊ ဈေးကောင်းရရှိနိုင်သည့် မျိုးကောင်းများ နှင့်အထွက်ကောင်းသည့် စပ်မျိုးများ အလွယ်တကူဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်ရေးတို့ အတွက် ကန်ထရိုက်လယ်ယာစနစ် နှင့် အကျိုးဆောင် တောင် သူ များ နှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့်နည်းလမ်းများ ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရန်။

များ အသုံးပြုနိုင်ရေး၊ မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ငန်း ရှင်များနှင့် ပုဂ္ဂလိကမျိုးစေ့ကုမ္ပဏီများ ပူးပေါင်း၍ ခေတ်မီအဆင့်မြင့်နည်းပညာ အသုံးပြုထားသောမျိုးစေ့များ ပိုမို တိုးတက်ထုတ်လုပ်ရေး၊ တောင်သူများ၏ ဝင်ငွေအမှန်တကယ်တိုးတက်ရေးနှင့် တိုင်းပြည်ဝင်ငွေတိုးတက်ရေးတို့အတွက် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ မျိုးစေ့ပညာရှင်များ၊ မျိုးစေ့ထုတ်ကုမ္ပဏီများ၊ လုပ်ငန်းရှင်များ နှင့် မိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများမှ ပညာရှင် များက ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ရေးနှင့် အခြား တစ်ဖက်တွင်လည်း အနာဂတ်အတွက် အစားအစာဘေးကင်းလုံခြုံရေးနှင့် အရည် အသွေးပြည့်ဝသည့် သီးနှံထွက်ကုန်များ ဖြစ်ရေးကို မျှော်မှန်းဆောင်ရွက်ကြရန် ဆွေးနွေးပြောကြားသည်။

စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာ နိုင်ကြည်ဝင်းက မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်မည့် စံပြ စိုက်ကွင်းဧရိယာများသတ်မှတ်၍ တိုးချဲ့ ဆောင်ရွက်ရေး၊ သုတေသနတွေ့ရှိ ဆောင်ရွက်ချက်များနှင့် ဈေးကွက်ရှာဖွေ ဖော်ဆောင်ပေးနိုင်ရေးလုပ်ငန်းများ၊ ဆန်စပါးအပါအဝင် သီးနှံအားလုံးတို့၏ မျိုးစေ့ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးရေးတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက် သူအားလုံးတို့က အချိတ်အဆက်မိမိ လက်တွဲပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးတို့ကို ဆွေးနွေးပြောကြားသည်။

ထို့နောက် မျိုးစေ့ကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးလာရန် နှင့် ရေရှည်ရပ်တည်နိုင်ရန် သက်ဆိုင်သူ အားလုံးတို့က သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းထား သည့် မျိုးစေ့ပဒေနှင့်စည်းမျဉ်းစည်းကမ်း

များကို တိတိကျကျလိုက်နာရေးနှင့် ပတ်သက်၍ မျိုးစေ့ဌာနခွဲ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဦးသီဟထွန်း ဆွေးနွေးတင်ပြသည်။

မျိုးစေ့မူဝါဒကို FAO ၏ အကူ အညီဖြင့် ၂၀၀၃ ခုနှစ်မှ စတင်ဆောင်ရွက် ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပြီး စပါးသီးနှံအပေါ် အခြေခံ ရေးဆွဲခဲ့ကာ ၂၀၁၆ တွင် အမိန့်ကြော်ငြာ စာဖြင့် စတင်အကောင်အထည်ဖော်ခဲ့သည်။ တစ်ချိန်တည်းတွင် အမျိုးသားမျိုးစေ့ ကော်မတီ၏ လုပ်ငန်းနှင့်တာဝန်များကို ထုတ်ပြန်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ယခုအခါ နှစ်တိုး၊ နှစ်ရှည်သီးနှံတို့၏ မျိုးစေ့ဆိုင်ရာ များကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်နှင့် ခေတ်ကာလနှင့်လိုက်လျောညီထွေဖြစ်စေ ရန်တို့အတွက် မျိုးစေ့မူဝါဒတွင် လိုအပ် ချက်များ ပြင်ဆင်ဖြည့်စွက်နိုင်ရန် ယနေ့ ဆွေးနွေးပွဲတွင် သက်ဆိုင်ရာကဏ္ဍအသီး

သီးမှ ကျွမ်းကျင်သူများက ဆွေးနွေး ညှိနှိုင်းကြခြင်းဖြစ်သည်။

အစည်းအဝေးတွင် ၂၀၁၆ ခုနှစ်က ပြဋ္ဌာန်းခဲ့သည့် မျိုးစေ့မူဝါဒကို ပြန်လည် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ အဓိကဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ဆောင်ရွက်မည့် အဖွဲ့ဝင်များကိုရွေးချယ်၍ ဒေသအလိုက် တုံ့ပြန်လာမှုအပေါ် စားပွဲပိုင်း ဆွေးနွေးပွဲ များပြုလုပ်ခြင်းများဆောင်ရွက်ရန်နှင့် ယင်းဆောင်ရွက်ချက်များမှ လွတ်လပ် သည့် သဘောထားအမြင်များနှင့် ပိုင်းဝန်း ဆွေးနွေးမှုရလဒ်များဖြင့် မျိုးစေ့မူဝါဒကို အကောင်းဆုံးဖြစ်စေရန် ပြင်ဆင်ရေးဆွဲ ကာ အမျိုးသားမျိုးစေ့ကော်မတီမှတစ်ဆင့် သက်ဆိုင်ရာသို့တင်ပြပြီး အတည်ပြု ထုတ်ပြန်နိုင်ရေး ဆောင်ရွက်သွားမည် ဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။

မြန်မာတို့၏မင်္ဂလာစကားနှင့်လက်ရွေးစင်ဆောင်းပါးများ

ရေးသားသူ - မောင်မောင်သွင် (ပန်းခိုင်)

ဆရာမောင်မောင်သွင် (ပန်းခိုင်)သည် စာပေဝါသနာပါသည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ရှင်တစ်ဦးဖြစ်သည်။ ဇာတိမှာ ဒိုက်ဦးမြို့နယ် ပန်းခိုင်ကျေးရွာတွင် မွေးဖွားခဲ့ပြီး အထက်တန်းပြဆရာဘဝ၊ အလုပ်သင်ရှေ့နေနှင့် စီးပွားရေးသမားဘဝတို့တွင် တွေ့ကြုံ ခဲ့ရသည့် ဘဝအတွေ့အကြုံများကို လယ်ယာစီးပွားသတင်းဂျာနယ်အပါအဝင် စာနယ်ဇင်းများတွင် ပါဝင်ရေးသားလျက် ရှိသည်။

ယခုစာအုပ်တွင် ယဉ်ကျေးမှု၊ ဘာသာရေး၊ ပညာရေးနှင့်လူငယ်၊ ကျန်းမာရေး၊ လယ်ယာကဏ္ဍနှင့်နိုင်ငံရေးစသည့်ကဏ္ဍ ခုနစ်ခုနှင့်ပတ်သက်၍ ရေးသားဖော်ပြခဲ့ပြီးသည့်

ဆောင်းပါးများအနက် လက်ရွေးစင် ဆောင်းပါး ၂၄ ပုဒ်ကို ထုတ်နုတ် စုစည်းတင်ပြထားခြင်း ဖြစ်သည်။

ဆရာမောင်မောင်သွင် (ပန်းခိုင်)က မြန်မာတို့၏ မင်္ဂလာ စကားကို အခြေပြု၍ လူကြီး၊ လူလတ်၊ လူငယ်၊ ကျားမအစုံ ဖတ်မှတ်ပွားများနိုင်ရန် တင်ပြ ထားသော စာအုပ်ကောင်းတစ်အုပ် ဖြစ်သည်။

ဖြန့်ချိရေး -
ရန်အောင်စာပေ (၁)
ရန်ကင်းမြို့နယ်။
မျိုးမြန်မာ

မွန်လေး တိုင်းဒေသကြီးမှ စိန်တလုံး၊ ရွှေဟင်္သာ၊ ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးမှ မြကျောက်၊ ရာဇမတ်၊ စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးမှ ဖိုးချစ်ထွန်း၊ ကန်တွင်း၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးမှ သံကွန်ဒြာ၊ မသီ၊ မွန်ပြည်နယ်မှ မစွယ်စသည့်သရက်မျိုးများသည် အရည်အသွေးကောင်း လက္ခဏာများနှင့်ပြည့်ဝ၍ ပြည်ပပို့ကုန်သရက်အဖြစ် အဆင့်မီကြသည်။

ပြည်ပပို့ကုန်သရက်များကို ခြံထူထောင်စိုက်ပျိုးကြရာတွင် အရည်အသွေးကောင်းပြီး သီးထွက်နှုန်းကောင်းရရှိစေရန် စတင်စိုက်ပျိုးသည်မှ အပင်သက်တမ်းတစ်လျှောက် အပင်ပြုစောင့်ရှောက်ခြင်း လုပ်ငန်းကို အချိန်ကိုက် အချိန်မီလွှဲမသွေဆောင်ရွက်ကြရန် လိုအပ်သည်။

သရက်ပင်ကို ပြုစောင့်ရှောက်ရာတွင် စတင်စိုက်ပျိုးသည်မှ အသီးစတင်မသီးမီကာလနှင့် အသီးစတင်သီးပြီးနောက်ပိုင်းကာလ ဟူ၍ နှစ်ပိုင်းခွဲခြား ဆောင်ရွက်ရပါမည်။

ယခုဖော်ပြလိုသည်မှာ အသီးစတင်သီးပြီးနောက်ပိုင်းကာလတွင် အရည်အသွေးကောင်းပြီး သီးထွက်နှုန်းကောင်းစေရန် သရက်ပင်ပြုစောင့်ရှောက်ထိန်းသိမ်းခြင်းလုပ်ငန်းများ ဖြစ်ပါသည်။ သရက်သီးလှိုင်လှိုင်သီးမည့်အချိန်ပိုင်းသက်တမ်းကာလသည် ပို၍အရေးကြီးပါသည်။

သီးထွက်ရရှိနေပြီးသော သရက်ပင်များအတွက် ကိုင်းဖြတ်ပေးခြင်း လုပ်ငန်းကို မဖြစ်မနေဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

အပင်ငယ်စဉ်က ပုံသွင်းခဲ့သောအပင်များ၊ အပင်ငယ်စဉ်က ပုံမသွင်းခဲ့သောအပင်များကို သီးထွက်ရရှိလာသည်နှင့်အမျှ နှစ်စဉ်ပုံမှန် ကိုင်းဖြတ်ပေးခြင်းကို ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ပါသည်။

သရက်ပင်ကိုင်းဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို သရက်သီးဆွတ်ခူးပြီးနောက် သရက်ပင်များ အနားယူသည့်အချိန် (Dormant period) တွင် ပြုလုပ်ပေးရမည်ဖြစ်သည်။ မလိုအပ်သော ကိုင်းများကို ဖြတ်တောက်ဖယ်ရှားပေးခြင်း၊ ကိုင်းလှီး၊ ကိုင်းသေး၊ ကိုင်းညှပ်များ၊ ကျီးပေါင်းပင်များကို ဖြတ်တောက်ပေးခြင်းများ ပြုလုပ်ပေးရမည်။

ဤသို့ကိုင်းဖြတ်ပေးခြင်းဖြင့် အပင်ကိုင်းများအတွင်းသို့ လေဝင် လေထွက်ကောင်းစေခြင်း၊ ပိုးမွှားရောဂါကြိုတင်ကာကွယ်ပြီးဖြစ်ခြင်း၊ နောက်လာမည့်ရာသီအတွက် အသီးကောင်းစွာသီးစေမည့် သန်စွမ်းသော ကိုင်းများထွက်စေခြင်း၊ ကျွေးလိုက်သော မြေဩဇာများကို အကျိုးရှိရှိ စားသုံးရသဖြင့် အပင်သန်စွမ်းကြီးထွားခြင်း၊ သီးထွက်ကောင်းကောင်း ရစေခြင်းစသည့် အကျိုးကျေးဇူးများကို ရရှိစေနိုင်ပါသည်။

သရက်ပင်ကို ကိုင်းဖြတ်ရာတွင် အထူးသတိပြုရန်မှာ ဖြတ်၍ ကျန်ရစ်နေသောနေရာကို ဖယောင်းရည်ဖြင့် သုတ်လိမ်းပေးထားရန် ဖြစ်သည်။ အခြားနည်းလမ်းတစ်ခုမှာ မှိုသတ်ဆေးတစ်မျိုးမျိုးကို ခပ်ပျစ်ပျစ်ဖျော်၍ သုတ်လိမ်းပေးထားရန် ဖြစ်သည်။ ပို၍ကောင်းသည်မှာ အပင်တစ်ပင်လုံးကို ကိုင်းဖြတ်ပြီးပါက ဘော်ဒိုဆေးရည် (သို့မဟုတ်) မှိုသတ်ဆေးတစ်မျိုးမျိုး ပက်ဖျန်းပေးခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ သရက်ကိုင်းများကို ဖြတ်ရာတွင် ကိုင်းဖြတ်လွှဲကိုသာအသုံးပြု ဖြတ်တောက်သင့်သည်။

သရက်ပင်အရည်အသွေးကောင်းပြီး သီးထွက်ကောင်းရရှိစေရန်မှာ လိုအပ်သည့် ဓာတ်မြေဩဇာများနှင့် သဘာဝမြေဆွေးများကို အချိန်ကိုက် နှစ်စဉ်ကျွေးပေးခြင်းသည် အဓိကအရေးပါသည့်အချက် ဖြစ်သည်။ အချို့သရက်ခြံများသည် အာဟာရချို့တဲ့မှုကြောင့် အပင်သန်စွမ်းမှုမရှိဘဲ သီးထွက်နည်းခြင်းအခက်အခဲနှင့်ကြုံတွေ့ကြရတတ်သည်။ သရက်ပင်သည် နိုက်ထရိုဂျင်ဓာတ်သိသာစွာ ရပ်ဆိုင်းသွားပါက အရွက်များ ကြုံလိုသည့်လက္ခဏာသည် အောက်ပိုင်းမှ အပေါ်အဖျားပိုင်းသို့ ကူးပြောင်းသွားသည်။ ဖော့ဖရပ်ဓာတ်ချို့တဲ့ပါက ကြီးထွားမှု နှေးကွေးခြင်း၊ အရွက်များပုပ်ခြင်း၊ အရွက်မရင့်မီ ကြွေကျခြင်း၊ ကိုင်းဖျားမှစ၍ တဖြည်းဖြည်းခြောက်လာခြင်းစသည့်လက္ခဏာများ တွေ့ရှိလာရတတ်သည်။

ပိုတက်စီယမ်ချို့တဲ့ပါက သရက်အရွက်ပေါ်တွင် အဝါရောင်အစက်အပြောက်များပေါ်လာပြီး ရွက်နားတစ်လျှောက် ခြောက်သွေ့သွားသည်။ **မဂ္ဂနီစီယမ်ချို့တဲ့ပါက** သရက်ပင်ကြီးထွားမှု လျော့နည်းလာပြီး အရွက်များ မကြာမကြာကြွေကျလေ့ရှိသည်။ အရွက်ရင့်များပေါ်တွင် ညိုဝါရောင်အစင်းကြီးများ တွေ့ရတတ်သည်။ ရွက်နားတစ်လျှောက်တွင် အစိမ်းရောင်သပ်ပုံသဏ္ဍာန်အကွက်များ တွေ့ရတတ်သည်။ နောက်ဆုံးတွင် ရွယ်လယ်ကြောအထိ ခြောက်သွေ့သွားသည်။ **မဂ္ဂနီစီယမ်ချို့တဲ့ပါက** အရွက်အရွယ်အစား သေးငယ်လာသည်။ စိမ်းဝါရောင်သို့ ပြောင်းလာသည်။ အရွက်ရင့်များထူလာပြီး ရွက်ဖျားတုံးတိတ် ဖြစ်လာသည်။ **ဆာလ်ဖာ(ကန့်)ဓာတ်ချို့တဲ့ပါက** ဖြစ်ခါစတွင် အရွက်များ အစိမ်းရောင်သို့ပြောင်းလာသည်။ တဖြည်းဖြည်း ရွက်နားများပုပ်ကာ ခြောက်သွေ့၍ ကြွေကျကုန်သည်။ **ဆာလ်ဖာ**

ချို့တဲ့ပါက အရွက်ခြောက်ရာတွင် ရွက်နားများမှစတင်ဖြစ်ပြီး ဖော့ဖရပ်ချို့တဲ့ပါက အရွက်ဖျားမှ စတင်ခြောက်လာသည်။ **ကော့ပါး(ကြေးနီ)ချို့တဲ့ပါက** အပင်ကြီးထွားနှုန်းမြန်ပြီး အရွက်များအဆမတန်ကြီးထွားလာသည်။ ကိုင်းများအလုံးမှ အပြားပုံပြောင်းလာသည်။ အကိုင်းအခက်များ၏ အခေါက်များမှ အစေးများထွက်လာပြီး ကိုင်းဖျားများမှာ ခြောက်လာသည်။ **ဇင့်(သွပ်)ဓာတ်ချို့တဲ့ပါက** အရွက်များသေးငယ် ကောက်ကွေး၍ တွန့်လိမ်နေတတ်သည်။ ရွက်ကြောအပါရောင်ရှိပြီး တောင့်တင်းမာကျောသည်။ အရွက်ကျွတ်ဆတ်လာသည်။ ကြီးထွားနှုန်းရပ်ဆိုင်းပြီး အကိုင်းအခက်များ ညှိုးနွမ်းစပြုလာသည်။

သရက်ပင်တွင် အဆိုပါဓာတ်များချို့တဲ့လာပါက တစ်ပင်ချင်း စစ်ဆေးပြီး သီးသန့်ကျွေးသည့်စနစ်ဖြင့် ထည့်သွင်းပေးရန် လိုအပ်သည်။ သရက်ပင်သုံးနှစ်မှ ငါးနှစ်သားရောက်လျှင် နှစ်စဉ်မိုးဦးကျ၌ ယူရီးယား ၈၅ ဂရမ်၊ ဖော့ဖရပ် ၄၀ ဂရမ်၊ ပိုတက်စီယမ် ၁၄၄ ဂရမ်၊ နွားချေးတစ်ပြည်နှင့် မိုးနှောင်းရာသီတွင် ယူရီးယား ၈၅ ဂရမ်၊ နွားချေးတစ်ပြည်နှင့် နှစ်စဉ်ထည့်ပေးရန် လိုအပ်သည်။

မြေဩဇာများ ကျွေးရာတွင် သရက်ပင်ခြေ

ပတ်လည် ပေါင်းမြက်များ ရှင်းလင်း၍ မြေဆွပြီးမှ ကျွေးသင့်သည်။ ရေရရှိသောနေရာများတွင် ရေပေးသွင်းနိုင်ပါက မြေဩဇာများကို သင့်တော်သလို အကြိမ်ခွဲ၍ ကျွေးနိုင်သည်။ သရက်သီးအဆက်မပြတ်ရရှိရေးအတွက် မြေဩဇာကျွေးခြင်းလုပ်ငန်းကို နှစ်စဉ်မဖြစ်မနေလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သည်။

မြေဩဇာထည့်သွင်းရမည့်အချိန်နှင့်ပမာဏနှုန်းထားသည် အပင်၏ သက်တမ်းတစ်လျှောက်တွင် ရွက်နုထွက်ချိန်၊ ပန်းပွင့်ချိန်၊ သီးကင်းဝင် ကြီးထွားချိန်၊ အသီးဆွတ်ခူးချိန်ဟု ပိုင်းခြားထားပါသည်။ အသီးယူသော သရက်ပင်များတွင် အဆိုပါကာလအပိုင်းအခြားများ အလိုက် တစ်နှစ်လျှင် မြေဩဇာကို လေးကြိမ်ခွဲ၍ ကျွေးသင့်သည်။

ပထမအကြိမ် ဓာတ်မြေဩဇာကျွေးပြီးပါက နှစ်ပတ်သုံးပတ်အတွင်း အရွက်နုများထွက်လာသည်။ ရေတက်ကိုင်းများ ထွက်ပါက ခုတ်ပစ်ရမည်။ **ဒုတိယအကြိမ် မြေဩဇာကျွေးခြင်းကို** မိုးနှောင်းကာလ (စက်တင်ဘာ၊ အောက်တိုဘာ)လများတွင် ယူရီးယား၊ ဂူပါဖော့ဖရပ်၊ ပိုတက်စီယမ်ဓာတ်မြေဩဇာများကို ၁:၃:၁ အချိုးနှုန်းထားအတိုင်း ရောစပ်ပြီး နွားချေး၊ ကြက်ချေး၊ မြေဆွေးနှင့်ရောမွှေကာ တစ်ပင်လျှင် တစ်ကီလိုဂရမ်နှုန်း ကျွေးပေးရမည်။ ယင်းကာလသည် အပွင့်ပွင့်ရန် အားယူနေသောအချိန် ဖြစ်သည်။

ဒုတိယအကြိမ် ဓာတ်မြေဩဇာကျွေးပြီး တစ်လခန့်ကြာသော အခါ အပွင့်အားကောင်းစေရန် (N:P:K) (၀:၅:၂:၃) ရွက်ဖျန်းမြေဩဇာ ၆၀ ဂရမ်မှ ၈၀ ဂရမ်ကို ရေ ၂၀ လီတာနှင့်ဖျော်စပ်၍ ၁၅ ရက်တစ်ကြိမ် (သို့မဟုတ်) နှစ်ကြိမ်ဖျန်းပေးရန် လိုအပ်သည်။

တတိယအကြိမ် ဓာတ်မြေဩဇာကျွေးခြင်းကို သီးကင်းဝင် သီးကင်းစတင်ကြီးထွားစေရန် မတ်လတွင် (N:P:K) ဓာတ်မြေဩဇာကို ၃:၁:၁ နှုန်းဖြင့် တစ်ပင်လျှင် တစ်ကီလိုဂရမ်နှုန်းကျွေးပေးရန် လိုအပ်သည်။ အစာချက်နှုန်းကောင်းစေရန်နှင့် အသီးတင်နှုန်းများစေရန်အတွက် (N:P:K) ၃:၀:၁:၀ အချိုးနှုန်း ရွက်ဖျန်းမြေဩဇာကို ၆၀ ဂရမ်၊ ရေ ၂၀ လီတာနှင့် ရောစပ်ဖျန်းပေးသင့်သည်။

စတုတ္ထအကြိမ်ဓာတ်မြေဩဇာကျွေးခြင်းကို အသီးကြီးထွားနေချိန်တွင် အရည်အသွေးကောင်းသရက်ရရှိစေရန် (N:P:K) ဓာတ်မြေဩဇာ ၁:၁:၃ အချိုးနှုန်းထားရောစပ်၍ တစ်ပင်လျှင် တစ်ကီလိုဂရမ်နှုန်းဖြင့်

မြေဆွေးထည့်ပေးပြီး (N:P:K) ဓာတ်မြေဩဇာ ၁:၀:၁:၃ အချိုးနှုန်း ရွက်ဖျန်းမြေဩဇာ ၆၀ ဂရမ်မှ ၈၀ ဂရမ်ကို ရေ ၂၀ လီတာနှင့် ဖျော်စပ်ပက်ဖျန်းရန် လိုအပ်သည်။

ဓာတ်မြေဩဇာများကျွေးတိုင်း နွားချေး၊ ကြက်ချေး၊ မြေဆွေးနှင့် ရောစပ်ထည့်ရန်နှင့် မိုးမရွာပါက ရေသွင်းပေးရန် အထူးဂရုပြုဆောင်ရွက်ရမည်ဖြစ်သည်။ ရေသွင်းရာတွင် အထူးသတိပြုရန်အချက်မှာ အောက်တိုဘာလ ရေဖြတ်သင့်သည့်ကာလတွင် ရေမသွင်းမီစေရန်နှင့် ၎င်းကာလတွင် ရေဖြတ်ပေးရန် ဖြစ်သည်။ သရက်ပင်၏ သက်တမ်းအလိုက် ရေသွင်းရမည့်ပမာဏကို အောက်တွင် ဖော်ပြလိုက်ပါသည်။

သရက်ပင်အရွက်နုထွက်ချိန်တွင် ရွက်နုထွက်သည်မှ ခုနစ်ရက်မှ ၁၀ ရက်အတွင်း အရွက်မရင့်မီအဆင့်တွင် မဲ့ပြောက်စွန်းရောဂါ၊ လှေးပိုး၊ ဖြတ်ပိုးနှင့်ပျိုးများကျရောက်တတ်သဖြင့် ကြိုတင်ကာကွယ်နှိမ်နင်းရန် လိုအပ်သည်။ အပင်သက်တမ်းပေါ်မူတည်၍ ရွက်နုထွက်သည့်အကြိမ် ကွာခြားနိုင်သည်။ အပင်သက်တမ်း တစ်နှစ်မှ လေးနှစ်သားအထိ ရွက်နုနှစ်ကြိမ်ထွက်သည်။ ဒုတိယအကြိမ် ရွက်နုထွက်ခြင်းသည် ဇူလိုင်လတွင် ဖြစ်ပေါ်တတ်ပြီး မိုးရာသီမကုန်မီ အရွက်များရင့်ကာ အပင်ကြီးထွားမှု ရပ်တန့်သွားသည်။

သရက်ပန်းပွင့်ရန် အစပျိုးချိန်သည် အရွက်များရင့်လာပါက အချိန်နီးကပ်လာပြီ ဖြစ်သည်။ အရွက်များ

လက်ဖြင့်ခြေကြည့်ပါက ကျွတ်ဆတ်လာသည်။ အရွက်များရင့်လာပါက (N:P:K) ဓာတ်မြေဩဇာကို ၀:၅:၂:၃ အချိုး ရွက်ဖျန်းမြေဩဇာ ၈၀ မှ ၉၀၊ ရေ ၂၀ လီတာနှင့်ဖျော်၍ နှစ်ကြိမ်ပက်ဖျန်းပေးရန် လိုအပ်သည်။ ၎င်းနောက် ဘိုင်အိုယူရီးယား ၇၅ ဂရမ်နှင့် ၈၀ (သို့မဟုတ်) ပိုတက်စီယမ် နိုက်ထရိတ် ၄၀၀ ဂရမ်၊ ရေ ၂၀ လီတာနှင့်ဖျော်၍ အရွက်များကို ဖျန်းပေးရန် လိုအပ်သည်။

ဘိုင်အိုယူရီးယား (သို့) ပိုတက်စီယမ်နိုက်ထရိတ်ပက်ဖျန်းပြီး ခုနစ်ရက်မှ ၁၀ ရက်ခန့်အကြာ

တွင် ကိုင်းထိပ်ဖျားမှ ပန်းဖူးများ ပေါ်လာသည်။ ပန်းဖူးထွက်ချိန်မှ ပန်းပွင့်ချိန်အထိ ၁၇ ရက်ကြာမြင့်တတ်သည်။ ၎င်းအချိန်တွင် အရွက်များနှင့်ပင်ခြေတွင် ရေအနည်းငယ်ဖျန်းပေးရမည်။ ပန်းဖူးထွက်ချိန်တွင် (N:P:K) ပါသော ၁:၅:၃:၀:၁၅ အချိုး ရွက်ဖျန်းမြေဩဇာအရည်ကို ကယ်လ်စီယမ်၊ မဂ္ဂနီစီယမ်၊ ဇင့်၊ ဘိုရွန် ဓာတ်များနှင့်ရောစပ်၍ ဖျန်းပေးရန် လိုအပ်သည်။ **ရွက်ဖျန်းမြေဩဇာဖျန်းရာတွင် ဝတ်မှုန်ကူးအင်းဆက်များ မထိခိုက်စေရန်အတွက် ပိုးသတ်ဆေးများရော၍ မဖျန်းမီစေရန် သတိပြုရပါမည်။**

သရက်သီးကင်းဝင်ပြီးဆိုလျှင် တစ်ပတ်ကြာလျှင် ငရုတ်ကောင်းစေအရွယ်၊ ၁၅ ရက်ကြာလျှင် ကြီးထွားမှုမြန်ပြီး ပဲပုပ်စေအရွယ်၊ တစ်လကြာလျှင် နေကြာစေအရွယ်၊ ၄၅ ရက်ကြာလျှင် ခါဥအရွယ်သို့ ရောက်ရှိလာပါသည်။ **အစာအာဟာရမပြည့်စုံပါက ဤအဆင့်တွင် ကြွေကျတတ်ပါသည်။ ရက် ၆၀ ကြာလျှင် အသီးကြီးထွားချိန်အချိန်ယူသည့် အဆင့်ဖြစ်လာပါသည်။ အသီးတဖြည်းဖြည်းကြီးထွားလာသည့် တတိယအကြိမ်နှင့်စတုတ္ထအကြိမ် မြေဩဇာကျွေးခြင်းသည် အသီးကြီးထွားချိန်တွင် အထောက်အကူပြုစေရန် ဖြစ်သည်။** ဤအဆင့်တွင် ဂရုပြုဆောင်ရွက်ပါက သီးထွက်ကောင်းအရည်အသွေးကောင်းသရက်သီးများရရှိရန် အလားအလာကောင်းများ ရရှိနိုင်သည်။

သရက်သီးသည် အလွန်ကြွေလွယ်သည့် အသီးမျိုးဖြစ်သည်။ သရက်သီးကြွေကျမှုကို ကာကွယ်နိုင်ရန် (Naphthalene Acetic Acid = NAA) နှင့် (Indole Acetic Acid = IAA) နှင့် (2,4D) တို့ကို သတ်မှတ်အချိုးနှုန်းထားအတိုင်း မှန်ကန်အောင် ဂရုစိုက်ဖျန်းပေးရန် လိုအပ်သည်။ ဆေးနှုန်းထားများသွားပါက အရွက်များကြွေကျမည် ဖြစ်သည်။ နွေရာသီတစ်ပတ်တစ်ကြိမ် ရေအောင်သွင်းပေးရမည်။ ဂူပါဖော့ဖရပ်၊ ကျောက်မှုန့်၊ မြေဩဇာကို သီးကင်းဝင်စေချိန်တွင် ကျွေးပေးသင့်ပါသည်။ ကျောက်မှုန့်ကို တစ်ပင်လျှင် ၂၅၀ ဂရမ်လျှင် ၉၀၀ ဂရမ်နှုန်းအထိ မြေအမျိုးအစားအလိုက် ကျွေးပေးသင့်ပါသည်။

သရက်ပင် သက်တမ်းတစ်လျှောက်တွင် **သရက်ပင်ကြား ပေါင်းမြက်ရှင်းလင်းခြင်းကို တစ်နှစ်လျှင် နှစ်ကြိမ် ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။**

သို့ပါ၍ ပြည်ပပို့ကုန်သရက်ခြံများ အထွက်ကောင်းပြီး အရည်အသွေးကောင်း သရက်သီးများရရှိစေရန်အတွက် အထက်ပါနည်းပညာများအတိုင်း ဆောင်ရွက်ကြစေရန် တိုက်တွန်းဖော်ပြအပ်ပါသည်။ ■

သိကြားမကိုင်း အပူပိုင်းနှစ်ရှည်ချိုနှယ်ပင်တစ်မျိုးဖြစ်ပြီး အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများတွင် ဇာတိပြုကာ တရုတ်၊ တိုင်ပေ၊ ဖိလစ်ပိုင်၊ ထိုင်း၊ ဩစတေးလျတို့တွင် များစွာဖြစ်ထွန်းပေါက်ရောက်ပြီး ဆေးဖက်ဝင်ပရဆေးပင်ပျော့အဖြစ် ရှေးနှစ်ပေါင်းများစွာကတည်းက အသုံးပြုခဲ့ကြ၏။ သိကြားမကိုင်းပင်သည် ရှည်လျားထောင်မတ်သော အမြင့်တစ်မီတာမှ နှစ်မီတာခန့်အထိ ရှည်လျားစွာကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးပြီး အရွက်များမှာ အစိမ်းဖျော့မှ အစိမ်းရင့်ရောင်အထိရှိပြီး အစုံလိုက်ရိုးတံတစ်ဖက်တစ်ချက်စီမှထွက်လာကာ ၅ မှ ၁၀ စင်တီမီတာအထိ ရှည်လျားကြ၏။ ရိုးတံမှာ နီညိုဖြစ်ပြီး ယင်းမှ ရှည်လျားသည့် အဖြူရောင် (သို့မဟုတ်) ခရမ်းဖျော့ရောင် ထူးခြားသောပန်းပွင့်ပွင့်သည့် ရိုးတံရှည်တစ်ချောင်းထွက်လာပြီး ယင်းမှ ကြောင်၏ နှုတ်ခမ်းမွှေးနှင့် အလားသဏ္ဍာန်တူသည့် ၅ မှ ၆ စင်တီမီတာခန့် ရှည်လျားသည့် ပန်းပွင့်ပွင့်၏။ ထိုပန်းပွင့်ကြောင့် ကြောင်နှုတ်ခမ်းမွှေးအပင်ဟုလည်း နိုင်ငံတကာတွင် လူသိများကြ၏။ သိကြားမကိုင်းကို ကျောက်ကပ်နှင့် သည်းခြေအိတ်ကျန်းမာရေးတို့အတွက် အထောက်အကူပြုသည်ဟု ရှေးကျသည့် ဆေးကျမ်းများတွင် ဖော်ပြထားခဲ့ကြ၏။ သိကြားမကိုင်းကို ရှေးရာစုနှစ်ပေါင်းများစွာကတည်းက ဆေးဖက်ဝင် ဂျာဗားလက်ဖက်ခြောက်ဟု လူသိများ အသုံးပြုခဲ့ကြ၏။

သိကြားမကိုင်း၏ အင်္ဂလိပ်အမည်မှာ Cat's whiskers, Java Tea, Kidney Tea ဟု လူသိများကြပြီး သိပ္ပံအမည်မှာ Orthosiphon aristatus ဖြစ်ကာ မျိုးရင်း Laminaceae တွင် ပါဝင်သည်။

သိကြားမကိုင်းနှင့် ကျန်းမာရေးအကျိုးကျေးဇူးကောင်းများ
 သိကြားမကိုင်းသည် ကျောက်ကပ်ရောင်ခြင်း၊ ကျောက်ကပ်ကျောက်တည်ခြင်း၊ အသည်းနှင့် သည်းခြေအိတ်ကျောက်တည်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်ပြဿနာများ၊ ဆီးလမ်းကြောင်းပိုးဝင်ခြင်း၊ ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါ၊ ဒူးလဒါရက်ရောဂါ၊ အဆစ်အမြစ်ရောင်နာရောဂါ၊ သွေးတိုးခြင်းနှင့် သွေးအတွင်းမကောင်းသည့် ကိုလက်စထရောမြင့်မားခြင်း၊ သွေးအတွင်း ဓာတ်မတည့်ခြင်းကြောင့် ယားယံခြင်းအစရှိသည့် ရောဂါများကို သက်သာပျောက်ကင်းစေနိုင်သော ဆေးစွမ်းကောင်းတစ်ခုဖြစ်၏။

ကျောက်ကပ် ကျောက်တည်ခြင်းကုထုံး

ကျောက်ကပ်ကျောက်တည်ခြင်းဝေဒနာကို ခံစားနေရသည့်လူနာများကို သိကြားမကိုင်းတိုက်ကျွေးခဲ့ရာ ဝေဒနာရှင်များအနက် ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းမှာ ခြောက်လအတွင်းတွင် ဝေဒနာကို သိသိသာသာ သက်သာ ပျောက်ကင်းလာသည်ကို သုတေသန ပြုချက်အရ သိရ၏။ အလားတူပင် ကျောက်ကပ် ရောဂါခံစားနေရသည့် ဝေဒနာရှင် ၂၀ ရာခိုင်နှုန်းမှာလည်း နာကျင်မှုဝေဒနာများ သက်သာပျောက်ကင်းလာသည်ဟု သုတေသနပြုရလဒ်တွင် ဖော်ပြထား၏။

သီးချိုရောဂါကုထုံး

အင်ဆူလင်အပေါ်မိုဒိုရန် လိုအပ်သည့် ဆီးချိုရောဂါဝေဒနာရှင်များအတွက် သွေးအတွင်းရှိ သကြားပမာဏကို လျော့ချပေးနိုင်စွမ်းကို သိကြားမကိုင်းကို မှီဝဲစားသုံးစေခြင်းဖြင့် စမ်းသပ်ခဲ့ရာ ခြောက်လကြာကာလအတွင်းတွင် ဝေဒနာရှင်များအတွက် ရလဒ်ကောင်းကို ရရှိခဲ့ကြ၏။ အလားတူပင် သွေးတိုးရောဂါဝေဒနာရှင်များကို စမ်းသပ်တိုက်ကျွေးခဲ့ရာ ဝေဒနာသက်သာစေသည်ကို တွေ့ရှိခဲ့ကြ၏။

အထက်ပါဝေဒနာများအပြင် ကျောက်ကပ်ရောဂါကြောင့် သွေးတိုးခြင်းဝေဒနာခံစားနေရသူများ၊ ကျောက်ကပ် ကျောက်တည်ခြင်းဝေဒနာကိုခံစားနေရသူများနှင့် ကျောက်ကပ်၏ လုပ်ငန်းဆောင်တာများ ကောင်းစွာလုပ်ဆောင်နိုင်ခြင်းမရှိတော့သည့် ဝေဒနာရှင်များပါ သိကြားမကိုင်းကို စားသုံးခြင်းဖြင့် ဝေဒနာများ သက်သာစေသည်ဟု မလေးရှားတက္ကသိုလ်၊ ဆေးဝါးသိပ္ပံပညာကျောင်းမှ သုတေသနပညာရှင်များ ဖြစ်သည့် Basir R, Asmawi MZ, Ismail Z. တို့က ၎င်းတို့၏ရလဒ်ကို သုတေသနဂျာနယ်တွင် ဖော်ပြခဲ့သည်ဟု ဆိုထား၏။

ကျောက်ကပ်ကျောက်တည်ခြင်းဝေဒနာခံစားနေသူများအတွက် သိကြားမကိုင်း လက်ဖက်ရည်ကြမ်းကို ပြင်ဆင်ရာတွင် ၁၈ လ အကြာစိုက်ပျိုးထားသည့် သိကြားမကိုင်းပင်မှ အရွက်များကို ခူးဆွတ်ပြီးမှသာ လက်ဖက်ရည်ကြမ်းပြုလုပ်ကာ သောက်သုံးစေခြင်းပြုလုပ် ခဲ့ ပြီး ကျောက် ကပ် အတွင်း

ကျောက်တည်ခြင်းဝေဒနာကို သိသိသာသာ သက်သာစေသည်ကို ကာလရှည် သုတေသနပြုလုပ်ပြီး လေ့လာမှုပြုခဲ့သည်ဟု ဖော်ပြထား၏။

မြန်မာနိုင်ငံတွင် သိကြားမကိုင်းကို ဆီးချိုရောဂါ ဝေဒနာရှင်များအတွက် အခြောက်လှန်းပြီး အမှုန့်

ဦးစီးဌာနက ထုတ်ဝေသည့် မြန်မာ့ဆေးဖက်ဝင်အပင်များစာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားသည်ကို တွေ့ရှိရ၏။

သိကြားမကိုင်းပင်ကို ပျိုးပင်အရောင်းဆိုင်များ၊ စုပါးမားကက်များတွင် အလွယ်တကူဝယ်ယူရရှိနိုင်ပြီး အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း အလွယ်တကူစိုက်ပျိုးနိုင်

ကျေးဇူးမိုဏ်
သိကြားမကိုင်း
ဆေးဗဟိုဓာတ် အကျိုးအာနိသင်ကောင်းများ

BULK HERBAL CAPSULES
 Kidney Tea / Java Tea / Cat's Whiskers
 (Orthosiphon Aristatus)

သိကြားမကိုင်းလက်ဖက်ရည်ကြမ်းပြင်ဆင်ခြင်း

လက်ဆတ်သည် သိကြားမကိုင်းအရွက်များကို အပင်မှ ခူးယူပြီး ရေဖြင့် သန့်စင်အောင် ဆေးကြောပါ။ ရရှိလာသည့် အရွက်များကို နှပ်နှပ်စဉ်းပြီး အရွက်ပမာဏ တစ်ဆကို ရေလေးဆရောစပ်ပြီး ၁၀ မိနစ်မှ ၁၅ မိနစ်ခန့်အကြာ ပွက်ပွက်ဆူအောင် တည်ပေးပါ။ ပွက်ပွက်ဆူလာပြီဆိုပါက အအေးခံထားပေးပြီး အရည်များကို စစ်ယူပါ။ ရရှိလာသည့် သိကြားမကိုင်းလက်ဖက်ရည်ကြမ်းကို တစ်နေ့လျှင် သုံးကြိမ် သောက်သုံးပေးပါ။ ပိုသည့် လက်ဖက်ရည်ကြမ်းများကို သန့်ရှင်းသည့် ရေခဲရေ၊ သို့မဟုတ် ဖန်ခွက်အတွင်း ထည့်ပြီးသိမ်းဆည်းထားကာ လိုအပ်သည့်အခါ အလွယ်တကူ သောက်သုံးနိုင်၏။

သိကြားမကိုင်းလက်ဖက်ခြောက်များကိုလည်း ပရဆေးဆိုင်များတွင် အလွယ်တကူ ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပြီး ယင်းတို့သည် အရွက်စိုထက် ပိုပြီးအာနိသင် ထိရောက်မှုရှိပြီး ဆေးအညွှန်းအတိုင်း အလွယ်တကူ အသုံးပြုနိုင်၏။

သိကြားမကိုင်းသည် ဘေးထွက်ဆိုးကျိုး မရှိသလောက် နည်းပါးသည်ဟု သုတေသန ပြုချက်များက ဆိုထားသော်လည်း ကာလရှည်ကြာ သိကြားမကိုင်း ရေနေ့ကြမ်းကို သောက်သုံးမည်ဆိုပါက ခန္ဓာကိုယ်တွင်း ဆိုဒီယမ်အရည်ကြည်ပမာဏ လျော့နည်း ကျဆင်းလာ တတ်သည်ကို သတိပြုရန် လိုအပ်၏။

ကိုယ်ဝန်ဆောင်များနှင့် နို့တိုက်မိခင်များ အနေဖြင့် သိကြားမကိုင်းကို မှီဝဲသောက် သုံးလိုပါက လုံလောက်သည့် သုတေသန ပြုချက် များ မရှိသေးသည့် အတွက် ထိုကာလများတွင် မိမိ သဘောအတိုင်း သိကြားမကိုင်းကို သောက်သုံးခြင်း မပြုလုပ်ဘဲ သက်ဆိုင်ရာ ဆရာဝန်၏ လမ်းညွှန်ချက်အတိုင်းသာ လိုက်နာ သင့်၏။

အစာလည်းဆေး၊ ဆေးလည်းအစာ၊ တန်ဆေး၊ လွန်ဘေး ဟူသည့် စကားရပ်များအတိုင်း မိမိတို့သုံးစွဲမည့်ဆေးများကို အလွန်အကျွံသုံးစွဲခြင်း မပြုသင့်သည်ကိုလည်း အမြဲသတိပြုရန် လိုအပ်လှပေ၏။

ပြုလုပ်ထားသည့် ၃ ဂရမ်မှ ၆ ဂရမ်ခန့်ကို ရေ ၃၀၀ မီလီမီတာမှ ၅၀၀ မီလီမီတာဖြင့် ရောစပ်သောက်သုံးခြင်းဖြင့် ဝေဒနာကိုသက်သာစေနိုင်သည်ဟု ဆို၏။ ထို့ပြင် လက်ဆတ်သည် သိကြားမကိုင်းအရွက်ကို ကြိတ်ခြေပြီး ပြည်တည်နာများ၊ ရောင်ရမ်းနာကျင်ခြင်းများ ဖြစ်သည့်နေရာတွင်အုံပေးခြင်းဖြင့် ဝေဒနာကို သက်သာစေနိုင်သည်ဟု ကျန်းမာရေး

သည်။ အပင်သည် သစ်ပင်ကြီးမျိုးမဟုတ်သည့် အတွက် အလွယ်တကူ သယ်ယူရွှေ့ပြောင်းနိုင်သည့် အိုးအတွင်းတွင် ထည့်သွင်းစိုက်ပျိုးနိုင်သဖြင့် မြေကြီးမရှိသည့် တိုက်ခန်း၊ အဆောင်များတွင် နေထိုင်သူများအနေဖြင့်လည်း အလွယ်တကူစိုက်ပျိုးနိုင်ပြီး မိသားစုတစ်ပိုင်တစ်နိုင် ပရဆေးဥယျာဉ် တည်နိုင်၏။

တောင်သူများ ရွှေခရုကောက်ယူခြင်းပြိုင်ပွဲ ကရင်ပြည်နယ်တွင် ကျင်းပ

ဘားအံ ဇူလိုင် ၉

စပါး စိုက်ခင်းများတွင် ကြုံတွေ့ရသော ရွှေခရုဖျက်ပိုးကို ကြိုတင်ကာကွယ်နိုင်ရန်နှင့် တောင်သူများ စုပေါင်းကာ လူထုအင်အားဖြင့်ကောက်ယူပြီး ထိရောက်စွာကာကွယ်နိုင်စေရန်အတွက် ဇူလိုင် ၇ ရက် နံနက် ၈ နာရီက ဘားအံမြို့နယ် ထောင်ဝိကျေးရွာရှိ တောင်သူ ဦးဝင်းတင်၏ လယ်တွင် တောင်သူများပါဝင်သော ရွှေခရုကောက်ယူခြင်းပြိုင်ပွဲ ကျင်းပသည်။

ပြည်နယ်စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီး ဦးစောမြင့်ဦး၊ ဘားအံမြို့နယ် ပြည်သူ့ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်နန်းသန်းသန်းလွင်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးစောမိုးမြင့်၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ပြည်နယ်ဦးစီးမှူး ဦးသန်းထိုက်နှင့် ပြည်နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများ၊ ဘားအံခရိုင်/ မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာများ၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ တာဝန်ရှိသူများ၊ NGOs/INGOs များ၊ ဘားအံမြို့နယ်မှ တောင်သူလယ်သမားများ၊ စုစုပေါင်း ၁၅၇ ဦး တက်ရောက်ကြသည်။

ရှေးဦးစွာ ပြည်နယ်ဝန်ကြီး ဦးစောမြင့်ဦးက ရွှေခရုဖျက်ပိုးကြောင့် စပါးသီးနှံ အထွက်နှုန်း မလျော့ကျစေရေးအတွက် ရွှေခရုကာကွယ်ခြင်း နည်းလမ်းများကို တောင်သူလယ်သမားများ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် သိရှိကာကွယ်နိုင်ရန်အတွက် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာပေးခြင်း လုပ်ငန်းများ စဉ်ဆက်မပြတ်ဆောင်ရွက်သွားရန်နှင့် တောင်သူလယ်သမားများအချင်းချင်း နည်းပညာများ လက်ဆင့်ကမ်းမျှဝေကာ အတူတကွ ပူးပေါင်းကာကွယ်နိုင်ရန်နှင့် သွားကြပါရန် အဖွင့်အမှာစကား တွင် ထည့်သွင်းမှာကြားသည်။

ကျွန်းသားဇယား

ရခိုင်ပြည်နယ်ထွက်သရက်သီးအားသာချက်နှင့် ပြည်ပဈေးကွက်တိုးချဲ့ရေး

သရက် သီးရာသီစပြု၊ စပြုလဆန်းကစပြီး သရက်သီးကင်းတွေ၊ သရက်သီးအစိမ်းတွေ ပေါ်ခဲ့ပြီ။ သရက်သီးပေါ်စ သီးကင်းမှစပြီး သရက်ကင်းတို့စရာအဖြစ် စားသုံးကြသည်။ ရင့်ချိန်တွင် လည်း အချဉ်သုပ်နှင့် သရက်သီးသနပ်အဖြစ် ပြုလုပ်စားသုံးကြပြန်သည်။ ငရုတ်သီးနိုင်နိုင် ဆီနိုင်နိုင်ဖြင့် သရက်သီးပိုးတိုချဉ်သည် ထမင်းမြိန်သည့် ဟင်းအမယ်တစ်မျိုးပင်။ မှည့်ချိန်တွင်လည်း ထမင်းစားပြီး အချိုပွဲအဖြစ် စားသုံးကြသည်။

ရှိသည်။ ယခုအခါ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးများ ကောင်းမွန်လာ၍ ရခိုင်ပြည်နယ်မှ ရိုးမအရှေ့ဒေသများ၊ တရုတ်နိုင်ငံနယ်စပ်၊ ထိုင်းနိုင်ငံနယ်စပ်များသို့လည်း ကားဖြင့်သွားပါက ၂၄ နာရီမှ ၃၀ သာသာဖြင့် သွားရောက်နိုင်ကြပြီဖြစ်သည်။

သရက်သီးအစိမ်းရော၊ အမှည့်ပါ မြန်မာတို့က သရက်အဖြစ် နှစ်သက်စွာစားကြသည်။ ရခိုင်ဒေသတွင် သရက်သီးများရင့်မာစပြုသည့် အချိန်တွင် အနာအဆာမပါအသီးများကိုရွေးချယ်ကာ ဆားနိုင်နိုင်ဖြင့် စဉ့်အိုးများတွင်ထည့်ပြီး ဆားရေစိမ်ကာ သိုလှောင်ထားတတ်ကြသည်။ သရက်သီးရာသီအကုန်တွင် ရခိုင်ဒေသတွင် ပေါများလှသည့် ပုစွန်အသေးများထည့်ကာ ငရုတ်နိုင်နိုင်၊ ဆီနိုင်နိုင်ဖြင့်ရောချက်ထားသည့် သရက်သီးဆားစိမ်ဟင်းကလည်း ဒေသဟင်းလျာတစ်မျိုးဖြစ်သည်။

ပင်တိုသိန် အက်စစ် ၀.၃၀၊ မဒုစမိလီဂရမ်၊ ဗီတာမင်ပီ ၁၂၀ မိုက်ခရိုဂရမ်၊ ကယ်လ်စီယမ် (ထုံးဓာတ်) ၁၅ မီလီဂရမ်၊ သံဓာတ် ၀.၃၀၊ မီလီဂရမ်၊ မီးစုန်းဓာတ် ၁၁ မီလီဂရမ်၊ ပိုတက်စီယမ် ၁၃၈ မီလီဂရမ်၊ ဆိုဒီယမ် ၂၃၀ မီလီဂရမ်၊ ကြေးနီဓာတ် ၀.၃၀၊ မီလီဂရမ်၊ မဂ္ဂနီစီယမ် ၁၄ မီလီဂရမ်၊ သွပ်ဓာတ် (ဇင့်) ၀.၃၀၊ မီလီဂရမ်၊ ဆလဖီနီယမ် ၀.၃၀၊ မီလီဂရမ်၊ မိုက်ကရိုဂရမ်တို့ ပါဝင်သည့်အပြင် ကယ်လိုရီအနေဖြင့် ၂၉၇ ကီလိုဂျူးလ် ပါဝင်ကြောင်း သိရသည်။

ဆေးဖက်ဝင်အစာ

သရက်သီးအစိမ်းအသားသည် စေးမာနေပြီး အဆိမ့်အပြည့် အဝရှိကြောင်း သိရသည်။ တဖြည်းဖြည်းနှင့် မှည့်လာသည့်အခါ ဂလူးကိုစီဓာတ်၊ ဆူးကရိုစီဓာတ်နှင့်မော်လီတို့ဓာတ်များအဖြစ် ပြောင်းလဲ သွားကြောင်း သိရသည်။ သရက်သီးသည် အချဉ်ဓာတ်လွန်ကဲခြင်း မရှိသော်လည်း ဗီတာမင်စီအလုံအလောက်ပါဝင်သည်။ အပါရောင် လွမ်းနေသည့် သရက်သီးအမှည့်အသားသည် ဗီတာမင်အေပါဝင်မှု အများဆုံးဖြစ်ကြောင်း သိရသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် အစာလည်းဆေး၊ ဆေးလည်းအစာဆို စကားနှင့်အညီ တိုင်းရင်းဆေးအယူအဆအရ သရက်သီးမှာ ဆေးဖက်ဝင် အစားအစာဖြစ်သည်။

ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့်သရက်

မြန်မာနိုင်ငံတွင် သရက်သီးမျိုးစိတ်ပေါင်း ၂၅၀ မှ ၃၀၀ ခန့်ရှိပြီး တောင်ပေါ်၊ မြေပြန့်နေရာဒေသအနှံ့အပြားစိုက်ပျိုးဖြစ်ထွန်းသည်။

၂၀၀၇ ခုနှစ်က သရက်သီးဈေးကွက်မြှင့်တင်ရေးပြပွဲတွင် သရက်သီးမျိုးကွဲပေါင်း ၁၀၀ ခန့်ကို ပြသခဲ့သည်။ မန္တလေးတွင် လွန်ခဲ့သော ငါးနှစ်ခန့်ကစ၍ သရက်သီးပြပွဲများကို ပြုလုပ်လျက်ရှိသည်။ သရက်မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များတိုးချဲ့စိုက်ပျိုးရေး၊ နိုင်ငံခြားပို့ကုန်အဖြစ် တိုးမြှင့် တင်ပို့နိုင်ရေးကို ရည်ရွယ်ဆောင်ရွက်နေခြင်းဖြစ်သည်။

ယခုအခါ ပြည်ပပို့ကုန်အဖြစ် တင်ပို့ရာတွင် တရုတ်၊ ထိုင်းနိုင်ငံနှင့် အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများသို့ နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းဖြင့်တစ်နည်း၊ စင်ကာပူနိုင်ငံသို့လည်း လေကြောင်းခရီးဖြင့် တင်ပို့နေကြသည်ဟု သိရသည်။

သရက်သီးတိုးချဲ့ စိုက်ပျိုးရေး

ရခိုင်ပြည်နယ် တောင်ကုန်းတောင်စောင်းနေရာများ၊ မြစ်ကမ်းပါး ချောင်းနား၊ မြေပြန့်နေရာများတွင် သရက်စိုက်ပျိုးဖြစ်ထွန်းနိုင်သဖြင့် ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ပိုင်းရော တောင်ပိုင်းပါ တိုးချဲ့စိုက်ပျိုးရန် လိုအပ်လျက်

ယခုနှစ်မှာတော့ သရက်သီးအမှည့် ဈေးမြင့်နေသည်။ ဒေသထွက် သရက်သီးတစ်လုံး ၃၀၀ ကျပ်မှ ၃၅၀ ကျပ်ဖြစ်နေသည်။ ၁၀၀၀ ဖိုး ဝယ်လျှင် သုံးလုံးမျှသာရသည်။ အချို့သရက်သီးများမှာ ၂၀၀၀ ဖိုး လေးလုံးမျှသာရသည်။ ရခိုင်ဒေသတွင် ရင်ကွဲသရက်သီးအများဆုံး တွေ့ရသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်လာ၍ ရိုးမအရှေ့မှ စိန်တလုံး၊ မြကျောက်စသည့်သရက်များ ဈေးကွက်သို့ဝင်လာသည်။ ပေါ်ဦးပေါ်စတွင် တစ်လုံးလျှင် ၁၅၀၀ ကျပ်မှ ၂၀၀၀ ကျပ်အထိ ဈေးရှိသည်။

သရက်သီးသည် လူများအတွက် အကျိုးပြုအာဟာရဓာတ် ပြည့်ဝသည့်အသီးတစ်မျိုးဖြစ်သည်။ ပြုပြင်စီမံစားသုံးတတ်လျှင် ကျန်းမာရေးအတွက်လည်း အထောက်အကူပြုနိုင်သည်။

သရက်သီး၏ မူလဘူတ အစ နိုင်ငံများမှာ အပူပိုင်းဇုန်နိုင်ငံများ ဖြစ်သော်လည်း ယခုအခါ အနောက်နိုင်ငံဈေးကွက်များသို့တိုင် ထိုးဖောက် နေရာယူနေပြီဖြစ်သည်။

သရက်သီးကို ပြည်ပပို့ကုန်တစ်ခုအနေဖြင့် စီးပွားဖြစ်စိုက်ပျိုး တင်ပို့နိုင်ခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံထွက် အရသာထူးကဲကောင်းမွန်သည့် စိန်တလုံးသရက်၊ မြကျောက်သရက်တို့ နိုင်ငံတကာဈေးကွက် ထိုးဖောက် ရေးအတွက် မူပိုင်ခွင့်မှတ်ပုံတင်မှုတွေ ပြုလုပ်နေကြပြီဟု သိရသည်။

သရက်သီးနှင့်အာဟာရဓာတ်များ

သရက်သီးမှည့် ၁၀၀ ဂရမ် (ခြောက်ကျပ်ခွဲသား)တွင် ရေဓာတ် ၈၅ ဒဿမ ၂ ရာခိုင်နှုန်း၊ ပရိုတင်းဓာတ် ၀ ဒဿမ ၆၈ ဂရမ်၊ အဆိမ့်ဓာတ် ၀ ဒဿမ ၂ ဂရမ်၊ ကာဘိုဟိုက်ဒရိတ် (ကာစီ)ဓာတ် ၆ ဒဿမ ၉ ဂရမ်၊ ဖိုင်ဘာမျှင် ၁ ဒဿမ ၃ ဂရမ်၊ ဗီတာမင်အေ ၁၃၂၀ မိုက်ခရိုဂရမ်၊ ဘီဝမ်း ၀ ဒဿမ ၁၆ မီလီဂရမ်၊ ဘီတူး ၀ ဒဿမ ၁၁ မီလီဂရမ်၊ ဘီစစ် ၀ ဒဿမ ၂၀ မီလီဂရမ်၊ ဗီတာမင်စီ ၂၇ ဒဿမ ၃ မီလီဂရမ်၊ ဗီတာမင်ဘီ ၁ ဒဿမ ၃၄ မီလီဂရမ်၊ နိုင်ယာဇင် (နီကိုတင်းနစ်အက်စစ်) ၀ ဒဿမ ၂၅ မီလီဂရမ်။

စာ - ၁၃ တောင်သူများမှ

ဆက်လက်၍ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ပြည်နယ်ဦးစီးမှူး ဦးသန်းထိုက် က ရွှေခရုဖျက်ပိုးသည် အပင်ရိုးတံ၊ ပေါင်းပင်၊ ကန်သင်းပေါ်ရှိ မြက်ပင် များပေါ်တွင် အစုလိုက်အပြုံလိုက် အလှေ့ရှိပြီး တစ်ကြိမ်အလှေ့၍ ၉၀ မှ ၆၀၀ ထိအုန်နိုင်ကာ တစ်လလျှင် ၂ ပေါင်း ၁၀၀၀ မှ ၁၂၀၀၀ ထိပိုင်နိုင်သည့် အပြင် သက်တမ်း ၆၀ ရက်မှ လေးနှစ်ခန့်အထိ အသက်ရှင်နေထိုင်နိုင် သည့်အတွက် ထိရောက်စွာကာကွယ်နှိမ်နင်းရန်နှင့် တောင်သူတစ်ဦးချင်း နှိမ်နင်းသည်ထက် အစုအဖွဲ့ဖြင့် နှိမ်နင်းခြင်းသည် ပိုမိုထိရောက်မှုရှိသည် ကို ယခုလို ပြိုင်ပွဲကျင်းပပြုလုပ်ကာ နည်းပညာပေးရခြင်းဖြစ်ပါကြောင်း ရွှေခရုဖျက်ပိုးစတင်ဝင်လာသည့်အကြောင်းအရင်းများနှင့် ထိရောက်စွာ ကာကွယ်နှိမ်နင်းနိုင်သည့်နည်းလမ်းများကို ဆွေးနွေးပြောကြားသည်။ ထို့နောက် ရွှေခရုကောက်ယူခြင်းပြိုင်ပွဲကိုစတင်ကာ အဖွဲ့ရှစ်ဖွဲ့ ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်ခဲ့ကြပြီး ပြည်နယ်ဝန်ကြီး ဦးစောမြင့်ဦး၊ ဘားအံမြို့နယ်

ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဒေါ်နန်းသန်းသန်းလွင်၊ အမျိုးသား လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးစောမိုးမြင့်၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ပြည်နယ် ဦးစီးမှူး ဦးသန်းထိုက်နှင့်ဌာနဆိုင်ရာတို့က ဆုများပေးအပ်ချီးမြှင့် ကြသည်။

အဆိုပါ ရွှေခရုကောက်ပြိုင်ပွဲတွင် စိုက်ပျိုးရေးသိပ္ပံ (ဇွဲကပင်) အဖွဲ့က ပထမဆုကို လည်းကောင်း၊ ဘားအံမြို့နယ် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီး ဌာနအဖွဲ့ ဒုတိယဆုကိုလည်းကောင်း၊ ဘားအံမြို့နယ် အမှတ် ၅ ရပ်ကွက် က တတိယဆုကိုလည်းကောင်း၊ ထောင်ဝိကျေးရွာအဖွဲ့၊ ဘားကပ် ကျေးရွာအဖွဲ့၊ ကော့ထမ္မလိန်းကျေးရွာအဖွဲ့၊ မြိုင်ကလေးကျေးရွာအဖွဲ့၊ ရဲသာကျေးရွာအဖွဲ့တို့က နှစ်သိမ့်ဆုများ အသီးသီး ရရှိကြသည်။

မြတ်သဉ္ဇာလို့င်

၂၀၁၉ ခုနှစ် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာသပတိယပေး ဂုဏ်ပြုသွေးလျှောက်ပွဲကို ဇွန် ၂၉ ရက် နံနက် ၉ နာရီက သပတိယပေးဂုဏ် (ပုဏ္ဏလေး) ရန်ကင်းခန်းမ၌ ကျင်းပစဉ် (သပတိယ)

ပြည်တွင်းသီးနှံဈေးကွက်အခြေအနေ

(လက်ကားဈေးနှုန်းများ) (ကျပ်)

ရန်ကုန်-ပန္နလေးဈေးကွက် (ဘုရင့်နောင်ကုန်စည်ခိုင်မှ ဈေးနှုန်းများသည် တစ်ပတ်ပတ်အခြေခံပြန်လည်တွက်ချက်ထားပါသည်။) မော်လမြိုင်ဈေးကွက်

Table with columns: အမျိုးအမည် (Commodity Name), ရေတွက်ပုံ (Unit), ၂၀၁၇-၂၀၁၉ (2017-2019), ၂၀၁၈-၂၀၁၉ (2018-2019), တက်/ကျ (Increase/Decrease). Rows include various types of rice and other grains.

Table with columns: အမျိုးအမည် (Commodity Name), ရေတွက်ပုံ (Unit), ၂၀၁၇-၂၀၁၉ (2017-2019), ၂၀၁၈-၂၀၁၉ (2018-2019), တက်/ကျ (Increase/Decrease). Rows include various types of rice and other grains.

Table with columns: အမျိုးအမည် (Commodity Name), ရေတွက်ပုံ (Unit), ၂၀၁၇-၂၀၁၉ (2017-2019), ၂၀၁၈-၂၀၁၉ (2018-2019), တက်/ကျ (Increase/Decrease). Rows include various types of rice and other grains.

Table with columns: အမျိုးအမည် (Commodity Name), ရေတွက်ပုံ (Unit), ၂၀၁၇-၂၀၁၉ (2017-2019), ၂၀၁၈-၂၀၁၉ (2018-2019), တက်/ကျ (Increase/Decrease). Rows include various types of rice and other grains.

Table with columns: အမျိုးအမည် (Commodity Name), ရေတွက်ပုံ (Unit), ၂၀၁၇-၂၀၁၉ (2017-2019), ၂၀၁၈-၂၀၁၉ (2018-2019), တက်/ကျ (Increase/Decrease). Rows include various types of rice and other grains.

Table with columns: အမျိုးအမည် (Commodity Name), ရေတွက်ပုံ (Unit), ၂၀၁၇-၂၀၁၉ (2017-2019), ၂၀၁၈-၂၀၁၉ (2018-2019), တက်/ကျ (Increase/Decrease). Rows include various types of rice and other grains.

Table with columns: အမျိုးအမည် (Commodity Name), ရေတွက်ပုံ (Unit), ၂၀၁၇-၂၀၁၉ (2017-2019), ၂၀၁၈-၂၀၁၉ (2018-2019), တက်/ကျ (Increase/Decrease). Rows include various types of rice and other grains.

Table with columns: အမျိုးအမည် (Commodity Name), ရေတွက်ပုံ (Unit), ၂၀၁၇-၂၀၁၉ (2017-2019), ၂၀၁၈-၂၀၁၉ (2018-2019), တက်/ကျ (Increase/Decrease). Rows include various types of rice and other grains.

Table with columns: အမျိုးအမည် (Commodity Name), ရေတွက်ပုံ (Unit), ၂၀၁၇-၂၀၁၉ (2017-2019), ၂၀၁၈-၂၀၁၉ (2018-2019), တက်/ကျ (Increase/Decrease). Rows include various types of rice and other grains.

Table with columns: အမျိုးအမည် (Commodity Name), ရေတွက်ပုံ (Unit), ၂၀၁၇-၂၀၁၉ (2017-2019), ၂၀၁၈-၂၀၁၉ (2018-2019), တက်/ကျ (Increase/Decrease). Rows include various types of rice and other grains.

Table with columns: အမျိုးအမည် (Commodity Name), ရေတွက်ပုံ (Unit), ၂၀၁၇-၂၀၁၉ (2017-2019), ၂၀၁၈-၂၀၁၉ (2018-2019), တက်/ကျ (Increase/Decrease). Rows include various types of rice and other grains.

Table with columns: အမျိုးအမည် (Commodity Name), ရေတွက်ပုံ (Unit), ၂၀၁၇-၂၀၁၉ (2017-2019), ၂၀၁၈-၂၀၁၉ (2018-2019), တက်/ကျ (Increase/Decrease). Rows include various types of rice and other grains.

Table with columns: အမျိုးအမည် (Commodity Name), ရေတွက်ပုံ (Unit), ၂၀၁၇-၂၀၁၉ (2017-2019), ၂၀၁၈-၂၀၁၉ (2018-2019), တက်/ကျ (Increase/Decrease). Rows include various types of rice and other grains.

Table with columns: အမျိုးအမည် (Commodity Name), ရေတွက်ပုံ (Unit), ၂၀၁၇-၂၀၁၉ (2017-2019), ၂၀၁၈-၂၀၁၉ (2018-2019), တက်/ကျ (Increase/Decrease). Rows include various types of rice and other grains.

Table with columns: အမျိုးအမည် (Commodity Name), ရေတွက်ပုံ (Unit), ၂၀၁၇-၂၀၁၉ (2017-2019), ၂၀၁၈-၂၀၁၉ (2018-2019), တက်/ကျ (Increase/Decrease). Rows include various types of rice and other grains.

Table with columns: အမျိုးအမည် (Commodity Name), ရေတွက်ပုံ (Unit), ၂၀၁၇-၂၀၁၉ (2017-2019), ၂၀၁၈-၂၀၁၉ (2018-2019), တက်/ကျ (Increase/Decrease). Rows include various types of rice and other grains.

Table with columns: အမျိုးအမည် (Commodity Name), ရေတွက်ပုံ (Unit), ၂၀၁၇-၂၀၁၉ (2017-2019), ၂၀၁၈-၂၀၁၉ (2018-2019), တက်/ကျ (Increase/Decrease). Rows include various types of rice and other grains.

Table with columns: အမျိုးအမည် (Commodity Name), ရေတွက်ပုံ (Unit), ၂၀၁၇-၂၀၁၉ (2017-2019), ၂၀၁၈-၂၀၁၉ (2018-2019), တက်/ကျ (Increase/Decrease). Rows include various types of rice and other grains.

မုံရွာဈေးကွက် ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှု အခြေအနေ
မုံရွာဈေးကွက်၏ ယခုတစ်ပတ်အတွင်း ဆန်(အလတ်စ)များ၏ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကားမှုမှာ မနောသုခနှင့်ဆိုင်အာ-၇၄၇ တို့တွင် ယခင်ဆန်အဟောင်းလက်ကျန်ရှိနေသေးပြီး ယခုနေ့ဆန်အသစ်များ ရွှေ့ဆို၊ ဝက်လက်၊ ခင်ဦး၊ ရေညို၊ ဒီပဲယင်း၊ တန့်ဆည်၊ ချောင်းဦးမြို့နယ်များမှ ဝင်ရောက်မှုရှိလာပြီး မန္တလေး၊ မကွေး၊ ရန်ကုန်ဈေးကွက်များအပြင် ချောင်းမြစ်အနောက်ဘက်ကမ်းဒေသများဖြစ်သော ကနီ၊ ဆားလင်းကြီး၊ ယင်းမာပင်၊ ပုလဲဒေသများသို့လည်း တင်ပို့နေရပါသည်။

ချောင်းဦး၊ မြောင်း၊ မြင်းမူ၊ ကလေးမြို့နယ် များမှ မုံရွာဈေးကွက်အတွင်း ဝင်ရောက်မှုနှင့်လာပြီး မန္တလေးဈေးကွက်အပြင် တနူးမြို့နယ်မှ အဝယ်လိုက် နေခြင်းကြောင့် ယခင်အပတ်ထက် ပိုမိုမြင့်တက်လာရာ နေကြာစေ့ တစ်ပတ်ပတ် လျှင် ၁၆၀၀ ကျပ်မှ ၁၆၅၀ ကျပ်သို့ ရောက်ရှိလာခဲ့ပါသည်။

ယခုတစ်ပတ် ရွှေပြည်စိုး၊ ချယ်ရီပန်း၊ အောင်မြန်စာ နှင့် နန်းဝင်းပွဲရုံများတွင် အင်းလေးခရမ်းချဉ် (ပင်သစ်) တစ်တင်း (ပိဿာ- ၃၀)လျှင် ၂၀၀၀၀ ကျပ်၊ ခရမ်းချဉ် (ပုံမှန်) တစ်တင်း (ပိဿာ- ၃၀)လျှင် ၁၈၀၀၀ ကျပ်၊ ခရမ်းချဉ် (ပင်ကျ) တစ်တင်း (ပိဿာ ၃၀ လျှင်) ၁၁၅၀၀ ကျပ်၊ ညောင်ရွှေလှေဆိပ်တွင် အမှည့် တစ်ပိဿာလျှင် ၈၅၀ ကျပ် ဈေးရှိသည်။

ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပသီးနှံဈေးကွက်အခြေအနေ

နေပြည်တော်ဈေးကွက်လယ်ယာထွက်ကုန်ဈေးနှုန်းများ

Table with columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes items like rice, oil, and various beans.

စစ်တွေဈေးကွက်

Table with columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes items like rice, oil, and various beans.

မြိတ်မြို့ရေထွက်ကုန် ဈေးကွက်အခြေအနေ

Table with columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes items like rice, oil, and various beans.

တောင်သူထံမှဝယ်ယူသောလယ်ယာထွက်ကုန်ဈေးနှုန်းများ

Table with columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes items like rice, oil, and various beans.

တောင်ကြီး

Table with columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes items like rice, oil, and various beans.

မုဆယ် ၁၀၅ မိုင် ကုန်သွယ်ရေးဌာနမှ ရရှိသောဈေးနှုန်းများ

Table with columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes items like rice, oil, and various beans.

လားရှိုးဈေးကွက်

Table with columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes items like rice, oil, and various beans.

ပြည်မြို့ဈေးကြီး

Table with columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes items like rice, oil, and various beans.

ငါးရက်တစ်ဈေး အောင်ပန်းဈေးကွက်

Table with columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes items like rice, oil, and various beans.

ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး သဲကုန်ဈေးကွက်

Table with columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes items like rice, oil, and various beans.

ပြည်တွင်းဓာတ်မြေသြဇာဈေးနှုန်းများ

Table with columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes items like rice, oil, and various beans.

US\$/MT စက်မှုကုန်ကြမ်းဈေးနှုန်းများ

Table with columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes items like refined sugar, raw sugar, and various oils.

အမေရိကန် ၁ ဒေါ်လာနှင့်ညီမျှသောငွေကြေးတန်ဖိုး

Table with columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes items like rice, oil, and various beans.

Source: exchangerate.com

Table with columns: Commodity Name, Unit, Price, and Market Status. Includes items like rice, oil, and various beans.

ရွှေခရနှင့်ဥမြုံ စုပေါင်းကောက်ယူပွဲ ဝေါတွင် ဆောင်ရွက်

မိုးစပါးအထွက်နှုန်းမထိခိုက်စေရေး အတွက် ရွှေခရနှင့်ဥမြုံများစုပေါင်း ကောက်ပွဲအစီအစဉ်ကို ဇူလိုင် ၂၄ ရက် နံနက်ပိုင်းက ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး ဝေါမြို့နယ် ကျိုက်လှကျေးရွာတွင် ဆောင်ရွက်ရာ

ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးတင်ထွေး၊ တိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးမျိုးကြည်၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ဝန်ထမ်းများ၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် ဌာနဆိုင်ရာများ၊ ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးများနှင့် တောင်သူများတက်ရောက်ကြသည်။

အဆိုပါအခမ်းအနားတွင် ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးတင်ထွေးက လယ်ယာကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အမှာစကားပြောကြားပြီး (၄) စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ဒုတိယတိုင်းဒေသကြီးဦးစီးမှူး ဦးယဉ်ထွန်းက လုပ်ငန်းရည်ရွယ်ချက်များ ကိုလည်းကောင်း၊ ဒေါက်တာညိုမိထွေးက ရွှေခရကျေးရွာကိုယ်စားလှယ်အဖြစ်၊ ကာကွယ်ခြင်း၊ နှိမ်နင်းခြင်းနည်းလမ်းများကိုလည်းကောင်း ရှင်းလင်းဆွေးနွေးကြသည်။

ထို့နောက် ကွင်းအမှတ် (၆၈၇-ခ) အတွင်း ကျရောက်လျက်ရှိသော ရွှေခရနှင့် ဥမြုံများကို စိုက်ပျိုးရေးဝန်ထမ်းများ၊ တောင်သူလယ်သမားများ၊ လယ်ယာလုပ်သားများက စုပေါင်းကောက်ယူဖျက်ဆီးကြသည်။

ဈေးကွက်သတင်းအချက်အလက်စနစ် ကောက်ယူစုဆောင်းပြုစုခြင်းဆိုင်ရာ ဆင့်ပွားသင်တန်း ကျင်းပ

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနအနေဖြင့် တောင်သူများအပါအဝင် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ဖြန့်ဖြူးရောင်းချမှုလုပ်ငန်းစဉ်အဆင့်ဆင့်တွင် ပါဝင်ဆက်နွယ်သူအားလုံး အကျိုးရလဒ်ကောင်းများ ရရှိစေမည့် အစီအမံများနှင့် ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်စင်တာသဖွယ် ဖြစ်စေရန် ရည်ရွယ်သော ဈေးကွက်သတင်းအချက်အလက်စနစ် ကောက်ယူစုဆောင်းပြုစုခြင်းဆိုင်ရာ ဆင့်ပွားသင်တန်းကို ဇူလိုင် ၂၄ ရက် နံနက်ပိုင်းက ရှမ်းပြည်နယ် (အရှေ့ပိုင်း) ကျိုင်းတုံမြို့နယ် ဒုတိယပြည်နယ် ဦးစီးမှူးရုံး အစည်းအဝေးခန်းမတွင် ကျင်းပရာ ပြည်နယ်၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးမှူးများ (ကျိုင်းတုံ၊ မိုင်းဆတ်၊ တာချီလိတ်) ခရိုင် ကိုယ်စားပြု သင်တန်းသား၊ သင်တန်းသူများ တက်ရောက်ကြသည်။ (၄)

ကော်မီသီနှင့် မှီစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နည်းသင်တန်း ဘုတ်ပြင်းတွင် ဖွင့်လှစ်

ကော်မီသီနှင့် မှီစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နည်းသင်တန်းကို တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး ဘုတ်ပြင်းမြို့နယ် အားကစားခန်းမ၌ မေ ၂၉ ရက်နံနက်ပိုင်းက ကျင်းပရာ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန ဝန်ထမ်းများ၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့်ဌာနဆိုင်ရာများ၊ ကော်မီဒြပ်ပိုင်ရှင်များ၊ တောင်သူလယ်သမားများနှင့်သင်တန်းသား၊ သင်တန်းသူ ၆၀ ဦး တက်ရောက်ကြသည်။

အဆိုပါသင်တန်းဖွင့်ပွဲတွင် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ဒုတိယတိုင်းဒေသကြီး ဦးစီးမှူး ဦးသိန်းစိုးက အဖွင့်အမှာစကားပြောကြားပြီး ခရိုင်ဦးစီးမှူး ဦးသန်းအောင်ဆန်းက သင်တန်းရည်ရွယ်ချက်များကို ရှင်းလင်းဆွေးနွေးသည်။

သင်တန်းကာလ ၂၉.၅.၁၉ မှ ၁.၆.၁၉ အထိ လေးရက်အတွင်း ကော်မီရာသီ သီးနှံဌာနခွဲမှ ဦးစီးအရာရှိ ဦးစောဝင်းနောင်၊ ဒုတိယဦးစီးမှူး ဦးမောင်ဇော်တို့က ကော်မီ သီးနှံဘာသာရပ်ကိုလည်းကောင်း၊ ဦးစီးအရာရှိ ဒေါ်စိုးစိုးနွယ်၊ လက်ထောက်ဦးစီးမှူး ဦးမျိုးမင်းစိုးတို့က မှီအမျိုးမျိုးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်းနည်းလမ်းများကိုလည်းကောင်း၊ ဘုတ်ပြင်းမြို့နယ် ဒုတိယဦးစီးမှူး ဦးဇော်ညီလင်းထွတ်က မြို့နယ်အတွင်း ကော်မီသီးနှံ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်နေမှုများကိုလည်းကောင်း ဆွေးနွေးပို့ချကြသည်။ (၄)

စိုက်ပျိုးနည်းပညာပေး ဆင့်ပွား သင်တန်းဖွင့်ပွဲကို ဇူလိုင် ၂၄ ရက်နံနက်ပိုင်းက ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး ပဲခူး ၁၀ မိုင် ဘက်စုံ သင်တန်းကျောင်းတွင် ကျင်းပရာ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ဒုတိယတိုင်း ဒေသကြီးဦးစီးမှူး ဒေါ်မြင့်မြင့်ခိုင်က သင်တန်းဖွင့်အမှာစကားပြောကြားသည်။ အဆိုပါသင်တန်းသို့ (ပဲခူး၊ သနပွင်၊ ကဝ၊ ဝေါ၊ ညောင်လေးပင်၊ ကျောက်တံခါး၊ ဒိုက်ဦး၊ ရွှေကျင်)မြို့နယ်များမှ သင်တန်း သား၊ သင်တန်းသူ ၄၀ ဦး တက်ရောက် ကြသည်။ (၄)

သင်တန်းကာလမှာ ဇူလိုင် ၂၄ ရက်မှ ၂၈ ရက်အထိဖြစ်ပြီး လယ်ယာကဏ္ဍမူဝါဒ၊ စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ အလေ့အကျင့်ကောင်းများ (GAP) စနစ် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ပြောင်းလဲလာသော ရာသီဥတုနှင့်အညီ လိုက်လျောညီထွေစွာ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရမည့် သီးနှံပုံစံများ၊ မြေဆီလွှာတိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးနည်းလမ်းများ၊ သီးနှံကာကွယ်ရေး ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများ၊ မျိုးစေ့ဥပဒေနည်းဥပဒေများ၊ မြေဩဇာဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေများ (စပါး၊ ပဲမျိုးစုံ၊ ဆီထွက်၊ စက်မှုကုန်ကြမ်းသီးနှံများ) စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခြင်း ဘာသာရပ်များကို သက်ဆိုင်ရာ ပညာရှင်များက ပို့ချဆွေးနွေးကြသည်။

စိုက်ပျိုးနည်းပညာပေး ဆင့်ပွားသင်တန်း ပဲခူးတွင် ဖွင့်လှစ်

မျိုးစေ့/ပျိုးပင်ပေးအပ်ပွဲနှင့် သရက်၊ ပိန္နဲပင်များ စိုက်ပျိုးပွဲ ထားဝယ်တွင် ကျင်းပ

မိုးရာသီ (Home Garden)အိမ်ခြံမြေယျာဉ် မျိုးစေ့၊ ပျိုးပင်ပေးအပ်ပွဲနှင့် သရက်၊ ပိန္နဲစိုက်ပျိုးပွဲကို ဇူလိုင် ၂၀ ရက်နံနက်ပိုင်းက တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး စိုက်ပျိုးရေးဦးစီး ဌာန အစည်းအဝေးခန်းမတွင် ကျင်းပရာ တိုင်းဒေသကြီးဦးစီးမှူး ဦးနိုင်ဦးနှင့် ဒုတိယ တိုင်းဒေသကြီးဦးစီးမှူးများ၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်ဦးစီးမှူးများ၊ ဝန်ထမ်းများ တက်ရောက် ကြသည်။ (၄)

အဆိုပါအစီအစဉ်တွင် တိုင်းဒေသကြီးဦးစီးမှူးက မြို့နယ် ၁၀ မြို့နယ်၏ မြို့နယ် ဦးစီးမှူးများအား သရက်၊ ပိန္နဲ၊ ကျွဲကော၊ ဒူးရင်း၊ မင်းကွတ်၊ ကြက်မောက်၊ ငှက်ပျော၊ သင်္ဘောပျိုးပင်များ၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်မျိုးစေ့ထုပ်များပေးအပ်ပြီး စိုက်ပျိုးဆောင်ရွက် ရမည့်အစီအစဉ်များကို ရှင်းလင်းညွှန်ကြားသည်။

ဆက်လက်၍ တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး လွှတ်တော်ဝင်းအတွင်း (သရက်/ပိန္နဲ) စိုက်ပျိုးခြင်းလုပ်ငန်းကို စိုက်ပျိုးရေးဝန်ထမ်းများက ကွင်းဆင်းဆောင်ရွက်ပေးရာ လွှတ်တော်ရုံးမှ တာဝန်ရှိသူများ၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ဒုတိယတိုင်းဒေသကြီး ဦးစီးမှူး များဖြစ်ကြသော ဦးသိန်းစိုးနှင့်ဦးစန်းလွင်တို့က ကွင်းဆင်းအားပေးသည်။

ထို့နောက် ဒုတိယတိုင်းဒေသကြီး ဦးစီးမှူးက လွှတ်တော်ရုံးမှ တာဝန်ရှိသူတို့အား ကန်စွန်း၊ ချဉ်ပေါင်၊ ဖရုံ၊ ခရမ်း၊ ရုံးပတီ၊ ဟင်းနုနွယ်မျိုးထုပ်၊ ပျိုးပင်များ ပေးအပ် လိုက်သည်။

မျိုးစေ့သန့်စင်စက်ဖွင့်ပွဲ လောင်းလိုတွင် ကျင်းပ

မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ ရွေးချယ်အသုံးပြုနိုင်ရေးအတွက် မျိုးစေ့သန့်စင်စက် ဖွင့်ပွဲကို ဇူလိုင် ၁၉ ရက် နေ့လယ်ပိုင်းက တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး လောင်းလိုမြို့နယ် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ရုံးဝင်းအတွင်းကျင်းပရာ တိုင်းဒေသကြီး စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး

နှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီး ဦးမြင့်စန်း၊ ကရင်တိုင်းဒေသကြီးဦးစောလူကာ၊ တိုင်း၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ် အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာ အကြီးအကဲများ၊ တောင်သူများ တက်ရောက်ကြသည်။

အဆိုပါအခမ်းအနားတွင် စိုက်ပျိုး ရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးက အဖွင့် အမှာစကားပြောကြားပြီး စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန တိုင်းဒေသကြီး ဦးစီးမှူး ဦးနိုင်ဦးက လုပ်ငန်းရည်ရွယ် ချက်နှင့် ရှေ့လုပ်ငန်းစဉ် စီမံချက်များကို ရှင်းလင်းဆွေးနွေးသည်။

ထို့နောက် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးက မျိုးစေ့သန့်စင် စက်အား ခလုတ်နှိပ်ဖွင့်လှစ်ပေးပြီး စက် စွမ်းရည်စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ များကို ကြည့်ရှုကြသည်။ (၄)

သင့်အတွက်ကံကြမ္မာ

ဆ/၃၀၊ မယ်စီကုန်းလမ်း၊
၇-ရပ်ကွက်၊ လှိုင်မြို့နယ်။
ဖုန်း-၀၉-၄၄၈၀၃၆၄၉၅

ဦးဝင်းထက်

(၁၇-၇-၂၀၁၉) မှ (၃၀-၇-၂၀၁၉) ထိ

တနင်္ဂနွေ အိမ်ခြံမြေ၊ အဆောက်အဦကိစ္စများ အဆင်ပြေမည်။ ထွန်ယက် စိုက်ပျိုးမှုနှင့်သမ္မုလည်း အဆင်ပြေနေမည်။ စာချုပ်စာတမ်းလက်မှတ် ထိုးရမှုကိစ္စများကြောင့် ငွေများရမည်။ အချစ်ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေး သာယာနေသည်။ ကျန်းမာရေးညံ့နေတတ်သည်။

ယတြာ။ ။ ဆေးနှင့်ဆေးပစ္စည်း လှူပေးပါ။

တနင်္လာ ရပ်ဝေးဒေသများနှင့်ကုန်သွယ်မှုပြုရမည်။ သင်တန်း၊ စာမေးပွဲ၊ အင်တာဗျူးများပတ်သက်မှု ရှိမည်။ ညီ၊ ညီမငယ်၊ ရင်းနှီးသူများ ကြောင့် ငွေများရမည်။ အချစ်ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေး အဆင်ပြေမည်။ ကောင်းမှုကုသိုလ်များပြုရမည်။ ဆေးကုသမှု ခံရမည်။

ယတြာ။ ။ ဖိနပ်လက်ဆောင်ပေးလိုက်ပါ။

အင်္ဂါ မကြာခဏရန်ဖြစ်နေရတတ်သည်။ တိုးတက်နေသောလုပ်ငန်းများ တန့်သွားတတ်သည်။ စိတ်လှုပ်ရှားမှု များမည်။ ဆွေမျိုးညီအစ်ကို မောင်နှမများကြောင့် အလုပ်ရှုပ်သွားမည်။ ပုံမှန်ငွေဝင်နေမည်။ အချစ်ရေးရှုပ်ထွေးသွားမည်။ ကျန်းမာရေးညံ့တတ်သည်။

ယတြာ။ ။ ကြက်ငှက်များကို အစာကျွေးလိုက်ပါ။

ပုဒ္ဂိုလ် ခရီးမျိုးစုံသွားရမည်။ နိုင်ငံခြားခရီးရှိနေသည်။ သူတစ်ပါးအား ဝန်ဆောင်မှုမျိုးစုံ ပေးရမည်။ ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် သွားလာ လှုပ်ရှား နေရမည်။ အချစ်ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေး အေးစက်သွားမည်။ ငွေအဝင် အထွက်ကြမ်းနေမည်။ လည်ပင်းနှင့်ပတ်သက်သည့် ရောဂါ ဖြစ်တတ်သည်။

ယတြာ။ ။ အာလူးကြော် ဒါနပြုလိုက်ပါ။

ကြာသပတေး အများနှင့်ပတ်သက်သည့်လုပ်ငန်းများ အဆင်ပြေနေမည်။ လူဟောင်း ကိစ္စဟောင်းများနှင့် ပြန်ပတ်သက်မှုရှိမည်။ ဘာသာရေးကိစ္စများ ဆောင်ရွက်ရမည်။ ငွေရရန်ကိစ္စများ နှောင့်နှေးကြန့်ကြာနေမည်။ အချစ်ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေးပြဿနာကြုံနိုင်သည်။ ဖျားနာ တတ်သည်။

ယတြာ။ ။ ပဲပြားကြော် ဒါနပြုလိုက်ပါ။

သောကြာ ယခင်ကထက် ငွေကြေးအဆင်ပြေလာမည်။ ထိပေါက်နိုင်သည်။ အိမ်အခန်းကိစ္စများ အဆင်ပြေနေမည်။ ဘုရားဖူးခရီးများသွားရမည်။ ပြောစကားမှန်သမျှ အောင်မည်။ အချစ်ရေးတွင် စနိုးပွင့်နေမည်။

ယတြာ။ ။ ငါးကြော် ဒါနပြုလိုက်ပါ။

စနေ အဖေနှင့်သူ၏ ဆွေမျိုးများထံမှ ကူညီမှုမျိုးစုံရယူနိုင်သည်။ မြေ၊ အမွေ၊ အခန်းကိစ္စများကြောင့် စိတ်သောကဖြစ်ရတတ်သည်။ အချစ်ရေး၊ အိမ်ထောင်ရေး အဆင်မပြေသေးပါ။ သူတစ်ပါးအလုပ်မျိုးစုံ လုပ်ပေး ရပြီး အပြစ်တင်ခံရမည်။ ခြေထောက်များကို ထိခိုက်တတ်သည်။

ယတြာ။ ။ မုန့်လုံးရေပေါ် ဒါနပြုလိုက်ပါ။

လူနှင့်လက်ဆောင်

ကျွန် တော့အမေမှာ မောင်နှမငါးယောက်ရှိသဖြင့် ထိုငါးယောက်မှ ပေါက်ပွားလာသော မောင်နှမဝမ်းကွဲများမှာ ၁၅ ယောက်လောက်ရှိသည်။ ယခုအခါ မိဘများမရှိကြတော့သဖြင့် ကိုယ့်ဘဝနှင့်ကိုယ်ရပ်တည်ရင်း စားဝတ်နေရေးကို ရုန်းကန်နေကြရသည်။

တချို့က လုပ်ငန်းရှင်၊ တချို့က စတိုးဆိုင်၊ တချို့က မိုဘိုင်းဖုန်းအရောင်းဆိုင်၊ တချို့က ဝန်ထမ်း၊ ကျွန်တော်က ဝန်ထမ်းလုပ်ရင်း ဝါသနာအရ သတင်းစာနှင့်ဂျာနယ်များတွင် ဝတ္ထုနှင့်ဆောင်းပါးလေးများ ရေးသည်။ ထို့ကြောင့် မောင်နှမ ဝမ်းကွဲများထဲတွင် အနှမ်းပါးဆုံးဟု ပြောရပါသည်။ မောင်နှမ ဝမ်းကွဲများနှင့်တော့ အဆက်အသွယ်မပြတ်ပေ။ သာရေးနာရေးမှာ ဆုံကြသည်။

သို့သော် သူတို့အချင်းချင်း ငွေပေးငွေယူချေးငှားခြင်း ရှိသော်လည်း ကျွန်တော်က မည်သူနှင့်မျှ ငွေကြေးကိစ္စ အဆက်အသံမလုပ်ပေ။ ရသည့်ဝင်ငွေလေးကို စနစ်တကျသုံးရင်း လောဘနည်းနည်း၊ စာရေးစာဖတ်နှင့်ကျေနပ်နေမိသည်။

သည်လိုနှင့် ကျွန်တော်လက်ထပ်ခဲ့သည်မှာ ဆယ်စုနှစ် တစ်စုကြာခဲ့ပြီဖြစ်၏။ တနင်္ဂနွေတစ်ရက်တွင် အိမ်မှာသန့်ရှင်းရေး လုပ်ရင်း မင်္ဂလာဆောင်စဉ်က ရခဲ့သော ပက်ကင်မဖွင့်ရသေးသည့် လက်ဖွဲ့ပစ္စည်းများကို ရှင်းလင်းရေးလုပ်နေမိသည်။ ထမင်းချိုင့်၊ ကြော်ပန်းကန်နှင့် ပက်ကင်ထုပ်နှစ်ထုပ်တို့ ကျန်သေးသည်။ ပက်ကင်မဖွင့်ရသောကြောင့် အထဲကပစ္စည်း၏အမျိုးအစားကို မသိသော်လည်း လက်ဖွဲ့သူ၏နာမည်ကိုတော့ အထုပ်ပေါ်မှာ ဖတ်လိုရသည်။

သည်လိုနှင့် တစ်ရက်မှာ အစ်မတစ်ယောက်၏ သမီး မင်္ဂလာဆောင်ဖိတ်စာရောက်လာသည်။ သူ့သမီးက အသက် ၃၀ ဝန်းကျင် မို့ အိမ်ထောင်မပြုတော့ဟု ထင်ထားရာမှ ပြုဖြစ်သွားခြင်းဖြစ်သည်။

ထိုဖိတ်စာရောက်လာသည့်အချိန်မှာ လတစ်လ၏ နောက်ဆုံးပတ်ဖြစ်သည့်အပြင် မင်္ဂလာနေ့ကလည်း လကုန်ကားနီး နှစ်ရက်အလိုဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဘဏ္ဍာရေးအခြေအနေက စိုးရိမ်မှတ်ကိုရောက်နေသည့်အနေအထားလည်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မင်္ဂလာလက်ဆောင်ကိစ္စအတွက် သွေးပေါင်တက်ရ ပြန်သည်။

ကိုယ့်ဦးနှောက်ကို ကိုယ်ပြန်မေးရသည်။ လောလောဆယ် အဖြေကမထွက်။ ညနေပိုင်းတွင် ထိုဦးနှောက်ကို ကော်ပတ်နုလေး

နှင့်ပွတ်ကြည့်သည်။ မကြာခင် အဖြေတစ်ခုရသွားသည်။ ထို့ကြောင့် လက်ဆောင်ရခဲ့ဖူးသည့် မင်္ဂလာလက်ဆောင်အထုပ် လေးကို နောက်ထပ်ပက်ကင်ပေါတစ်ခုနှင့် အသစ်ဖြစ်အောင် ဖန်တီးလိုက်သည်။

မင်္ဂလာဆောင်မှာ မဆိုတာကြာပြီဖြစ်သော မောင်နှမ ဝမ်းကွဲတွေဆုံကြသည်။ ဖုန်းနံပါတ်အလဲအလှယ်လုပ်ကြသည်။ ရောက်တတ်ရာရာပြောဖြစ်ကြသည်။ တူတွေ တူမတွေက ဖုန်းပွတ်ကြသည်။ ကျွန်တော်လည်း ကိစ္စလေးရှိသဖြင့် နာရီဝက် လောက်နေပြီး ပြန်လာခဲ့သည်။

နှစ်ရက်လောက်အကြာတွင် မြို့ထဲမှာ ညီဝမ်းကွဲလေး တစ်ယောက်နှင့်ဆုံပြီး လက်ဖက်ရည်ဆိုင် ထိုင်ဖြစ်ကြသည်။

“ညီလေး ကျော်လင်း တနင်္ဂနွေနေ့က မမသိတာသမီး မင်္ဂလာဆောင်ရောက်သေးလား၊ ငါလည်း ကိစ္စရှိလို့ ခဏပဲ နေနိုင်တယ်”

“ရောက်တယ်အစ်ကို၊ ကျွန်တော်နောက်ကျတယ်၊ ကျွန်တော်ရောက်တော့ လက်ဖွဲ့တွေတောင် စစ်နေကြပြီ”

“ဟုတ်လား၊ အားလုံးအဆင်ပြေကြတယ် မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ကဲ့ ပြောတော့ပြောပါတယ် - - - ဒါပေမယ့်”

“နေပါဦးကွ မင်းစကားက ဒါပေမယ့်ဆိုတော့ နောက် ဆက်တွဲတော့ ရှိဦးမှာပေါ့”

ထိုအခါ ကျော်လင်းက ရေနှေးကြမ်းပန်းကန်သောက် လိုက်ပြီး ကျွန်တော့်ကိုပြောလိုက်၏။

“အစ်ကို လက်ဖွဲ့တဲ့အထုပ်ကိုမကြည့်ပြီး အပေါ်စား ပလတ်စတစ်ခွက်တွေဖြစ်မှာပေါ့တဲ့၊ သူ ဒီလိုမပြောသင့်ဘူးပေါ့ အစ်ကိုရယ်”

ကျွန်တော်အရာရာကို သဘောပေါက်သွားခဲ့သည်။ ထိုကြောင့် ညီလေးကို ဘာမျှမပြောဘဲ ပြုပြန်လိုက်ပြီး လူချင်း ခွဲလိုက်ကြသည်။

တကယ်တော့ ကျွန်တော်ပေးခဲ့သောလက်ဖွဲ့ပစ္စည်းလေးမှာ ကျွန်တော်မင်္ဂလာဆောင်စဉ်က ထိုအစ်မလက်ဖွဲ့ခဲ့သောပစ္စည်း လေးပင်ဖြစ်သည်။

လက်လှုပ်လက်စားသူတို့စကား အိမ်သော်ပု (၄)

မကွေး တိုင်း ဆိပ်ဖြူမြို့နယ်သို့ရောက်စဉ် နေ့လယ်ခင်း သရေစာအဖြစ် အညာဒေသထွက် မြန်မာ့မုန့် များဖြစ်သည့် ပြောင်းဖူးပြုတ်၊ ထန်းပင်မြစ်ပြုတ် ကန်စွန်း ဥပြုတ်တို့ကို နှမ်းဆီမွှေးမွှေး ဆားလေးလေးနှင့် တို့စား ရသည့် အရသာက ဝမ်းဗိုက်ပြည့်ရုံမက အာဟာရ ဖြစ်စေ၏။

နှမ်းဆီစစ်စစ်စားသုံးခြင်းဖြင့် အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကောင်း၍ နှလုံးရောဂါဖြစ်နိုင်ချေနည်းပါးပြီး ညောင်းညာကိုက်ခဲ လျှင်လည်း နှမ်းဆီလိမ်းလိုက်ပါသက်သာသွားနိုင်ပြီး ကလေးငယ်များအတွက် နှမ်းဆီသည် မရှိမဖြစ်လိုအပ်သည့် ဆေးဟု ဒေသခံများက ဆေးဖက်ဝင်ပုံများပြောသဖြင့် အိမ် အတွက်ဝယ်ရန် ဆီကြိတ်သည့်စက်ရုံသို့ ရောက်လာခဲ့သည်။

ပဲဆီနှမ်းဆီရောင်းသည့်ဆီစက်သည် အနော်ရထာ ကားလမ်းမဘေး ဆင်ဖြူကျွန်းစလင်းလမ်းတွင်ရှိသည်။ ဆီဝယ်ရင်း စက်ရုံအတွင်း၌ အမှတ်မထင် လေ့လာမိသည်။ အသက် ၃၀ အရွယ် စက်ရုံအလုပ်သမား ကိုဆန်းဝင်းထွန်းသည် မြေပဲနှမ်းကုန်ကြမ်းများကို အဆင့်ဆင့်ကြိတ်ကာ ဆီကုန်ချော ထွက်သွားသော်လည်း အလေအလွင့်မရှိဘဲ စနစ်တကျလုပ်ကိုင် ထားသို့ခြင်းကို စိတ်ဝင်စားမိသဖြင့် ပိုင်ရှင်ထံ ခွင့်တောင်းကာ မေးမြန်းမိသည်။

ကိုဆန်းဝင်းထွန်းသည် ဆိပ်ဖြူမြို့နယ် တူရင်းဖျောရွာ ဇာတိဖြစ်သည်။ အိမ်ထောင်သည်ဖြစ်ပြီး မူလတန်းကျောင်းသား နှစ်ယောက်ရှိ၍ ဇနီးမှာ ယာခင်းများတွင် လက်လုပ်လက်စား လုပ်သူဖြစ်သည်။ ရွာမှစက်ဘီးစီးကာ နေ့စဉ်နံနက် နာရီခွဲ အရောက် အလုပ်ဝင်၍ ညနေ ၄ နာရီခွဲတွင် အလုပ်ဆင်းသည်။ နေ့ရှင်းလုပ်အားခ ကျပ် ခုနစ်ထောင်ရသဖြင့် အသီးအရွက်သာ

စေတနာပါတဲ့အလုပ်

စားသုံးမှုများသည် သူ့မိသားစုအတွက် သင့်တင့်စွာ ငွေပိုသည်။ တစ်နှစ်အတွင်း နေမကောင်းဖြစ်လျှင် နေ့ရှင်းငွေ တစ်ပတ်စာ အလုပ်ရှင်က ထောက်ပံ့သဖြင့် သူ့အပါအဝင် အလုပ်သမားတိုင်း လုပ်ငန်းခွင်တွင်း အလုပ်လုပ်ရသည်မှာ စိတ်ချမ်းသာကြသည် ဆို၏။ “ဒီစက်ရုံမှာ ဇောက်ချပြီးလုပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ထားလား”ဟု မေးကြည့် မိရာ “ဆီစက်ပိုင်ရှင်က အငြိမ်းစားကျောင်းဆရာမပါ။ ခုအလုပ် လုပ်တာ သုံးနှစ်ရှိပြီ။ အလုပ်စင်ကတည်းက ထမင်း စားပြီးတဲ့အခါ အားချိန်ကလေးမှာ စာဖတ်ကြဖို့ တိုက်တွန်း တယ်။ စာအုပ်တွေလည်း ဖတ်ဖို့ပေးတယ်။ အလုပ်လုပ်တဲ့အခါ အလုပ်ရှင် အလုပ်သမားသဘောထားပြီး ပြီးရင်ပြီးရော လုပ်တာ ထက် လုပ်ငန်းအပေါ် ငါဘယ်လိုလုပ်ရင် ပိုအဆင်ပြေမလဲဆိုတဲ့ စိတ်ထားလေးနဲ့လုပ်တာဟာ ဟင်းတစ်ခွက်မှာ ဆားပါမှအရသာ ပြည့်စုံသလို ဘယ်အလုပ်လုပ်လုပ် စေတနာလေးထည့်လုပ်ရင် အကျိုးပေးနိုင်တယ်ဆိုတာ သဘောပေါက်အောင်ရှင်းပြတော့ အလုပ်လုပ်ရတာ ပျော်ကြပါတယ်။ ဒါကြောင့် ကျွန်တော်ကတော့ ကိုယ်ပိုင်ယာခင်းကလေးဝယ်နိုင်အောင် ငွေစုရင်း ဒီစက်ရုံမှာပဲ ဇောက်ချလုပ်ဖို့ ဆုံးဖြတ်ထားပါတယ်”

သူ့စကားသံအဆုံး ပီတိပြုံးဖြင့် ယာတစ်ခင်းအမြန်ဆုံး ပိုင်ပါစေဟု ဆုတောင်းပေးလိုက်မိတော့သည်။

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာ၊ အတတ်ပညာ နှီးနှောဖလှယ်ပွဲ မြန်မာ - တရုတ် နှစ်နိုင်ငံ ပူးပေါင်းကျင်းပနိုင်ရေးအတွက် Exploring Myanmar Culture & Tourism Organization တာဝန်ရှိသူများနှင့် အကြံပြုညှိနှိုင်း ဆွေးနွေးပွဲ ကျင်းပ

နေပြည်တော် ဇူလိုင် ၁၇

တရုတ် နှင့် မြန်မာနှစ်နိုင်ငံ သာသနာရေး၊ ယဉ်ကျေးမှု၊ ချစ်ကြည်ရေးနှင့် ကဏ္ဍစုံပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအတွက် ပေါင်းကူးတံတားအဖြစ် ကူညီဆောင်ရွက်နေသည့် Exploring Myanmar Culture & Tourism Organization မှ Mr.David ဦးဆောင်သောအဖွဲ့သည် ယနေ့နံနက် ၁၁ နာရီက စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာ နိုင်ကြည်ဝင်း၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးများဖြစ်ကြသော ဒေါက်တာထွန်းရွှေ၊ ဒေါက်တာစုစုဝင်း၊ ဒေါက်တာနွဲ့နွဲ့ယု၊ ဒေါက်တာမူမူကျော်နှင့်သုတေသနပညာရှင်များနှင့် နဝရတ် ခန်းမ၌ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကြသည်။ (ပုံ)

အဆိုပါ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲတွင် ၂၀၁၉ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာတွင် ကျင်းပရန် လျာထားသည့် တရုတ်နှင့်မြန်မာ နှစ်နိုင်ငံ စိုက်ပျိုးရေးအသိပညာရှင်၊ အတတ်ပညာရှင်များ ပါဝင်သည့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး နှင့်စပ်လျဉ်းသည့် နည်းပညာ၊ အတတ်ပညာများနှီးနှောဖလှယ်ပွဲ အခမ်းအနား ကျင်းပနိုင်ရေးအတွက် အဓိက ဆွေးနွေးကြသည်။
အဆိုပါ နှီးနှောဖလှယ်ပွဲ သို့ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆိုင်ရာ ဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ ဌာန ၁၃ ခုနှင့် အဓိကတက္ကသိုလ် သုံးခုမှ ပညာရှင်များ အားလုံးတက်ရောက်၍ နှစ်နိုင်ငံပညာရှင်

များအကြား နည်းပညာနှင့်အသိပညာ၊ အတတ်ပညာများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး နှင့် နှီးနှောဖလှယ်ပွဲကို နှစ်စဉ်ကျင်းပနိုင်ရေး၊ တရုတ်နိုင်ငံမှ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သည့် တန်ဖိုးမြင့်ထုတ်ကုန် ဟင်းသီးဟင်းရွက်နှင့် သစ်သီးဝလံသုတေသန လုပ်ငန်းများကို မြန်မာ့တောင်သူလယ်သမားများ ဝင်ငွေတိုးတက်စေရေးအတွက် နည်းပညာများဖလှယ်ရေး၊ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးအခြေပြု ခရီးသွားလုပ်ငန်း (Farm Tourism) အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက်ရေး၊ တရုတ်နိုင်ငံဘေကျင်းတွင် ကျင်းပနေသည့် Dry Land စိုက်ပျိုးနည်းစနစ် မြန်မာနိုင်ငံ

အလယ်ပိုင်း ခြောက်သွေ့သော ဒေသများ၌ ကျင့်သုံးနိုင်ရေးအတွက် နည်းပညာဖြန့်ဝေရေးတို့တွင် ပညာရှင်များ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆွေးနွေးကြသည်။
စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာနအနေဖြင့် တရုတ်နှင့်မြန်မာနှစ်နိုင်ငံမှ ပညာရှင်များ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးနှင့်စပ်လျဉ်းသည့် နည်းပညာ၊ အတတ်ပညာများ နှီးနှောဖလှယ်ပွဲ အခမ်းအနား ကျင်းပ

နိုင်ရေးအတွက် လိုအပ်သည်များ ကူညီဆောင်ရွက်ပေးမည်ဖြစ်ကြောင်း သိရပြီး စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာနမှ မျိုးဆက်သစ်စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနပညာရှင်များအား ခေတ်မီစိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာနှင့်ဗဟုသုတတိုးပွားစေရေးအတွက် Chinese Academy of Agricultural Sciences (CASS) နှင့် Guangxi Academy of Agricultural Sciences (GXAAS) သို့ မဟာသိပ္ပံနှင့်

ပါရဂူသင်တန်းသားများ တက်ရောက်သင်ကြားနိုင်သည့် အခွင့်အလမ်းများ ချိတ်ဆက်ထားသကဲ့သို့ ယခု Exploring Myanmar Culture & Tourism Organization အနေဖြင့်လည်း ဘေကျင်းရှိ တက္ကသိုလ်များတွင် မျိုးဆက်သစ်သုတေသနပညာရှင်များ မဟာသိပ္ပံနှင့်ပါရဂူသင်တန်းသားများ တက်ရောက်ရေးအတွက် ကူညီပေးရန် ညှိနှိုင်းကြသည်။
စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန

လယ်ယာသီးနှံပျိုးစေ့ထုတ်လုပ်မှုနှစ် မြှင့်တင်ရေးစီမံကိန်း အကောင်အထည်ဖော် ဘောင်ရွက်နိုင်ရေး DAR နှင့် JICA အကြံပြုညှိနှိုင်း ဆွေးနွေး

နေပြည်တော် ဇူလိုင် ၁၄

ဂျပန် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ (Japan International Cooperation Agency JICA) မှ Mr.Kyota IIZUKA နှင့် တာဝန်ရှိသူများသည် နေပြည်တော် ရေဆင်း စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာနတွင် သုတေသနပြုဆောင်ရွက်နေသော နှစ်၊ မြေပဲနှင့်ပဲမျိုးစုံသီးနှံများတွင် မိဘမျိုးစေ့ အခြေခံအဆင့်မှ အမျိုးသားမှတ်ပုံတင်သည့်အဆင့်ထိ မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်သည့် လုပ်ငန်းများ တိုးမြှင့်ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ယနေ့နေ့လယ်ပိုင်းက နေပြည်တော်၊ ရေဆင်းရှိ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန (DAR) တွင် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဒေါက်တာ နိုင်ကြည်ဝင်း၊ ဆီထွက်နှင့်ပဲမျိုးစုံသီးနှံ သုတေသနဌာနခွဲ ညွှန်ကြားရေးမှူး ဒေါက်တာထွန်းရွှေ၊ အပင်ရောဂါပိုးမွှား ပဲမျိုးစုံသီးနှံနှင့် ဆီထွက်သီးနှံ သုတေသနဌာနစုများနှင့် ဌာနစုတာဝန်ခံများနှင့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးကြသည်။

ဆွေးနွေးပွဲတွင် စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန (DAR) နှင့် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန (DOA) တို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သည့် သီးနှံမျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ငန်းစဉ်နှင့် ပတ်သက်သည်များ၊ စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာနမှ သုတေသနပြုထုတ်လုပ်ထားသော သီးနှံမျိုးများနှင့် သီးနှံမျိုးကွဲများ၊ လက်ရှိဆောင်ရွက်နေသည့် သီးနှံမျိုးစေ့ ထုတ်လုပ်မှု အခြေအနေများ၊ လယ်ယာသီးနှံများအတွက် ဓာတ်ခွဲခန်း

ဆိုင်ရာ စမ်းသပ်ချက်များနှင့် ကွင်းဆင်းစစ်ဆေးမှုအခြေအနေများ၊ မျိုးကူးစပ်မွေးမြူသည့် သုတေသနပညာရှင်များ၏ ကျွမ်းကျင်မှုများ၊ ပိုးမွှား၊ ရောဂါကင်းစင်သော မျိုးစေ့များရရှိရန်အတွက် မျိုးစေ့စမ်းသပ်စစ်ဆေးရာတွင် အသုံးပြုနေသည့် ဓာတ်ခွဲခန်းနှင့် လုပ်ငန်းသုံးပစ္စည်းများ၊ မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်များတွင် ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေများ၊ စိုက်ပျိုးရေး

သုတေသနဦးစီးဌာန ဟင်းသီးဟင်းရွက်သစ်သီးဝလံ သီးနှံမျိုးထုတ်လုပ်မှု အခြေအနေနှင့်ပတ်သက်သည်များကို ဆွေးနွေးကြသည်။
ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအဖွဲ့ (JICA) နှင့် စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန (DAR) တို့ ပူးပေါင်း၍ ယခုနှစ် စက်တင်ဘာတွင် နှစ်စဉ်ကျင်းပမည့် ၂၀ ၏ အရည်အချင်း လက္ခဏာများကို အသေးစိတ်သိရှိနိုင်ရန်

မိုးရာသီဘက်စုံအဆင့်မြှင့် နည်းပညာသုံး စံပြုကျေးရွာအတွက် မျိုးစေ့နှင့်မြေဩဇာထောက်ပံ့ပေးအပ်ပွဲ မြစ်ကြီးနားတွင် ကျင်းပ

မြစ်ကြီးနား ဇွန် ၂၂

မိုး ရာသီဘက်စုံအဆင့်မြှင့် နည်းပညာသုံးစံပြုကျေးရွာ စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုမျိုးစေ့နှင့် မြေဩဇာထောက်ပံ့ပေးအပ်ပွဲကို ယနေ့နံနက် ၉ နာရီက မြစ်ကြီးနားမြို့ စိတာပူရပ်ကွက် စက်မှုနယ်မြေရှိ ရှင်းလင်းဆောင်တွင် ကျင်းပရာ ကချင်ပြည်နယ် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန ဒုတိယပြည်နယ်ဦးစီးမှူး ဦးစိန်မြင့်က အမှာစကားပြောကြားကာ မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှူး ဦးခင်မောင်အေးနှင့် ပြည်နယ်မြေအသုံးချရေးတာဝန်ခံ ဒေါ်ခင်သင်းခိုင်တို့က ရှင်းလင်းတင်ပြကြသည်။ (ပုံ)

ထို့နောက် တာဝန်ရှိသူများက မိုးစပါးစိုက်ဧက ၈၀ အတွက် ဒေသခံ တောင်သူများအား ဓာတ်မြေဩဇာအိတ်

များနှင့် မိုးစပါးမျိုးအိတ်များ၊ ထုံးအိတ်များကို ထောက်ပံ့ပေးအပ်သည်။
စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန

အတွက် စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန (ရုံးချုပ် - ရေဆင်း) နှင့် မကွေး စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာနမှ စမ်းသပ်ကွက်များ စိုက်ပျိုးကာ လက်တွေ့လေ့လာခြင်းများ ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ကြောင်း သတင်းရရှိသည်။
စိုက်ပျိုးရေးသုတေသနဦးစီးဌာန

သင့်လုပ်ငန်းများ အောင်မြင်တိုးတက်လိုလျှင် လယ်ယာစီးပွားသတင်းတွင် ကြော်ငြာပါ။

တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းစာမေးပွဲတွင် ခြောက်ဘာသာဂုဏ်ထူးရှင် ၁၉ ဦးအပါအဝင် ထူးချွန်စွာ အောင်မြင်ခဲ့ကြသည့် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန ဝန်ထမ်းသားသမီးများအား ဂုဏ်ပြုဆုချီးမြှင့်ပွဲ ကျင်းပ

နေပြည်တော် ဇူလိုင် ၁

၂၀၁၉ - ၂၀၁၉ ပညာသင်နှစ် တက္ကသိုလ်ဝင်တန်းစာမေးပွဲတွင် ထူးချွန်စွာ အောင်မြင်ခဲ့ကြသည့် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန ဝန်ထမ်းသားသမီး ကျောင်းသား ကျောင်းသူများအား ဂုဏ်ပြုဆု ချီးမြှင့်ပွဲအခမ်းအနားကို ယနေ့နံနက် ၁၀ နာရီက နေပြည်တော် ရုံးအမှတ် ၁၅ အစည်းအဝေးခန်းမ၌ ကျင်းပရာ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာအောင်သူ တက်ရောက်၍ ဂုဏ်ပြုအမှာစကားပြောကြားသည်။ (ပုံ)

အခမ်းအနားသို့ ဒုတိယဝန်ကြီး ပြောကြားရာ၌ အခြေခံပညာအထက်တန်း ဦးလှကျော်နှင့် အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်များ၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်များနှင့် ညွှန်ကြားရေး များ၊ ပါမောက္ခချုပ်များ၊ အရာထမ်း၊ အမှုထမ်း များ၊ မိသားစုများနှင့် ထူးချွန်ကျောင်းသား ကျောင်းသူများ တက်ရောက်ကြသည်။ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးက အမှာစကား ပြောကြားရာ၌ အခြေခံပညာအထက်တန်း ကို ထူးချွန်စွာအောင်မြင်ခဲ့ကြသည့် သားသမီးများအနေဖြင့် မိဘဆရာတို့၏ ဆုံးမသွန်သင် ပြုစုပျိုးထောင်ပေးသည့် ဂုဏ်ကျေးဇူးကို အစဉ်အောက်မေ့ပြီး မိမိကိုယ်ကို အမြဲထူးချွန်အောင်၊ လူတော် လူကောင်း တစ်ယောက် ဖြစ်အောင်

ဆက်လက်ကြိုးစားပြီး မိမိတို့ ဆက်လက် တတ်မြောက်လာကြမည့် ကျွမ်းကျင်ရာ နယ်ပယ်မှာ မိမိအကျိုး၊ မိသားစုအကျိုး၊ နိုင်ငံအကျိုး သယ်ပိုးထမ်းရွက်နိုင်အောင် ကြိုးစားကြဖို့ တိုက်တွန်းပါကြောင်း၊ မိဘတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို သိတတ် ပြီး သွန်သင်ဆုံးမစကားများကို လက်တွေ့ လိုက်နာကျင့်ကြံခြင်းအားဖြင့် သားတို့သမီး

တို့၏ ဘဝခရီးတစ်လျှောက် ကြုံတွေ့ရမည့် အခက်အခဲ၊ အတားအဆီး မှန်သမျှတို့ကို လက်တွေ့အမှန်တကယ် ကျော်လွှား အောင်မြင်နိုင်သည်ဆိုသည့် အချက်ကို လေးလေးနက်နက် ယုံကြည် ခံယူကြပြီး ဘဝတစ်လျှောက်လုံး ကျင့်သုံး လိုက်နာ သွားကြရန်လည်း တိုက်တွန်းပါကြောင်း ဖြင့် ပြောကြားသည်။ ထို့နောက် ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၊ ဒုတိယဝန်ကြီးနှင့် အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်များ၊ ဌာနဆိုင်ရာ အကြီးအကဲများက ခြောက် ဘာသာဂုဏ်ထူးရှင် ၁၉ ဦး၊ ငါးဘာသာ ဂုဏ်ထူးရှင် ၂၈ ဦး၊ လေးဘာသာဂုဏ်ထူး ရှင် ၂၅ ဦး၊ သုံးဘာသာဂုဏ်ထူးရှင် ၄၉ ဦး တို့ကို ဂုဏ်ပြုဆုများချီးမြှင့်ကြပြီး ကျောင်းသား တစ်ဦးနှင့်ကျောင်းသူတစ်ဦးတို့က ကျေးဇူးတင် စကား ပြောကြားသည်။ **MOALI ပြန်ကြားရေး**

ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး ဝန်ကြီးချုပ် ဦးဖြိုးမင်းသိန်း GAP လက်မှတ်ပေးအပ်ပွဲအခမ်းအနား တက်ရောက် အားပေး

နေပြည်တော် ဇွန် ၂၆

ရန်ကုန် တိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့ ဝန်ကြီးချုပ် ဦးဖြိုးမင်းသိန်းသည် ယနေ့ မွန်းလွဲပိုင်းက တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ရုံး အစည်းအဝေးခန်းမတွင် ကျင်းပသော ပဲတီစီမံသီးနှံနှင့်ဟင်းသီးဟင်းရွက်များကို စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ အလေ့အကျင့်ကောင်းများ (GAP) နည်းစနစ်ဖြင့် စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ခဲ့ကြသော တောင်သူ လယ်သမားကြီးများအား လက်မှတ်ပေးအပ်ပွဲအခမ်းအနားသို့ တက်ရောက်အားပေးသည်။

အဆိုပါအခမ်းအနားသို့ တိုင်း ဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့ဝင် ဝန်ကြီးများ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ဌာန ဆိုင်ရာ တာဝန်ရှိပုဂ္ဂိုလ်များနှင့်တောင်သူ လယ်သမားကြီးများအပါအဝင် စုစုပေါင်း ၃၀၀ ဦးခန့် တက်ရောက်ကြသည်။ အခမ်းအနားတွင် ဝန်ကြီးချုပ် ဦးဖြိုးမင်းသိန်းက အဖွင့်အမှာစကား ပြောကြားပြီး ဝန်ကြီးချုပ်(ပုံ)၊ ဝန်ကြီးများ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များက တောင်သူ လယ်သမားများကို GAP လက်မှတ်များ ပေးအပ်ကြသည်။ ၂၀၁၈-၂၀၁၉ နှစ်ရာသီတွင် ရန်ကုန်

ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးလှကျော် ကွမ်ရှီးကျွမ်ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့နှင့်တွေ့ဆုံ မြန်မာ့စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ထုတ်ကုန်ဈေးကွက်သစ်ဖော်ဆောင်နိုင်ရေး ငွေ့ငွေ့

နေပြည်တော် ဇွန် ၂၉

မြန်မာ နိုင်ငံနှင့် ကွမ်ရှီးကျွမ်ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့် ရဒေသတို့အကြား လယ်ယာကဏ္ဍဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးဆိုင်ရာ သုတေသနလုပ်ငန်းများတွင် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန်၊ ချစ်ကြည်ရင်းနှီးမှု ပိုမို ရရှိစေရန်တို့ကို ရည်ရွယ်၍ ကွမ်ရှီးကျွမ်ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသ ပြည်သူ့ ကွန်ဂရက်အမြဲတမ်းကော်မတီ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ Mr.Zhang Xiu Long ဦးဆောင် သော ကိုယ်စားလှယ်အဖွဲ့သည် ယနေ့နံနက် ၁၀ နာရီတွင် နေပြည်တော်ရှိ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်း ဝန်ကြီးဌာန ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီးရုံး အစည်းအဝေးခန်းမ၌ ဒုတိယဝန်ကြီး ဦးလှကျော်နှင့် တာဝန်ရှိသူများအား လာရောက်တွေ့ဆုံသည်။ (ပုံ)

တွေ့ဆုံရာတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်များဖြစ်ကြသော ဦးကျော်မင်းဦး၊ ဒေါက်တာခင်ဇော်နှင့် ဦးကျော်ဌေး၊ ဦးစီးဌာနဌာနများမှ ညွှန်ကြား ရေးမှူးချုပ်များ၊ ကွမ်ရှီးကျွမ် ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသမှ တာဝန်ရှိသူများနှင့် စိုက်ပျိုး၊ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ ပညာရှင်များ တက်ရောက် ဆွေးနွေးကြသည်။ နှစ်ဖက်ဆွေးနွေးရာတွင် ကွမ်ရှီးကျွမ် ကိုယ်ပိုင်အုပ်ချုပ်ခွင့်ရဒေသအနေဖြင့် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးဆိုင်ရာ ထုတ်လုပ်မှု များစွာရှိသော်လည်း ဒေသ၏စားသုံးမှု လိုအပ်ချက်အရ မြန်မာ့စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ထုတ်ကုန်များအတွက် ဈေးကွက်လိုအပ် ချက် ရှိ နေ မှု အခြေအနေများကို လည်းကောင်း၊ နှစ်ဖက်ပညာရှင်များ အကြား စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာနှင့် သုတေသနလုပ်ငန်း ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ကိစ္စရပ်များကို လည်းကောင်း၊ ကွမ်ရှီးကျွမ်ဒေသတွင် လက်ရှိအောင်မြင်နေသည့် အစေ့ထုတ် ပြောင်းစိုက်ပျိုးမှုသည် မြန်မာနိုင်ငံ၌ ဖြစ်ထွန်းနိုင်မှု အလားအလာများကို လည်းကောင်း၊ ဓာတုပိုးသတ်ဆေးများ လျှော့ချပြီး သဘာဝနည်းဖြင့် အဖျက်ပိုး ကာကွယ်နှိမ်နင်းမှုနည်းပညာလှယ်လှဲရေး ဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များကိုလည်းကောင်း၊ မြန်မာ့စိုက်ပျိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများနှင့် အရည်အသွေးသည် ကွမ်ရှီးကျွမ်ဒေသ၌ ဈေးကွက်ဝင် ဈေးကောင်းရရှိနိုင်မှု အခြေအနေများကိုလည်းကောင်း၊ ကြိတ်ဝယ်ယူ နိုင်ရေးအတွက် နှစ်ဖက်တာဝန်ရှိသူများနှင့် လုပ်ငန်းရှင်များအကြား ညှိနှိုင်းဆွေးနွေးရန် လိုအပ်ချက်များကို လည်းကောင်း၊ တရုတ်နိုင်ငံတွင် အောင်မြင်လျက်ရှိသည့် ဝက်မွေးမြူရေးနည်းစနစ်သစ် အသုံးပြုနိုင် ရေးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များကိုလည်းကောင်း ဆွေးနွေးကြသည်။ **MOALI ပြန်ကြားရေး**